กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การแก้ไขปัญหามลพิษอากาศในระดับพื้นที่
กรณีศึกษา : จังหวัดขอนแก่น

วันที่ 28 เมษายน 2568

ดร.ณัฐชนก พาละเอ็น
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 10 (ขอนแก่น)

สถานการณ์

มลพิษอากาศ

แหล่งกำเนิด

มาตรการแก้ไข

หัวข้อ

- แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการสะสมของมลพิษอากาศ
- ข้อมูลจุดความร้อน
- การตรวจวัดคุณภาพอากาศ
- ดัชนีคุณภาพอากาศ
- สถานการณ์คุณภาพอากาศ
- กรณีศึกษา : ขอนแก่น

แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศ

สารมลพิษทางอากาศ (Air Pollutants)

มลพิษทางอากาศ

การคงอยู่ของสารมลพิษตั้งแต่หนึ่งชนิดขึ้นไป โดย**ความเข้มข้น**และ**ช่วงเวลา**ที่คงอยู่ในบรรยากาศ ทำให้มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อ สุขภาพอนามัยของมนุษย์ หรือมีผลต่อ สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน หรือรบกวนการดำรงชีวิตของมนุษย์

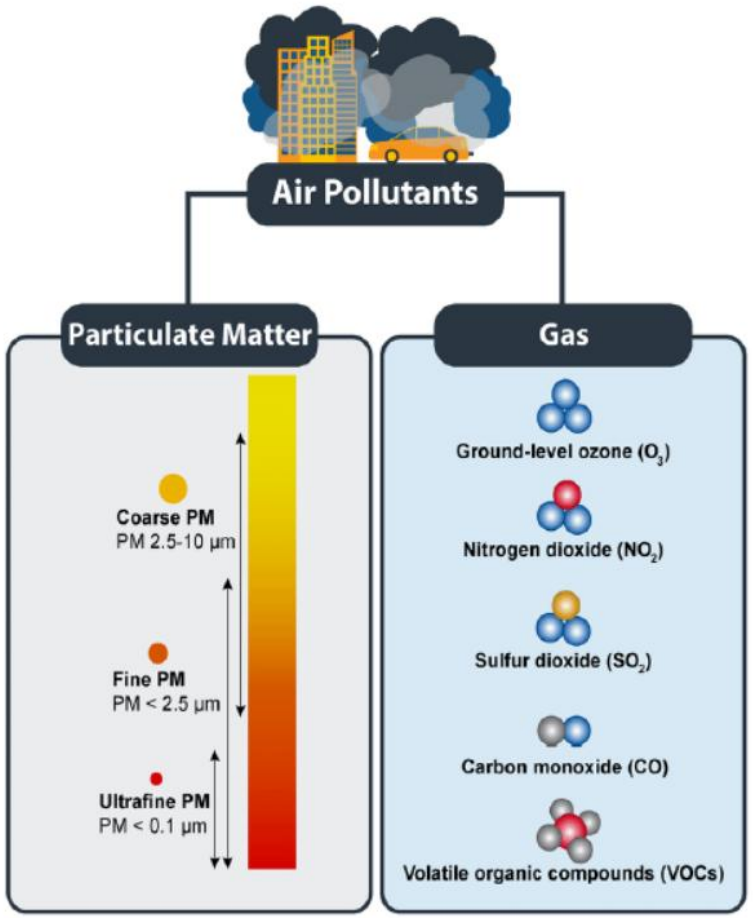

https://www.researchgate.net/figure/Classification-of-air-pollutant-according-to-some-physical-properties-Abbreviation-PM_fig1_339567258

เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากสารเจือปนที่เป็นสารมลพิษอากาศ อาจเป็นธาตุหรือสารประกอบที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ อาจอยู่ในรูปของก๊าซ หยดของเหลว หรืออนุภาคของแข็งก็ได้

สารมลพิษอากาศหลักที่สำคัญ

- ฝุ่นละออง
- ตะกั่ว
- ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์
- ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน
- และก๊าซโอโซน

ประเภทของสารมลพิษทางอากาศ

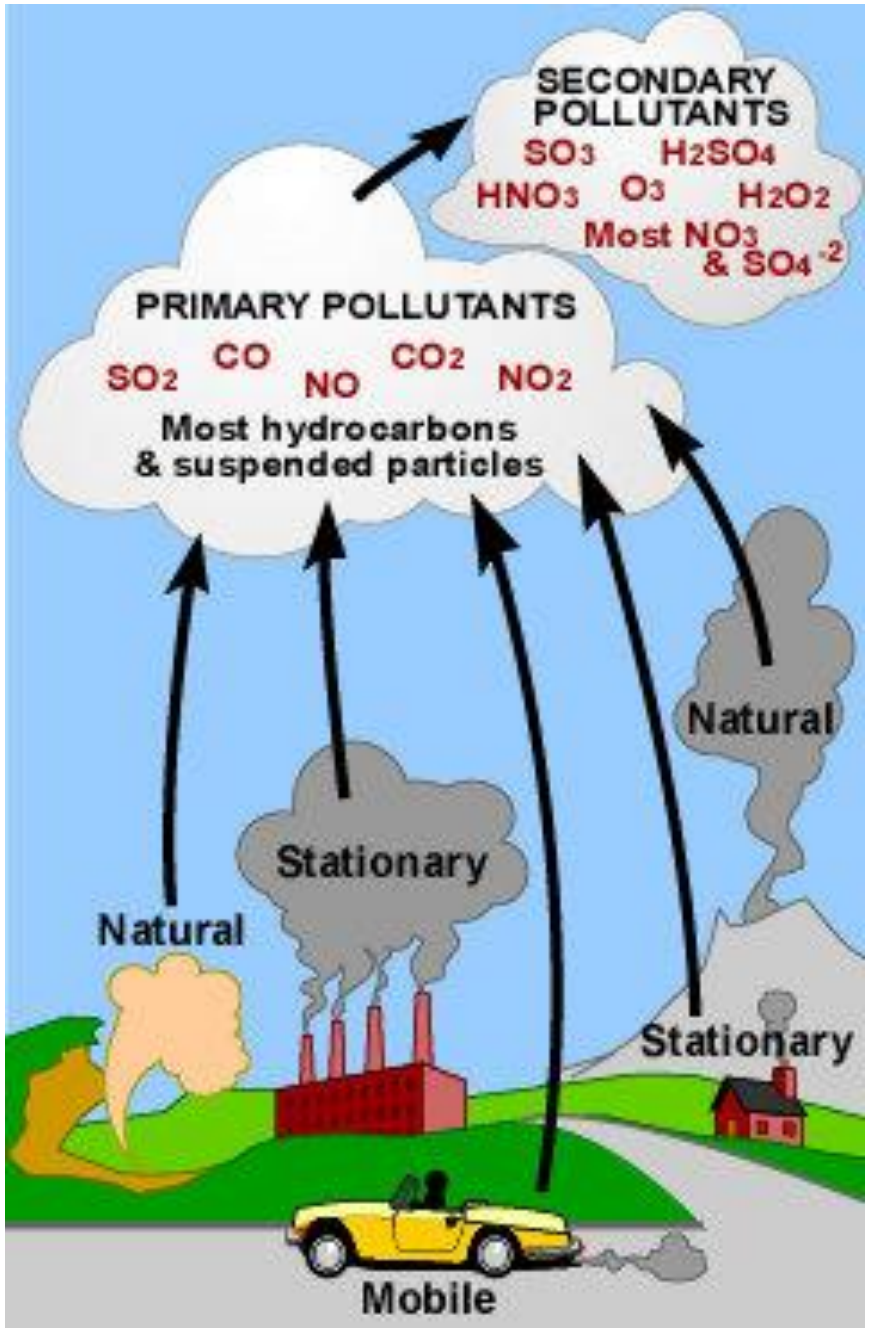

สารมลพิษอากาศปฐมภูมิ (Primary Air Pollutants)

เป็นสารมลพิษอากาศที่ระบายจากแหล่งกำเนิดโดยตรง

สารมลพิษอากาศทุติยภูมิ (Secondary Air Pollutants)

เป็นสารมลพิษอากาศที่ไม่ได้ระบายออกจากแหล่งกำเนิดโดยตรง แต่เกิดขึ้นในบรรยากาศจากปฏิกิริยาเคมีระหว่างสารมลพิษอากาศปฐมภูมิด้วยกันเอง หรือกับสารประกอบอื่น ๆ ที่อยู่ในบรรยากาศ

แหล่งกำเนิดของสารมลพิษทางอากาศ

- แหล่งจากธรรมชาติ : ไฟป่า ภูเขาไฟ
- แหล่งจากพื้นที่ : พื้นที่การเกษตร ชุมชนเมือง
- แหล่งกำเนิดอยู่กับที่ : โรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า
- แหล่งที่เคลื่อนที่ได้ : ยานพาหนะต่าง ๆ

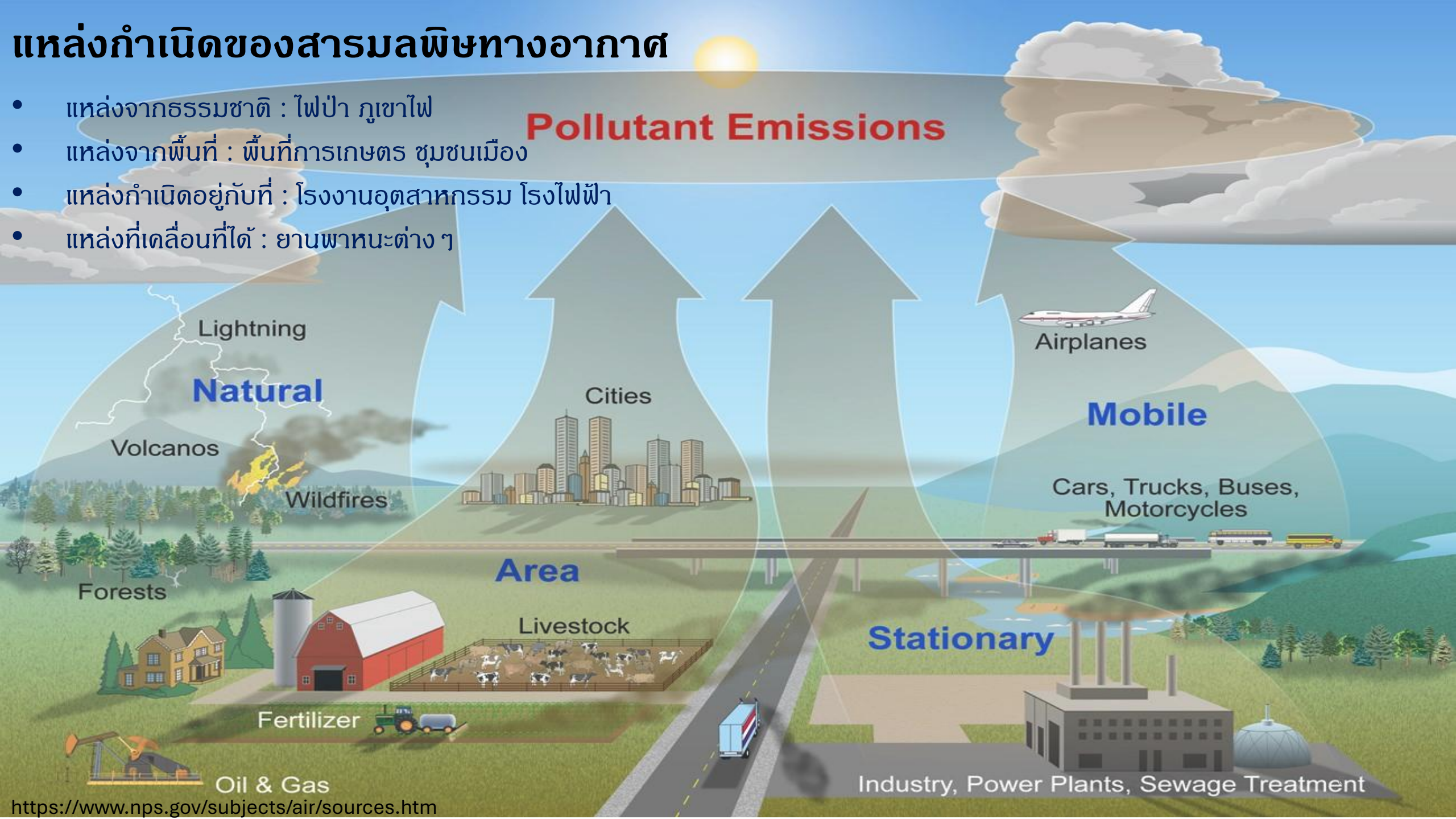

https://www.nps.gov/subjects/air/sources.htm

ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (ฝุ่นจิ๋ว) ($PM_{2.5}$)

- ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 25 ของเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นผมมนุษย์
- เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เพราะสามารถเดินทางผ่านทางเดินหายใจสู่ปอดและกระแสเลือดได้ง่าย เพิ่มโอกาสของโรคหัวใจและโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ และต้องป้องกันด้วยการสวมใส่หน้ากากอนามัยที่ได้มาตรฐานป้องกันฝุ่นขนาดเล็กโดยเฉพาะ

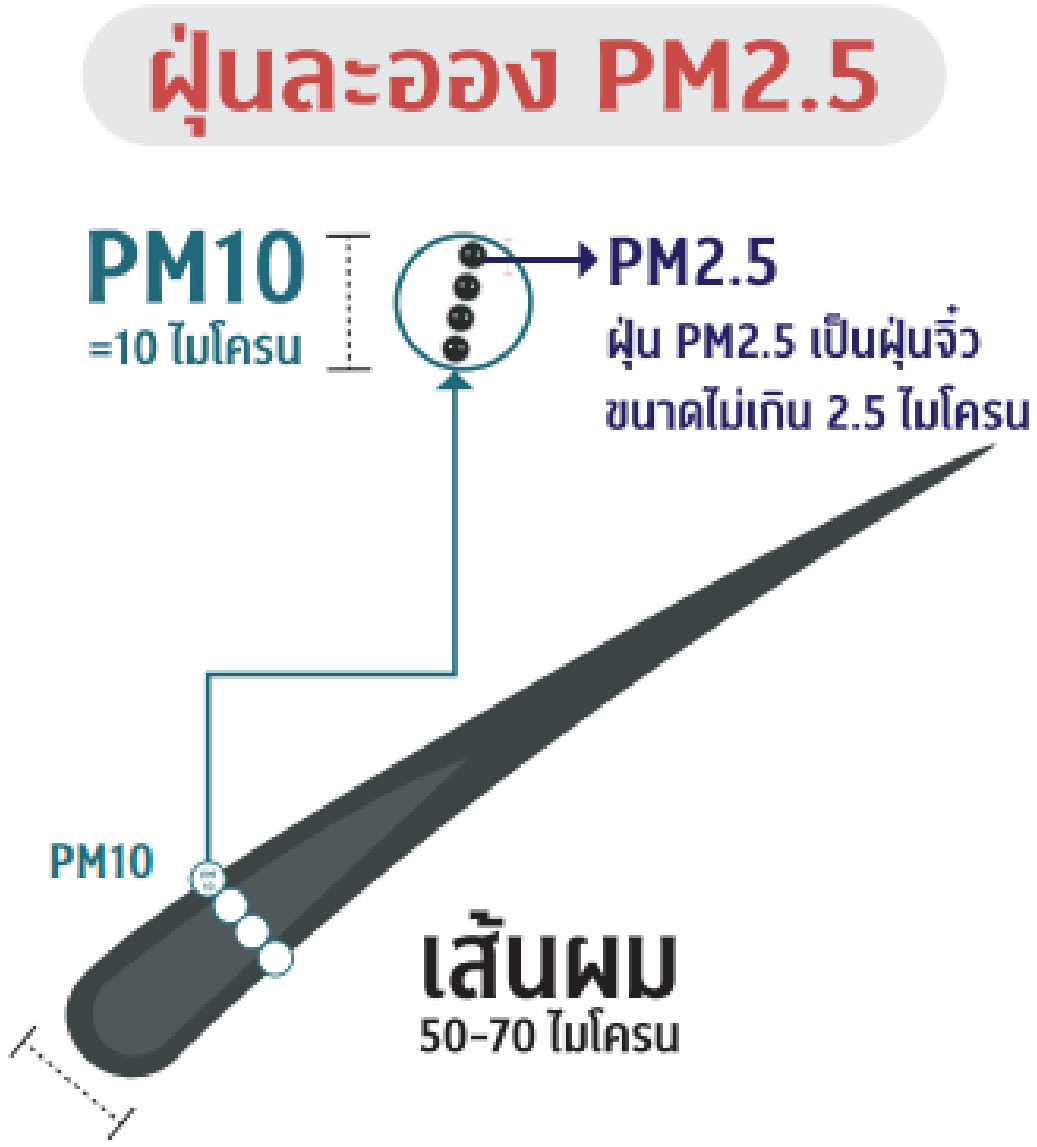

ภาพเปรียบเทียบขนาด
ฝุ่นละออง PM2.5 กับ PM10 และเส้นผม

แหล่งที่มาของฝุ่น PM 2.5

- ประกอบด้วยแหล่งกำเนิดธรรมชาติ ได้แก่ ฝุ่นละอองดินฟุ้งปลิวจากพื้นดินและพื้นที่เกษตรกรรม ไฟป่า เกลือทะเล ภูเขาไฟปะทุ ฝุ่นฟุ้งปลิวจากทะเลทราย ซึ่งมักจะเป็นฝุ่นรวมที่มีขนาดใหญ่
- แหล่งกำเนิดจากกิจกรรมมนุษย์ ได้แก่ การใช้เชื้อเพลิง การจราจร (ไอเสียรถยนต์ ส่วนประกอบของรถยนต์ และฝุ่นละอองฟุ้งปลิวจากถนนโดยเฉพาะถนนดินลูกรัง) โรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า การก่อสร้าง การเผาชีวมวล (รวมถึงการเผาขยะมูลฝอยและการเผาในที่โล่ง) และการเกษตรกรรม ซึ่งมักจะเป็นฝุ่นขนาดเล็ก (PM10 ฝุ่นขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน) และ PM2.5 (ฝุ่นขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน)
- แหล่งกำเนิดทางอ้อมจากกิจกรรมของมนุษย์ จัดเป็นฝุ่นทุติยภูมิ เกิดจากการรวมตัวของก๊าซมลพิษเป็นฝุ่นละอองขนาดเล็กมาก (Ultra-fine particle) จากกระบวนการรวมตัวของสาร (Coagulation) เช่น แอมโมเนียมไนเตรตและแอมโมเนียมซัลเฟต

http://realmetro.com/photographers-who-braved-mount-st/

ไอเสียจากรถยนต์ หรือจากการจราจร

จากข้อมูลโดยกรมควบคุมมลพิษ การเผาไหม้น้ำมันดีเซลบวกกับการจราจรที่ติดขัด น่าจะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุด

ต้นเหตุที่ทำให้เกิดฝุ่นจิ๋ว

ต้นเหตุที่ทำให้เกิดฝุ่นจิ๋ว

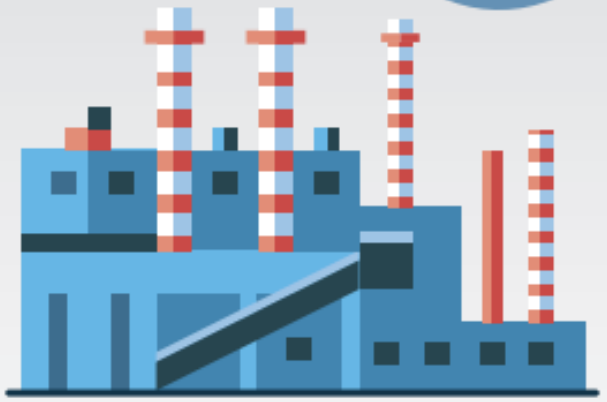

อากาศพิษจากปล่องโรงงานอุตสาหกรรมและโรงไฟฟ้า

การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล หรือเชื้อเพลิงที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะถ่านหิน

ต้นเหตุที่ทำให้เกิดฝุ่นจิ๋ว

ปริมาณอ้อยเข้าหีบ
ข้อมูล ณ วันที่ 14 มกราคม 2568
(รวม 40 วัน) รายงานว่ามีปริมาณอ้อย
เข้าหีบรวมทั้งสิ้น 31.31 ล้านตัน
แบ่งเป็น :
- อ้อยสด : 25.34 ล้านตัน (80.94%)
- อ้อยไฟไหม้ : 5.97 ล้านตัน (19.06%)

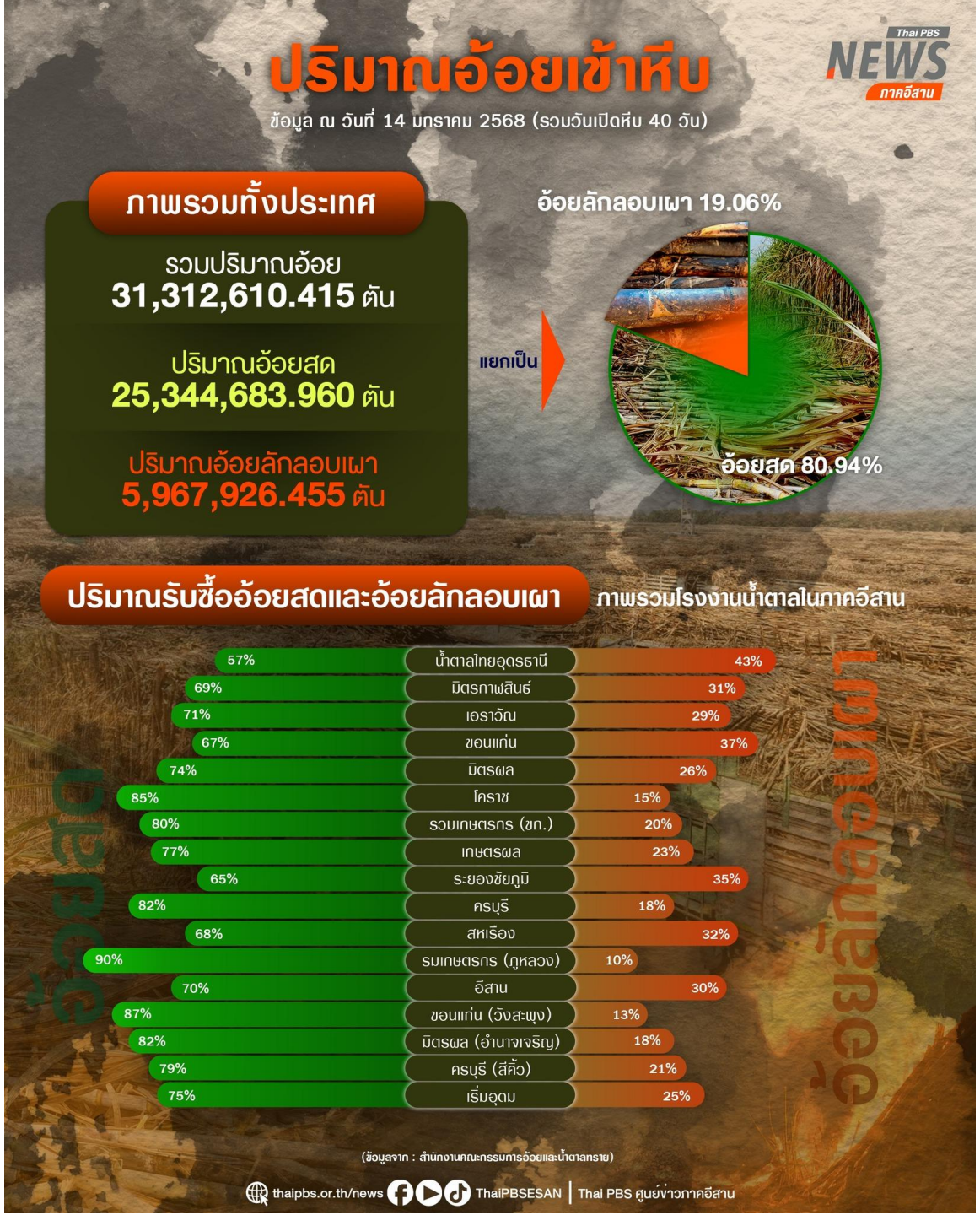

แหล่งที่มาของฝุ่นละออง PM 2.5 :ไฟป่า

เปรียบเทียบการดับไฟป่าในช่วงเวลาเดียวกัน ระหว่างปีงบประมาณ 2567 - 2568

ภาค	วันที่ 1 ต.ค. 2566 - วันที่ 10 ก.พ. 2567		วันที่ 1 ต.ค. 2567 - วันที่ 10 ก.พ. 2568	
	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
1. ภาคเหนือ	214	7,711.50	75	1,751
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	500	13,520.52	98	2,762.53
3. ภาคกลางและภาคตะวันออก	144	4,393.06	94	2,445.60
4. ภาคใต้	5	108.94	2	10.80
รวม	863	25,734.02	269	6,969.93

https://www.facebook.com/photo?fbid=6337473596317954&set=pcb.6337474979651149

ทีมา: ส่วนควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (www.dnp.go.th)

รายงานการดับไฟป่าของหน่วยงานควบคุมไฟป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ส่วนควบคุมไฟป่าได้รับรายงานการดับไฟป่า จากสำนักฯ 1 - 16 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568

ลำดับ	จังหวัด	การเกิดไฟป่า	
		ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
ภาคเหนือ		75	1,751
1	เชียงใหม่	13	292
2	แม่ฮ่องสอน	-	-
3	ลำปาง	-	-
4	ลำพูน	10	365
5	เชียงราย	-	-
6	พะเยา	6	95
7	แพร่	35	612
8	น่าน	9	302
9	พิษณุโลก	-	-
10	กำแพงเพชร	-	-
11	เพชรบูรณ์	-	-
12	อุตรดิตถ์	-	-
13	สุโขทัย	-	-
14	ตาก	2	85
15	นครสวรรค์	-	-
16	อุทัยธานี	-	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		98	2,762.53
17	นครราชสีมา	21	888
18	บุรีรัมย์	6	89
19	สุรินทร์	-	-
20	ชัยภูมิ	41	1,368
21	ศรีสะเกษ	-	-
22	ขอนแก่น	-	-
23	อุดรธานี	5	121
24	เลย	-	-
25	หนองบัวลำภู	4	12
26	ร้อยเอ็ด	-	-
27	หนองคาย	-	-
28	บึงกาฬ	-	-
29	สกลนคร	14	189
30	นครพนม	2	11
31	กาฬสินธุ์	-	-
32	มุกดาหาร	1	4.25
33	ยโสธร	-	-
34	อำนาจเจริญ	-	-

การปกคลุมของหมอกควัน และการคาดการณ์ความเร็วและทิศทางลม
วันที่ 26 มีนาคม 2566

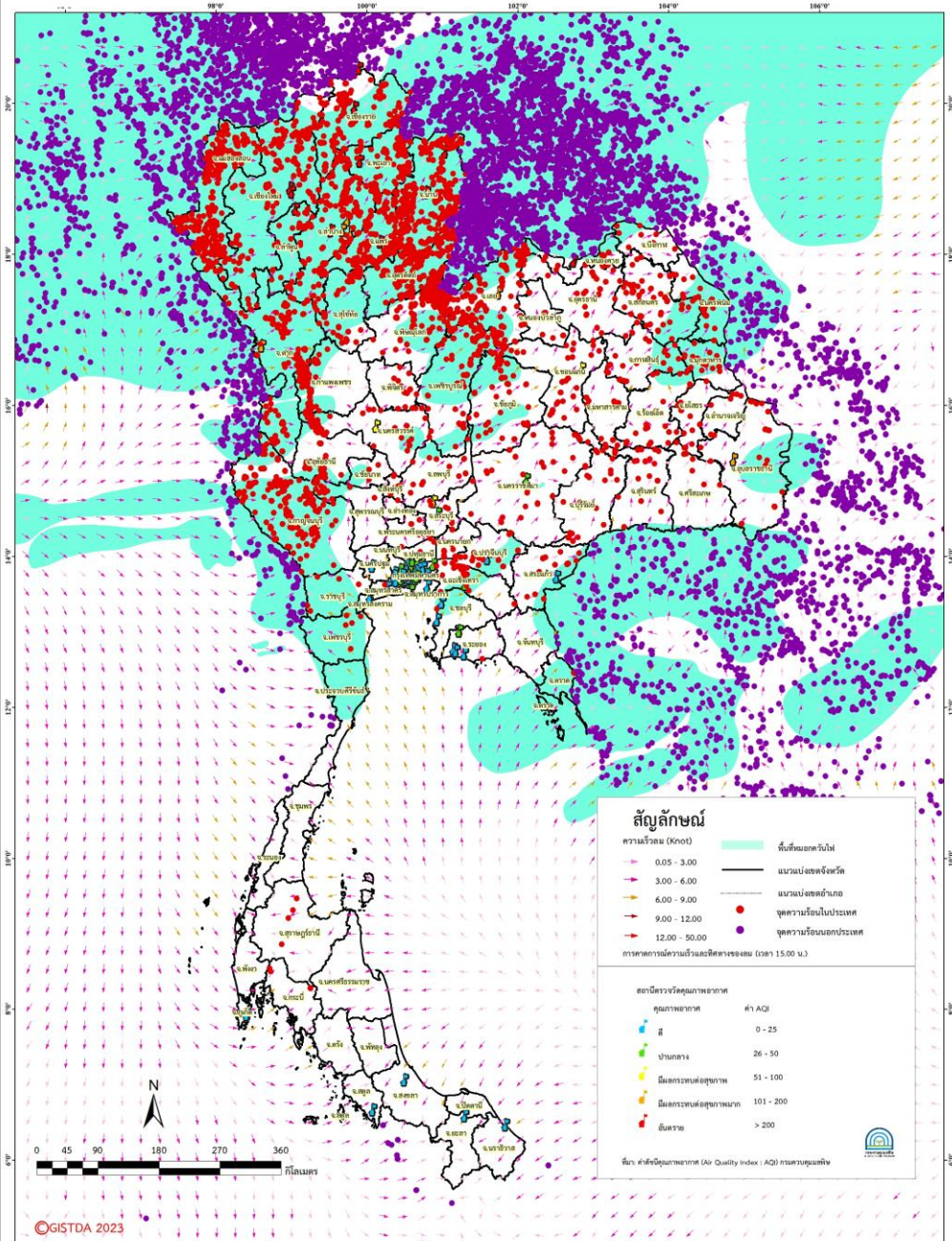

ค่าเตือน ขึ้นอยู่กับที่ตั้งจริงจากแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 โดยกรมแผนที่ทหารและแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมระวางนี้แสดงไว้โดยประมาณเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ในการพิสูจน์สิทธิ์ตามกฎหมาย

แผนที่แสดงจุดความร้อนจากดาวเทียม Suomi NPP ระบบ VIIRS วันที่ 26 มีนาคม 2566

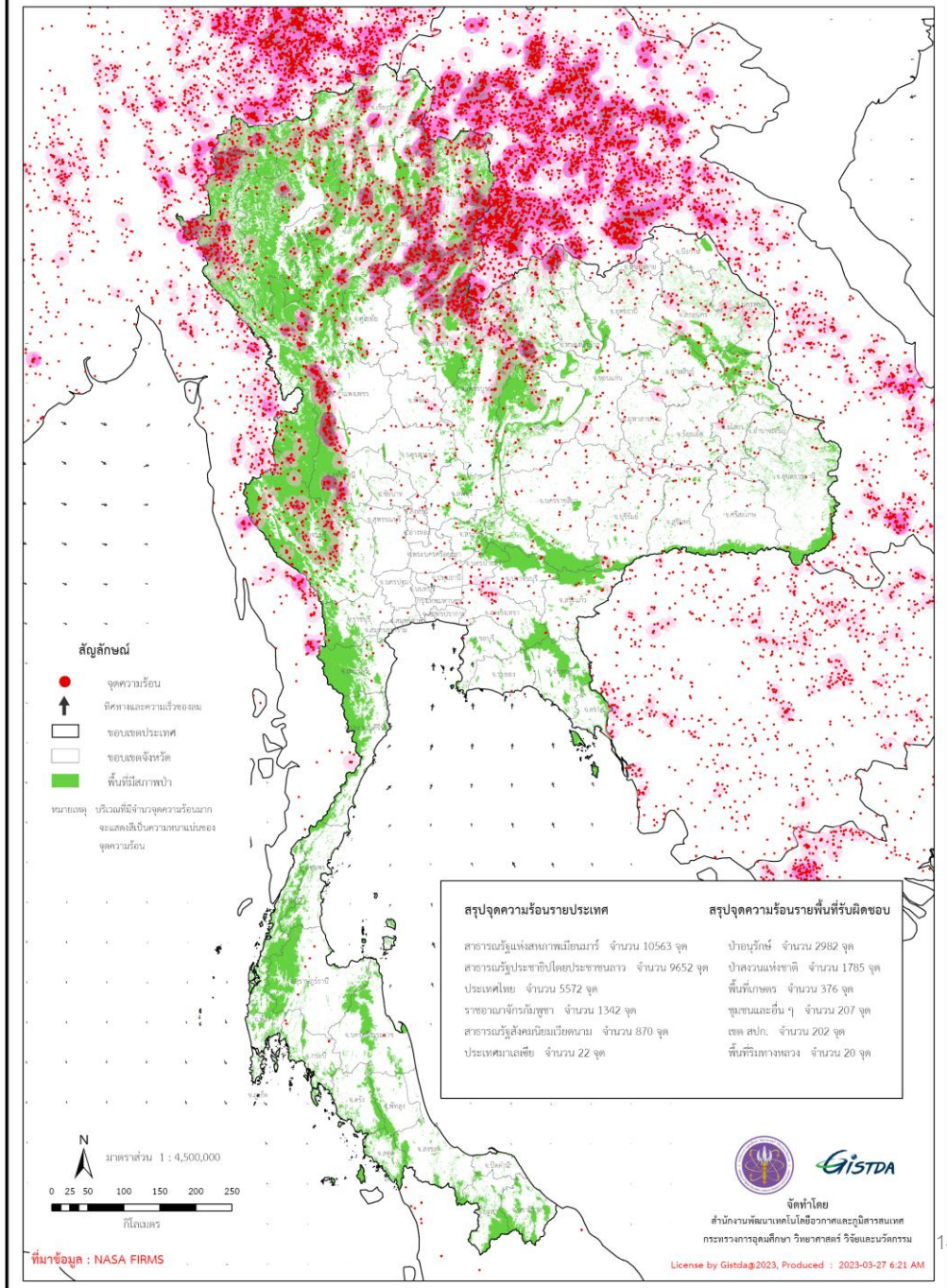

ต้นเหตุที่ทำให้เกิดฝุ่นจิ๋ว

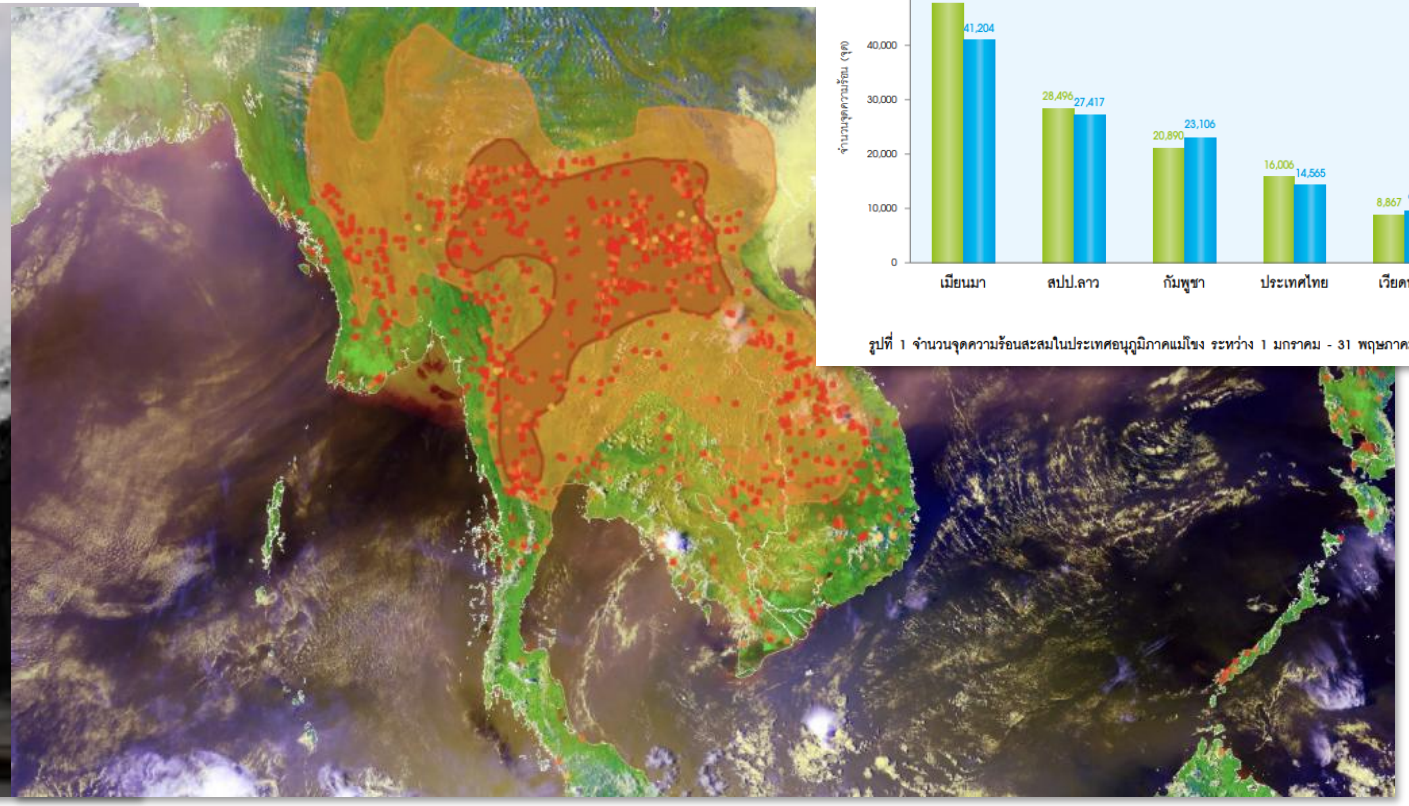

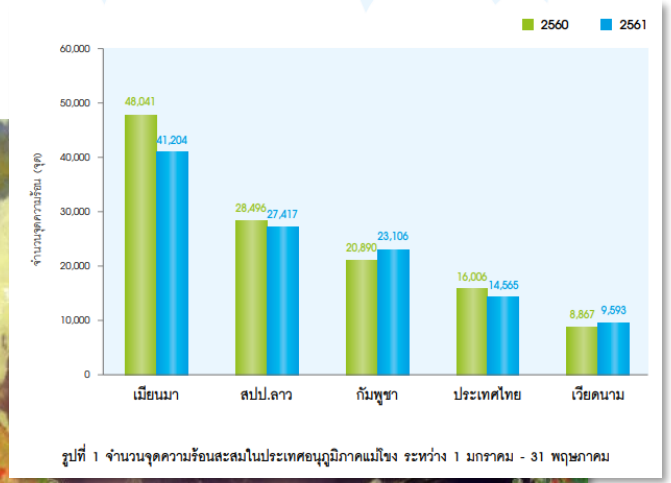

รูปที่ 1 จำนวนจุดความร้อนสะสมในประเทศอนุภูมิภาคแม่โขง ระหว่าง 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม

ฝุ่นจากการก่อสร้าง

หมอกควันข้ามแดน

1 การสูบบุหรี่

บุหรี่ 1 มวน ประกอบด้วย ใบยาสูบ กระดาษที่ใช้มวน และสารเคมีหลายร้อยชนิด แต่เมื่อเกิดการเผาไหม้จะทำให้เกิดสารเคมีกว่า 4,000 ชนิด ในขณะที่ไม่มีการสูดควันปลายบุหรี่จะมีความร้อนสูงมาก และเมื่อควันที่ปลายบุหรี่เจออากาศ ก็จะทำให้สารบางชนิดเกิดปฏิกิริยากลายเป็นสารพิษ เช่น ไนโตรเจนออกไซด์ ยิ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีออกซิเจนมากขึ้น ก็จะจับตัวกับออกซิเจน กลายเป็นไนโตรเจนไดออกไซด์

2 การจุดธูปเทียน

เมื่อเราจุดธูปจะเกิดการเผาไหม้ของขี้เลื่อย กาว และน้ำหอมในธูป สารต่างๆ หลายตัวจะถูกปล่อยออกมาคล้ายกับที่พบในควันบุหรี่ และควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ เช่น ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ก๊าซมีเทน ก๊าซซัลเฟอร์-ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ และสารก่อมะเร็งหลายชนิด

นอกจากนี้การจุดเทียนจะทำให้เกิดการปล่อยสารตะกั่วในระหว่างการเผาไหม้ เนื่องจากตะกั่วเป็นส่วนประกอบหนึ่งในการทำไส้เทียน รวมถึงเขม่าเทียนเองก็มีสารคาร์บอนที่เกิดจากการเผาไหม้คาร์บอนที่ไม่สมบูรณ์

3 การใช้เครื่องถ่ายเอกสาร

ในกระบวนการถ่ายเอกสาร ก๊าซโอโซนเป็นก๊าซหลักที่เกิดขึ้นจากการอัดและปล่อยประจุไฟฟ้าที่ลูกกลิ้งและกระดาษ อีกทั้งก๊าซโอโซนบางส่วนยังเกิดจากแสงอัลตราไวโอเลตจากหลอดไฟพลังงานสูงในเครื่องถ่ายเอกสาร ซึ่งก๊าซโอโซนนี้เป็นก๊าซที่มีความเป็นพิษสูงซึ่งทำลายสุขภาพมากที่สุดในบรรดาสารหรือก๊าซอันตรายต่างๆ นอกจากโอโซนแล้วมลพิษจากกระบวนถ่ายเอกสารที่พบมาก คือ สารประกอบอินทรีย์ระเหย VOCs (Volatile Organic Compounds)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการสะสมของมลพิษอากาศ

หลักการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษอากาศ

การระบายสารมลพิษอากาศ
จากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ

สภาพด้านอุตุนิยมวิทยา

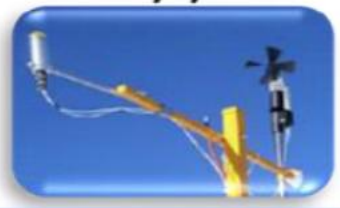

การกระจาย

คุณภาพอากาศใน
บรรยากาศ

การกำจัดสารมลพิษ
อากาศจากอากาศใน
บรรยากาศทั่วไป

การลดการระบาย
สารมลพิษอากาศ
จากแหล่งกำเนิด

ผลกระทบที่เกิดกับผู้สัมผัส

การจัดการที่ผู้สัมผัส
และได้รับผลกระทบ
จากสารมลพิษอากาศ

ที่มา : ดร.สุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา

แนวโน้มการระบายอากาศ บริเวณจังหวัดขอนแก่น

26 เม.ย. – 4 พ.ค. 68

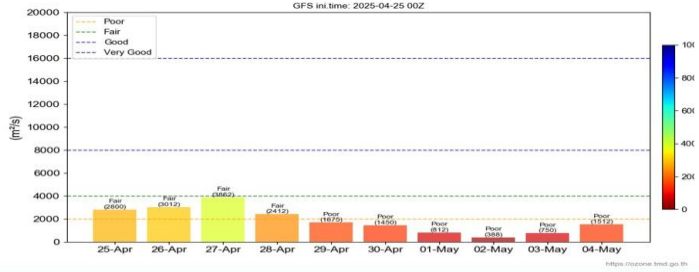

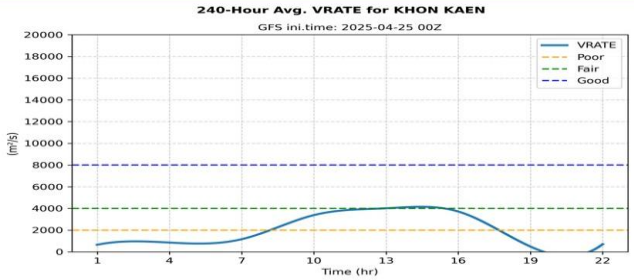

- วันที่ 26 เม.ย.-4 พ.ค. การระบายอากาศอยู่ในเกณฑ์ "อ่อน/ไม่ดี" ขณะมีอินเวอร์ชันใกล้ผิวพื้น แต่มีโอกาสเกิดฝนตก จึงคาดว่าความเข้มข้นฝุ่นละอองมีแนวโน้มทรงตัวถึงลดลง
- สำหรับรูปแบบการผันแปรของอัตราระบายอากาศรายชั่วโมงระหว่างวันมีค่าสูงสุดประมาณ 4,000 m^2/s ที่เวลาประมาณ 11:00-15:00 น. และต่ำสุด $\leq$ 2,000 m^2/s ที่เวลาประมาณ 18:00-08:00 น.
- การคาดหมายคำนึงถึงปัจจัยทางอุตุนิยมวิทยาเท่านั้น

*** อัตราการระบายอากาศ (VR) เท่ากับผลคูณของความสูงผสม (mixing height) และความเร็วลมเฉลี่ยในชั้นความสูงผสม (transport wind speed) ***

**** การเผาในที่โล่งระหว่างเวลาที่การระบายอากาศต่ำจะส่งผลกระทบมาก ****

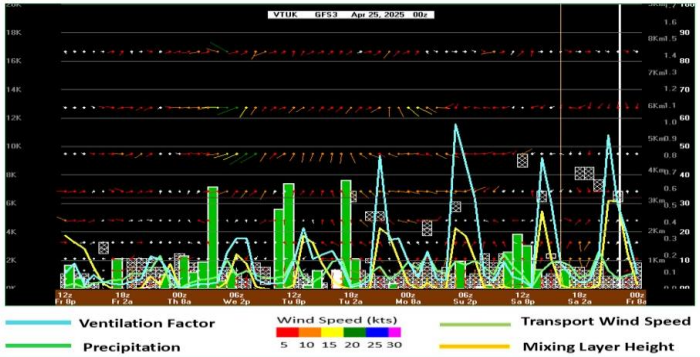

คาดหมายสภาวะอากาศและผลกระทบต่อการสะสมของฝุ่น PM2.5

ระหว่าง วันที่ 28 เมษายน – 4 พฤษภาคม 2568

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน

บึงกาฬ หนองคาย เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ชัยภูมิ

ปัจจัยทางอุตุนิยมวิทยา	28 เม.ย.	29 เม.ย.	30 เม.ย.	1 พ.ค.	2 พ.ค.	3 พ.ค.	4 พ.ค.
สภาวะเมฆ/โอกาสเกิดฝน	60%	60%	40%	40%	30%	20%	10%
อุณหภูมิ สูงสุด	38 °C	34 °C	35 °C	36 °C	36 °C	37 °C	38 °C
อุณหภูมิ ต่ำสุด	24 °C	22 °C	21 °C	22 °C	22 °C	23 °C	24 °C
ทิศทาง/ความเร็วลม	SE 12 km/h	SE 12 km/h	SE 12 km/h	S 12 km/h	S 12 km/h	SW 12 km/h	SW 12 km/h
ผลกระทบต่อการสะสมของฝุ่นละออง PM 2.5							

สภาวะอากาศ: ไม่มีเมฆ | มีเมฆน้อย | มีเมฆบางส่วน | มีเมฆมาก | ฝนฟ้าคะนอง | ฝนน้อยมาก | ฝนเล็กน้อย | ฝนปานกลาง | ฝนหนัก | ฝนหนักมาก (0 5 10 35 90 mm)

ความเร็วลม (กิโลเมตร/ชั่วโมง): ลมเบา | ลมอ่อน | ลมเอื่อย | ลมปานกลาง | ลมแรง (0 5 10 20 30 Km/h)

การสะสมของฝุ่นละอองและหมอกควัน: น้อยมาก | น้อย | ปานกลาง | ค่อนข้างมาก | มาก

Update: 28/04/68

DIGITAL PLATFORM | www.tmd.go.th | 02 3994012-14 | กรมอุตุนิยมวิทยา Online | THAI WEATHER APPLICATION | 1182 www.tmd.go.th

แนวโน้มการระบายอากาศ

วันที่ 28 เมษายน 2568 ณ เวลา 07:00 น.

สคพ.10

กรมควบคุมมลพิษ POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

วันที่ 27 เมษายน - 6 พฤษภาคม 2568

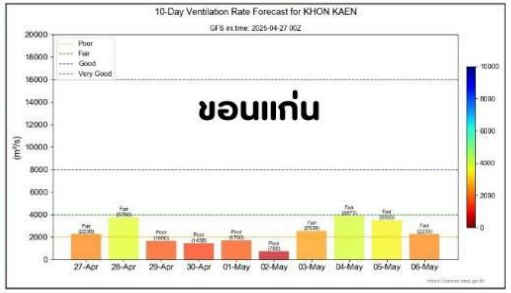

ทิศทาง/ความเร็วลม

SW 12 km/hr

อุณหภูมิสูงสุด/ต่ำสุด

40° C | 25° C

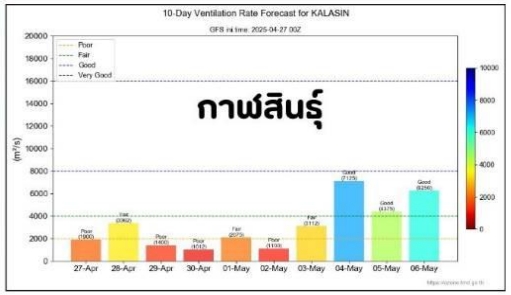

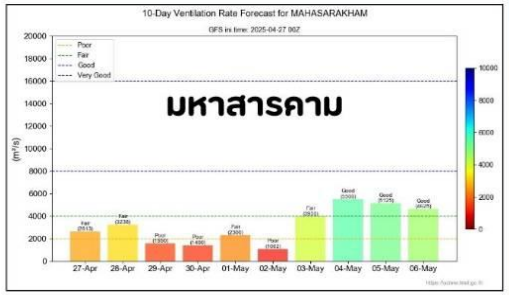

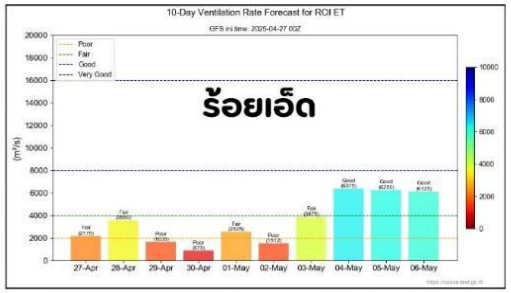

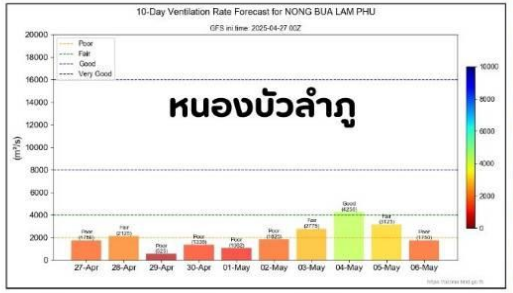

เกณฑ์อัตราระบายอากาศ (Ventilation Rate, m^2/s)

> 16000	ดีที่สุด (Excellent)	อากาศไม่มีเสถียรภาพ ลมแรง การเผาในที่โล่งด้วยความระมัดระวัง ส่งผลกระทบน้อย
8000-15999	ดีมาก (Very Good)	การเผาในที่โล่ง ส่งผลกระทบค่อนข้างน้อย
4000-7999	ดี (Good)	การเผาในที่โล่ง ในเวลากลางวันเมื่ออากาศมีการยกตัว ส่งผลกระทบปานกลาง
2000-3999	อ่อน (Fair)	การเผาในที่โล่ง ก่อน 11.00 น. และหลัง 16.00 น. ส่งผลกระทบค่อนข้างมาก
< 2000	ไม่ดี (Poor)	การเผาในที่โล่ง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศมาก

ที่มา : ศูนย์โอโซนและรังสีกองบริการดิจิทัลอุตุนิยมวิทยา

รวบรวมโดย ส่วนการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 10 (ขอนแก่น) โทรศัพท์ : 043-246772

ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 ในบรรยากาศ

โดยปกติแล้วค่า ฝุ่น PM2.5 จะสูงในช่วงการเปลี่ยนฤดูกาล จากฤดูหนาวไปสู่ฤดูร้อน ฤดูร้อนจะพบปัญหาฝุ่นละอองไม่รุนแรงเท่าฤดูหนาว ซึ่งการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่างๆ อาจจะเท่าเดิม ทั้งนี้ สภาพอากาศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ฝุ่นละอองไม่กระจายตัว และเกิดการสะสมของมลพิษ เช่น ความเร็วลม กระแสลม และการเกิดปรากฏการณ์อุณหภูมิผกผัน

ปรากฏการณ์ อุณหภูมิผกผัน (Temperature Inversion)

ฤดูร้อน

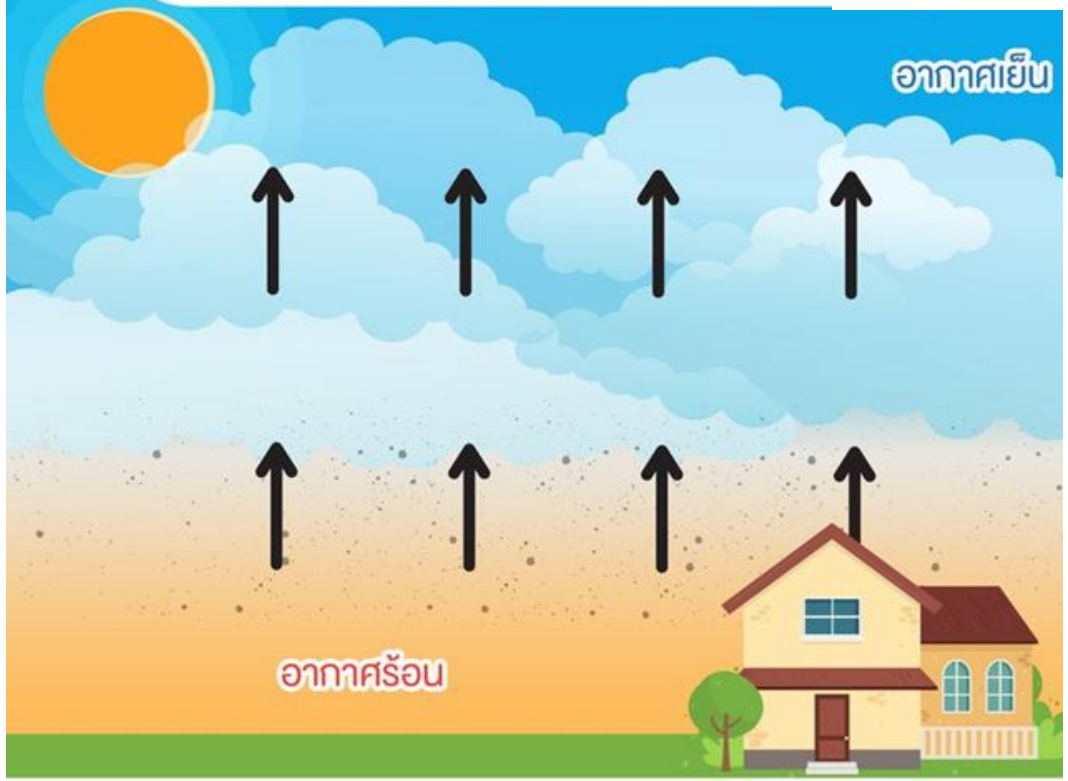

เป็นช่วงที่มีความกดอากาศต่ำ ความชื้นในบรรยากาศน้อย อุณหภูมิสูง อากาศบริเวณเหนือพื้นดินมีอุณหภูมิที่สูงกว่าอากาศที่อยู่สูงขึ้นไป หรือยิ่งสูงยิ่งหนาว มวลอากาศเคลื่อนตัวจากอากาศร้อนไปยังอากาศเย็น ดังนั้นอากาศจึงเคลื่อนที่จากเหนือพื้นดินไปสู่ชั้นบรรยากาศที่สูงขึ้นเรื่อยๆ และพัดพาฝุ่นละออง หมอกควัน สารแขวนลอยในอากาศขึ้นไปด้วย ไม่เกิดการสะสมของฝุ่นละออง

ฤดูหนาว

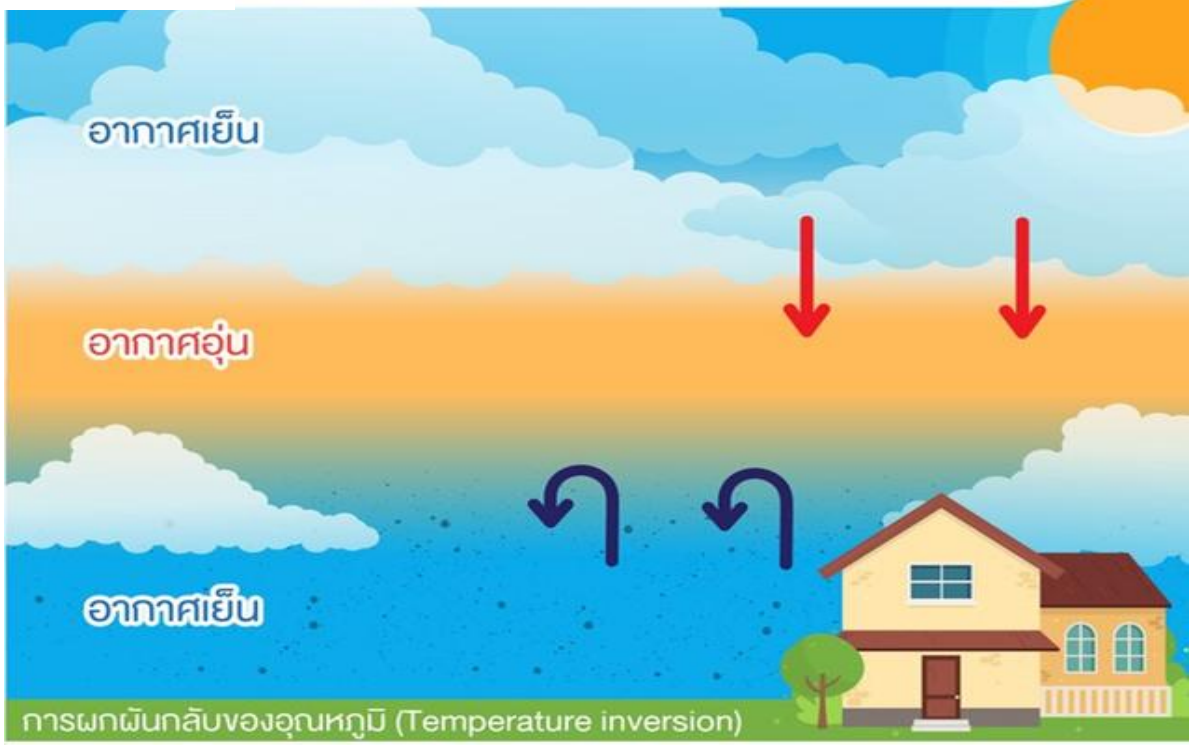

การผกผันกลับของอุณหภูมิ (Temperature inversion)

เป็นช่วงที่มีความกดอากาศสูงโดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืน พื้นดินเกิดการคายความร้อนอย่างรวดเร็ว ทำให้อากาศที่อยู่เหนือพื้นดินเย็นตามไปด้วย ส่งผลให้อากาศที่เคยร้อนลอยขึ้นไปคั่นอยู่ระหว่างชั้นอากาศเย็น หรือที่เรียกว่า ปรากฏการณ์อุณหภูมิผกผัน (Temperature inversion) ทำให้อากาศไม่สามารถลอยตัวขึ้นในแนวดิ่งได้เหมือนฝาชีหรือโดมครอบไว้ จึงทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศ ประกอบกับมีลมสงบ การไหลเวียนและถ่ายเทอากาศไม่ดี จึงทำให้เกิดการสะสมของฝุ่นละออง หมอก และควันในบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น

สภาพภูมิอากาศทำให้เกิดฝุ่นจิ๋ว

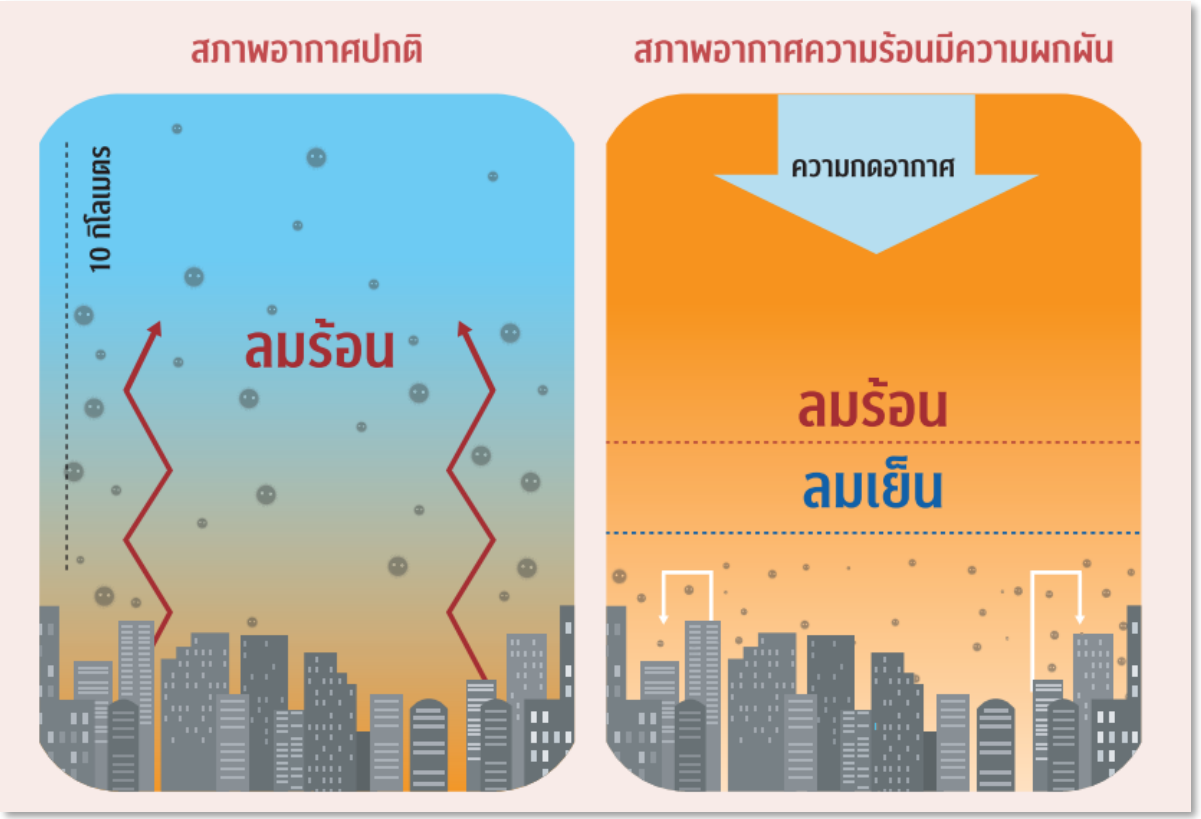

ข้อมูลจุดความร้อน

Hotspots from Open Burning:

Forest Fires and Fires from

Agricultural Residue Burning

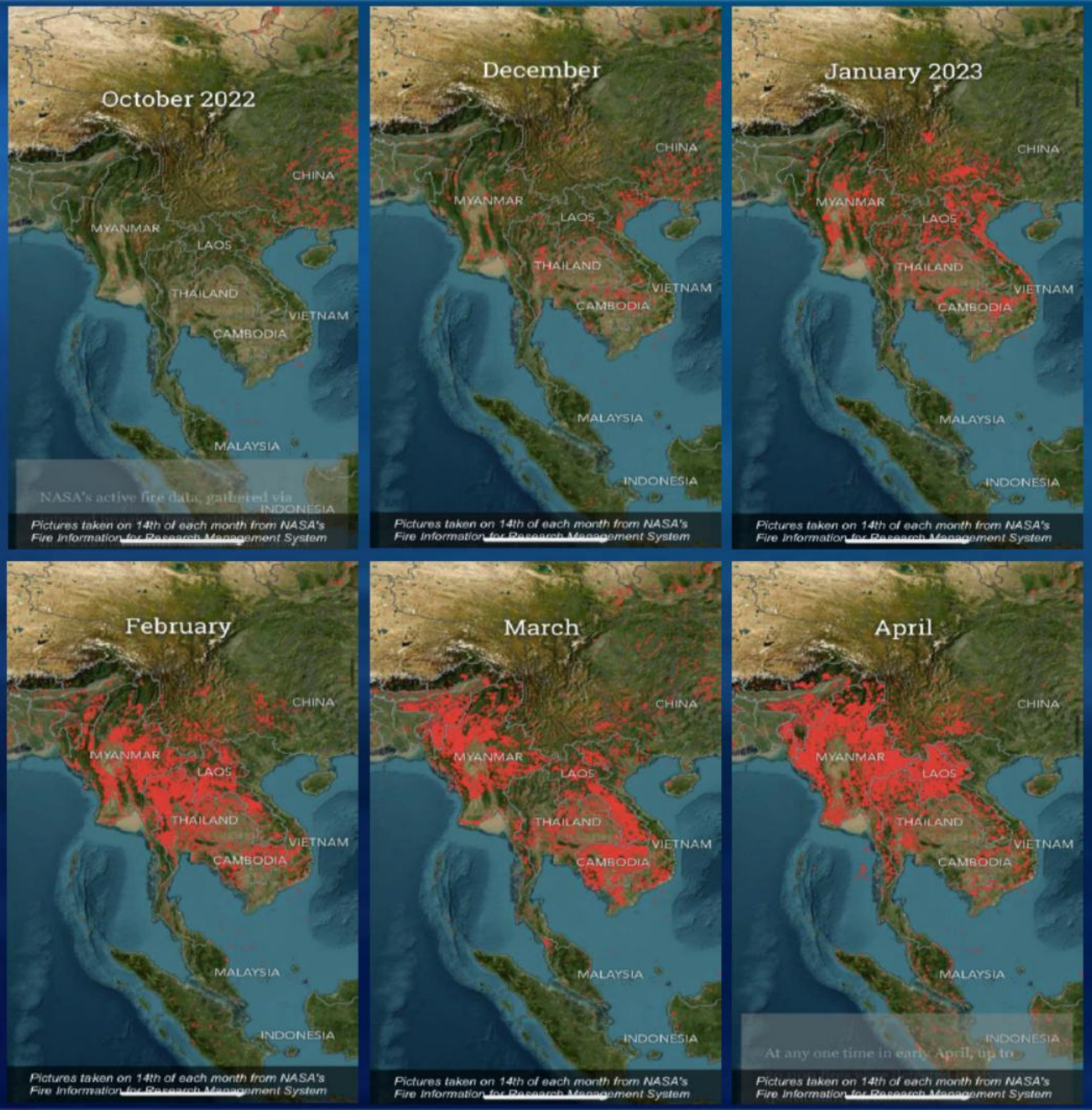

ดาวเทียม ที่ใช้ในการติดตาม Hotspot ในปัจจุบัน

10.00-11.30 และ
13.30-14.30.
13.30-14.30 และ
13.30-14.30

ดาวเทียม Suomi-NPP

- จำนวน 1 ดวง
- รอบการถ่ายภาพ 2 ครั้ง ต่อ 1 วัน
- ความละเอียด 375 เมตร

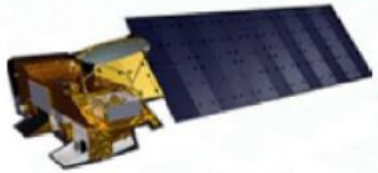

13.00-14.00 และ
01.00 -02.00 น.

ดาวเทียม Terra & Aqua

- จำนวน 2 ดวง
- รอบการถ่ายภาพ 4 ครั้ง ต่อ 1 วัน
- MODIS ความละเอียด 1 KM

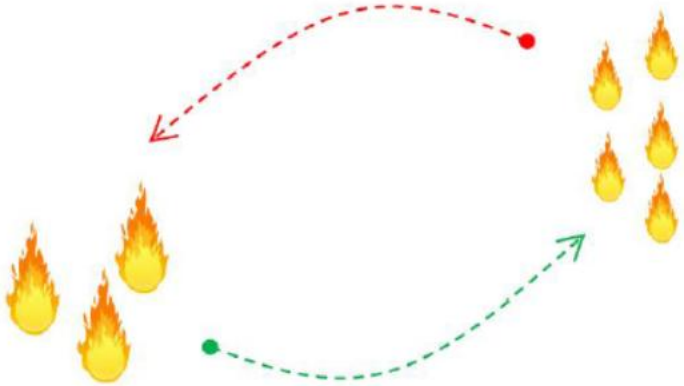

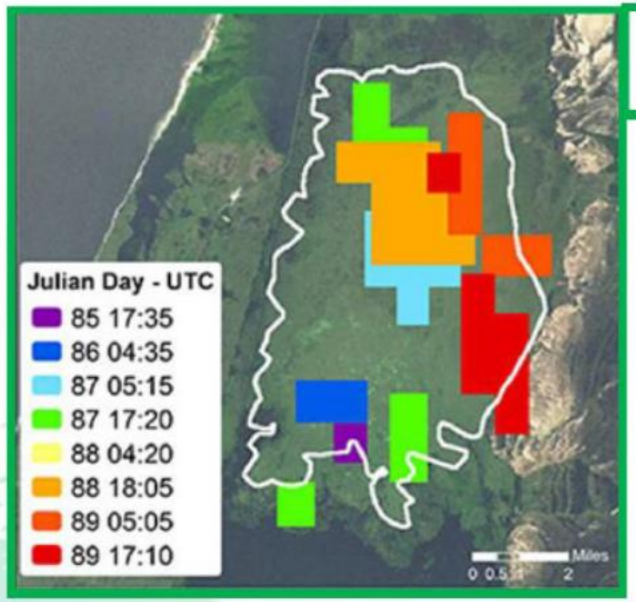

1km Aqua/MODIS

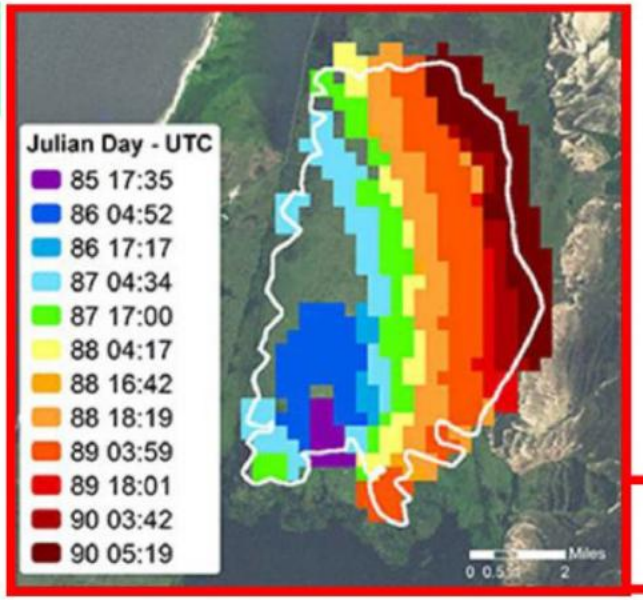

375m VIIRS

GISTDA

กระบวนการรับสัญญาณและการวิเคราะห์จุดความร้อนจากดาวเทียม

Terra/Aqua ระบบ MODIS และ Suomi NPP ระบบ VIIRS

สถานีรับสัญญดาวเทียม ศรีราชา

ข้อมูลจุดความร้อน
ในรูปแบบ *.csv

ระบบประมวลผล

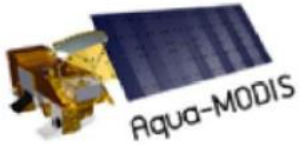

ดาวเทียม Terra & Aqua

- จำนวน 2 ดวง
- รอบการถ่ายภาพ 4 ครั้ง ต่อ 1 วัน
- MODIS ความละเอียด 1 KM

10.00-11.00 และ 13.00-14.00 น.
22.00-23.00 และ 01.00-02.00 น.

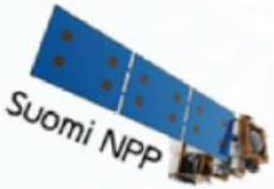

ดาวเทียม S-NPP

- จำนวน 1 ดวง
- รอบการถ่ายภาพ 2 ครั้ง ต่อ 1 วัน
- ความละเอียด 375 เมตร

13.00-14.00 และ 01.00 -02.00 น.

GISTDA

วิเคราะห์ประมวลผล

Database

ขอบเขตการปกครอง
(ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ)

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

วิเคราะห์ข้อมูลให้บริการออนไลน์
ให้บริการออนไลน์

บนเว็บไซต์
http://fire.gistda.or.th

ประเภทข้อมูลที่ให้บริการ

- สามารถ ชี้เป้า ติดตามสถานการณ์ รายงาน ตรวจสอบ สถานการณ์ในพื้นที่ได้
- สามารถระบุตำแหน่งการเกิดจุดความร้อน ที่ไหน เมื่อไหร่
- เจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และประชาชน สามารถเข้าถึงและนำไปใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยตัดสินใจและบริหารจัดการไฟป่าหมอกควันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

GISTDA

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ภัยพิบัติ

ดูแผนที่แยกรายภัยพิบัติ

ช่วงเวลาการแสดงผลข้อมูล ย้อนหลัง 30 วัน
ระหว่างวันที่ 2 สิงหาคม 2024 – 2 กันยายน 2024

ข้อมูลจุดความร้อนในรอบ 30 วัน

373 จุด
จุดความร้อน VIIRS

126 จุด
จุดความร้อน MODIS

5 อันดับ จังหวัดที่มีจุดความร้อนมากที่สุด

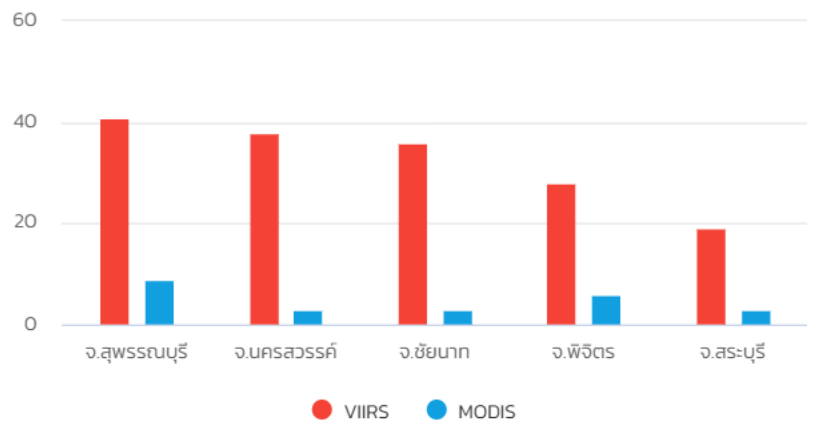

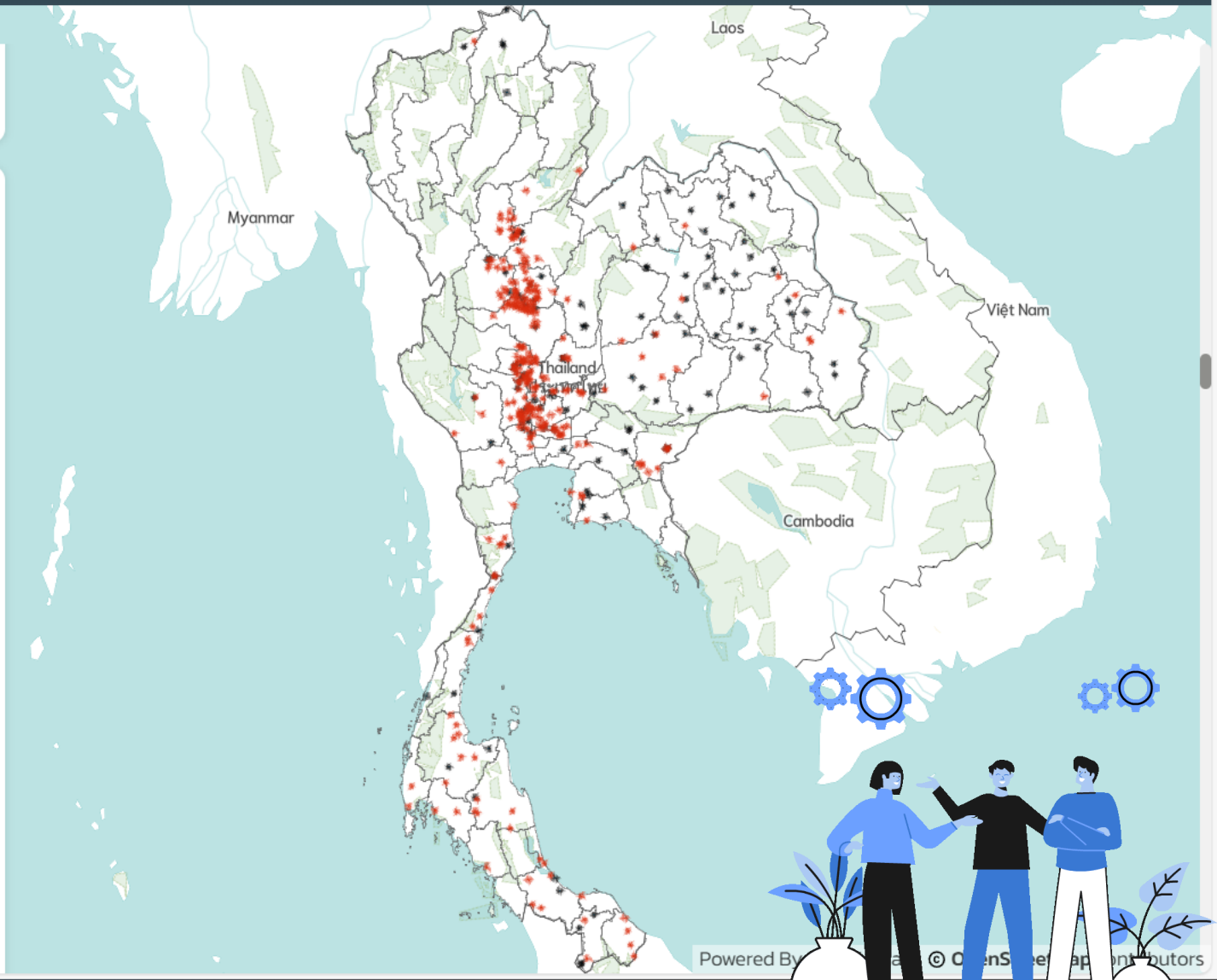

แนะนำการเข้าถึงข้อมูลจุดความร้อน

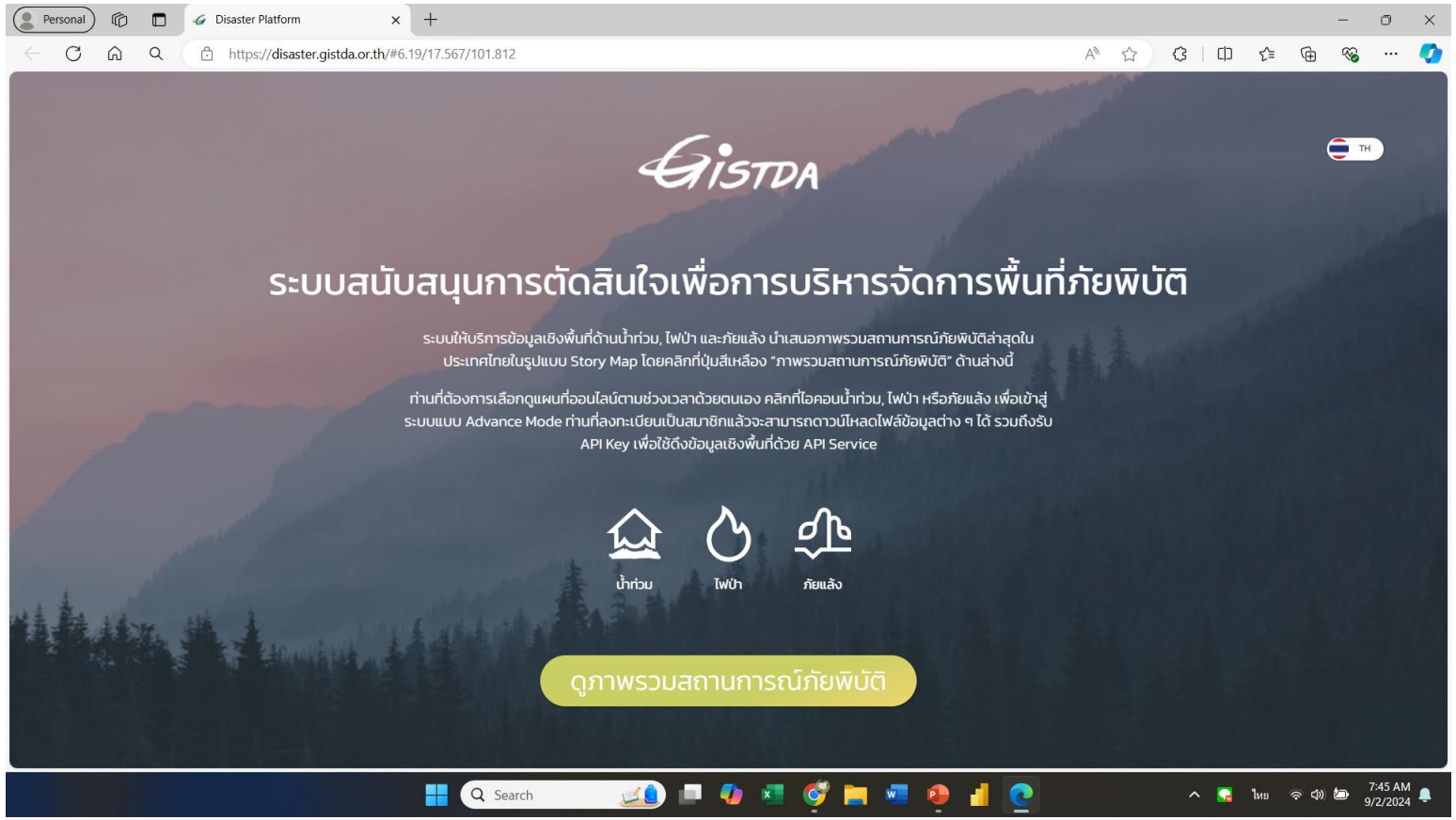

https://disaster.gistda.or.th/#6.19/17.567/101.812

การตรวจวัดคุณภาพอากาศ

มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

สารมลพิษทางอากาศ	1 ชม.	8 ชม.	24 ชม.	1 เดือน	1 ปี	วิธีการตรวจวัด
CO (ppm)	30	9	-	-	-	Non-Dispersive Infrared
NO2 (ppm)	0.17	-	-	-	0.03	Chemiluminescence
SO2 (ppm)	0.3	-	0.12	-	0.04	Pararosaniline/ Ultraviolet fluorescence
O3 (ppm)	0.1	0.07	-	-	-	Chemiluminescence/ Ultraviolet absorption photometry
TSP (mg/m^3)	-	-	0.33	-	0.1	Gravimetric
PM_{10} (mg/m^3)	-	-	0.12	-	0.05	Gravimetric/ Beta Ray/ Tapered element oscillating microbalance (TEOM)/ Dichotomous
Pb (mg/m^3)	-	-	-	0.0015	-	Atomic Absorption Spectrophotometer
$PM_{2.5}$ (mg/m^3)	-	-	0.0375		0.015	Federal Reference Method ตามที่ US EPA กำหนด/Beta ray attenuation/ Tapered element oscillating microbalance (TEOM)/ Dichotomous/Light Scattering

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป เพื่อเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๔) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๖ (พ.ศ. ๒๕๕๓) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยให้มีผลจนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ให้ค่าเฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ ๓ กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) ในเวลา ๑ ปี จะต้องไม่เกิน ๑๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ ๔ วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ใช้วิธีตรวจวัด ดังนี้

๔.๑ วิธีตรวจวัดอ้างอิง คือ วิธีกราวิเมตริก (Gravimetric)

๔.๒ วิธีตรวจวัดเทียบเท่า

(๑) วิธีเบต้า เรดิเอชัน แอทเทนนูเอชัน (Beta Radiation Attenuation หรือ Beta Ray Attenuation)

(๒) วิธีเทปเปอร์ อิลิเมนต์ ออสซิเลติง ไมโครบาลานซ์ (Tapered Element Oscillating Microbalance; TEOM)

(๓) วิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering)

(๔) วิธีเก็บตัวอย่างด้วยเครื่องเก็บตัวอย่างอากาศแบบไดโคโตมัส (Dichotomous Air Sampler) และวิเคราะห์ด้วยวิธีกราวิเมตริก

(๕) วิธีอื่น ตามที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๔.๑ ให้ใช้วิธีตรวจวัดมาตรฐาน Federal Reference Method (FRM) และข้อ ๔.๒ ให้ใช้วิธีตรวจวัดเทียบเท่า Federal Equivalent Method (FEM) ตามที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency หรือ US EPA) กำหนด

ข้อ ๖ การตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๔ ให้ทำในบรรยากาศ ไปที่อุณหภูมิและความดันบรรยากาศสภาวะจริง (Actual conditions) และต้องสูงจากพื้นดินอย่างน้อย ๑.๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๕ เมตร

ข้อ ๗ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่
ประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ กรมควบคุมมลพิษ

*เริ่มรายงานข้อมูลผ่าน Air4Thai 1 มกราคม 2568

องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

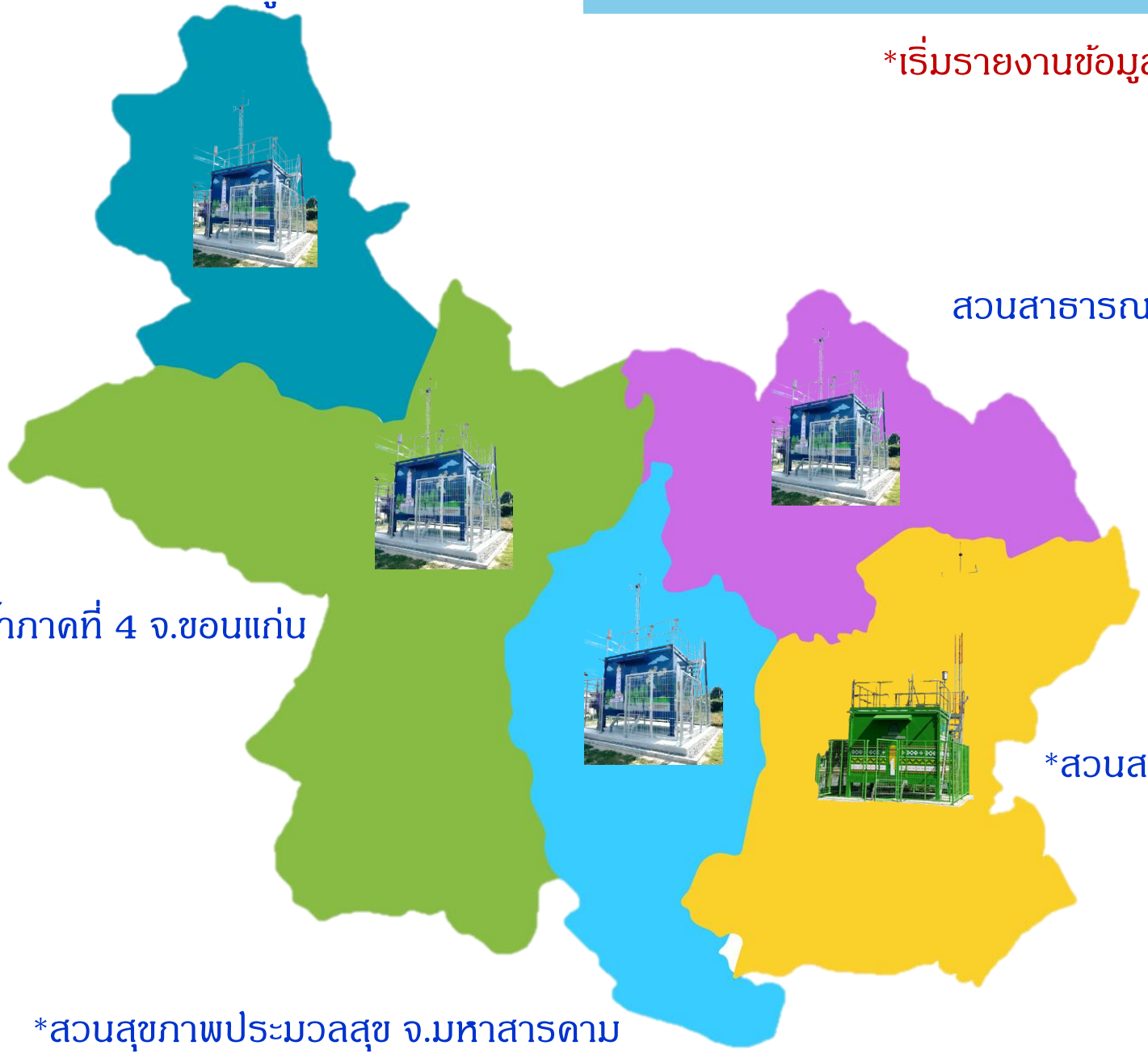

สวนสาธารณะแก่งดอนกลาง จ.กาฬสินธุ์

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่ 4 จ.ขอนแก่น

*สวนสาธารณะบึงพลาญชัย จ.ร้อยเอ็ด

*สวนสุขภาพประมวลสุข จ.มหาสารคาม

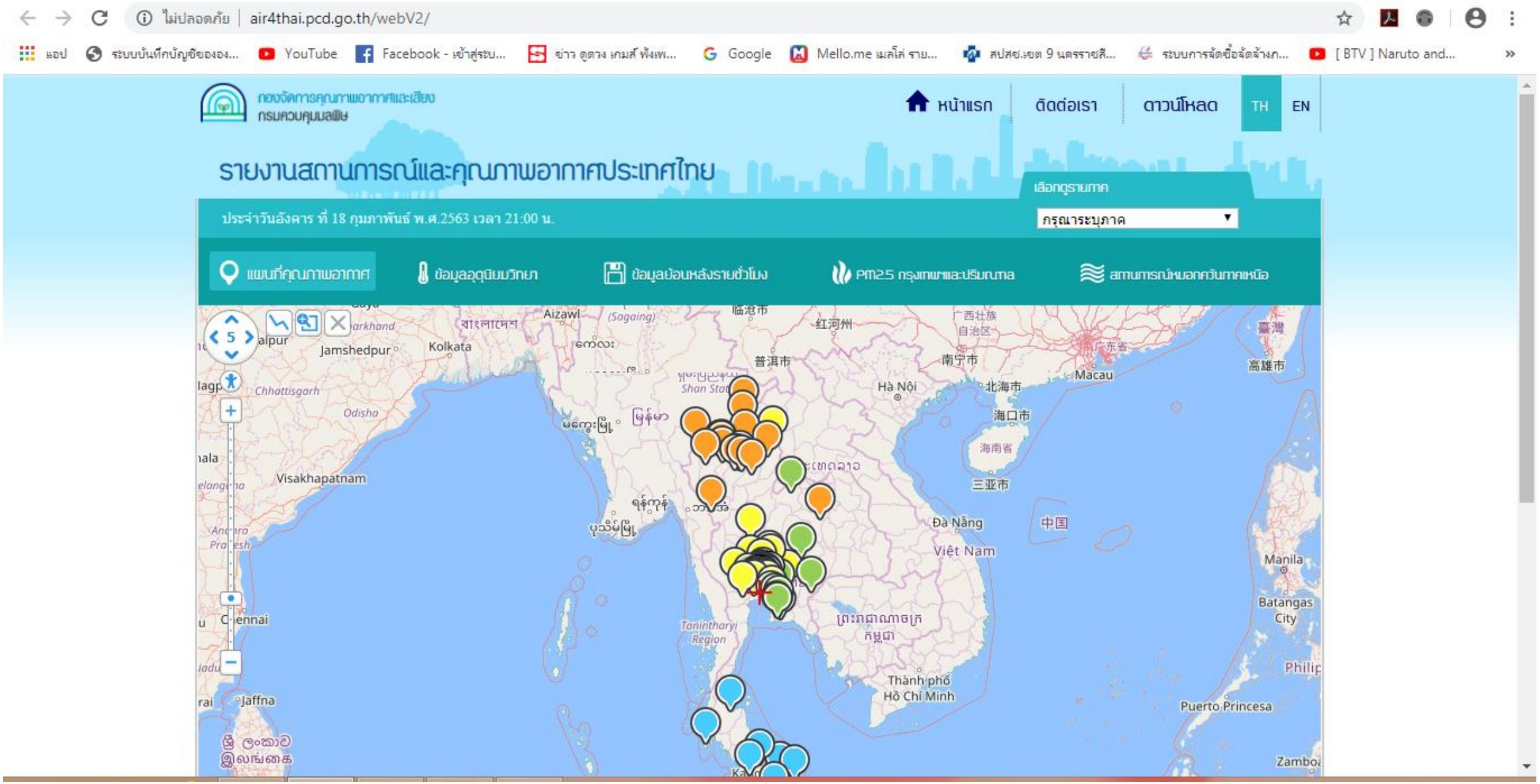
air4thai.pcd.go.th/webV2/
กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
กรมควบคุมมลพิษ
หน้าแรก
ติดต่อเรา
ดาวน์โหลด
TH
EN
รายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย
ประจำวันอังคาร ที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 เวลา 21:00 น.
เลือกดูรายภาค
กรุณาระบุภาค
แผนที่คุณภาพอากาศ
ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา
ข้อมูลย้อนหลังรายชั่วโมง
PM2.5 กรุงเทพฯและปริมณฑล
สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ
Kolkata
Jamshedpur
Chhattisgarh
Odisha
Visakhapatnam
Chennai
Jaffna
Aizawl
Hà Nội
Đà Nẵng
Việt Nam
Thành phố Hồ Chí Minh
Macau
Manila
Batangas City
Puerto Princesa
Tanintharyi Region

ส่วนอุทกวิทยา สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่4 ขอนแก่น ต.ในเมือง อ.เมือง, ขอนแก่น

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่ ส่วนอุทกวิทยา สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่4 ขอนแก่น ต.ในเมือง อ.เมือง, ขอนแก่น

กราฟแสดงข้อมูลย้อนหลัง 7 วัน

AQI | $PM_{2.5}$ | PM_{10} | CO | O_3 | NO_2 | SO_2

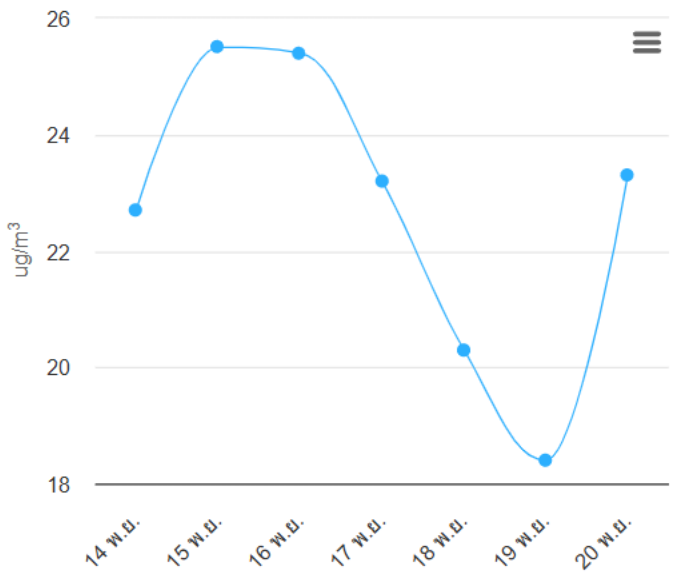

ตารางแสดงข้อมูลย้อนหลัง 7 วัน

Date	$PM_{2.5}$ (ug/m³) Avg 24Hr	PM_{10} (ug/m³) Avg 24Hr	CO (ppm) Avg 8Hr	O_3 (ppm) Avg 8Hr	SO_2 (ppb)	NO_2 (ppb)	AQI	air quality
20 พ.ย. 2024	23.3	-	-	-	-	-	46	ดี
19 พ.ย. 2024	18.4	-	-	-	-	-	34	ดี
18 พ.ย. 2024	20.3	-	-	-	-	-	39	ดี
17 พ.ย.	23.2	-	-	-	-	-	46	ดี

มาดูเครื่องมือ

ในหน้าถัดไปกัน

และวิธีตรวจวัด

AMBIENT

AIR QUALITY MONITORING STATION

ทำความรู้จักสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ?

JNAC
JIRANATEE ASSOCIATES CO.,LTD.

เป็นสถานีเครือข่ายในการตรวจวัดมลพิษทางอากาศแบบอัตโนมัติและต่อเนื่องทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง ครอบคลุมสารมลพิษตามมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศไทย โดยใช้เครื่องตรวจวัดที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อมูลที่ตรวจวัดได้จะถูกส่งผ่านไปยังศูนย์ข้อมูลกรมควบคุมมลพิษและรายงานสู่สาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ http://air4thai.com/ และแอปพลิเคชัน Air4Thai เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศที่เป็นปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้กำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพอากาศต่อไป

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

UNITED STATES ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Ambient Air Quality Monitoring Station

JNAC
JIRANATEE ASSOCIATES CO.,LTD

สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศดำเนินการโดยอ้างอิงตามวิธีการขององค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งสหรัฐอเมริกา:

US.EPA.(Quality Assurance Handbook for Air Pollution Measurement)

Volume II: Ambient Air Quality Monitoring Program
Volume IV: Meteorological Measurement

UNITED STATES ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

AMBIENT

AIR QUALITY MONITORING STATION

ภาพรวมเครื่องมือตรวจวัดประจำสถานี

SYSTEM OVERVIEW

สถานีตรวจวัดอะไรบ้าง?

ในสถานีจำแนกอุปกรณ์ตรวจวัดออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

JNAC
JIRANATEE ASSOCIATES CO.,LTD.

1) ตรวจวัดมลพิษทางอากาศ

1. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)
2. ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2)
3. ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_X)
4. ก๊าซโอโซน (O_3)
5. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10)
6. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5)

2) ตรวจวัดสภาพอากาศทางอุตุนิยมวิทยา

1. ความเร็วลม (Wind Speed)
2. ทิศทางลม (Wind Direction)
3. อุณหภูมิ (Temperature)
4. ความกดอากาศ (Atmospheric Pressure)
5. ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity)
6. ปริมาณน้ำฝน (Rain Gauge)

สถานีตรวจวัดอะไรบ้าง?

ในสถานีจำแนกอุปกรณ์ตรวจวัดออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

JNAC
JIRANATEE ASSOCIATES CO.,LTD.

1) **ตรวจวัดมลพิษทางอากาศ**

1. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)
2. ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2)
3. ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_X)
4. ก๊าซโอโซน (O_3)
5. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10)
6. ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5)

2) **ตรวจวัดสภาพอากาศทางอุตุนิยมวิทยา**

1. ความเร็วลม (Wind Speed)
2. ทิศทางลม (Wind Direction)
3. อุณหภูมิ (Temperature)
4. ความกดอากาศ (Atmospheric Pressure)
5. ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity)
6. ปริมาณน้ำฝน (Rain Gauge)

SYSTEM OVERVIEW

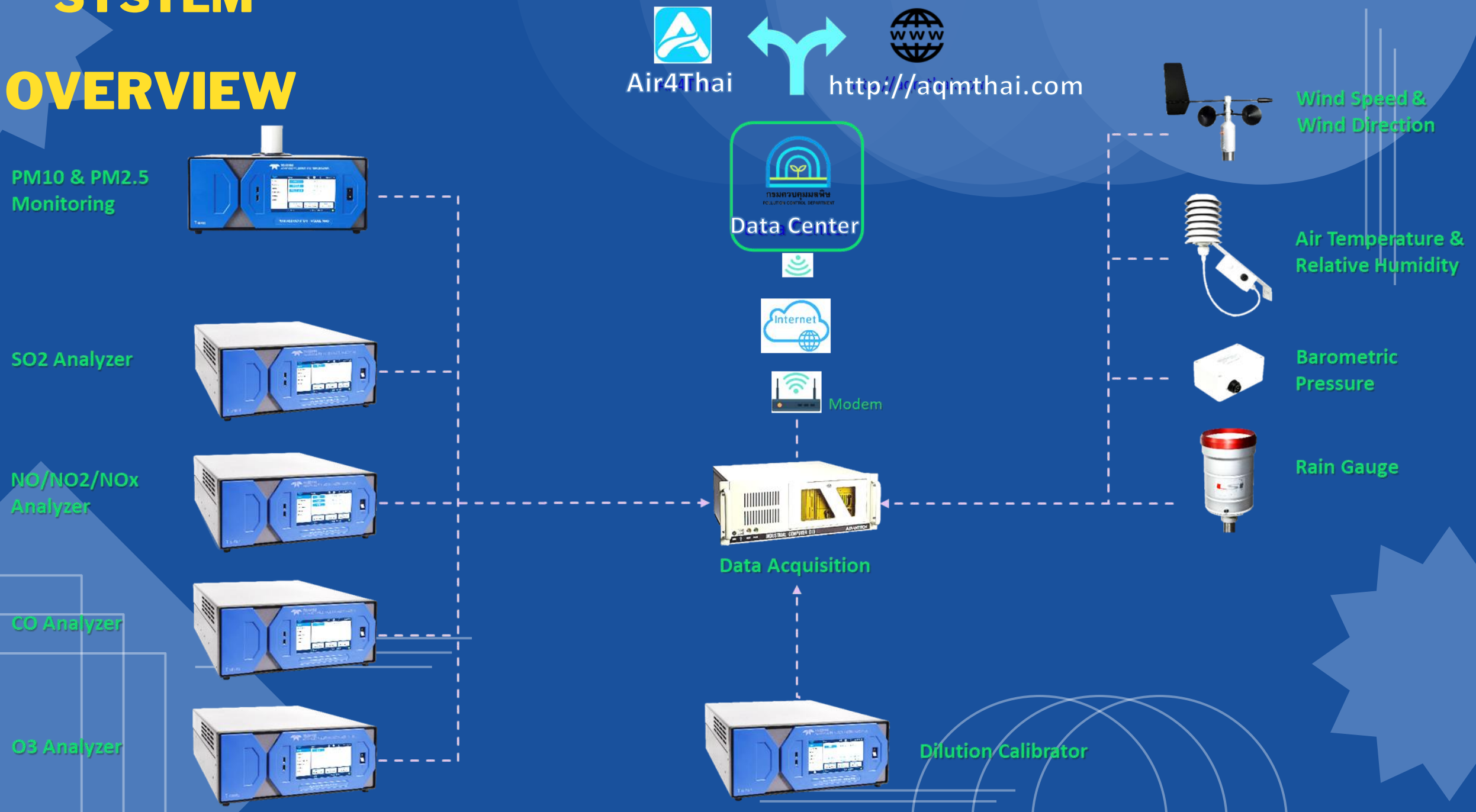

Gas Calibration System

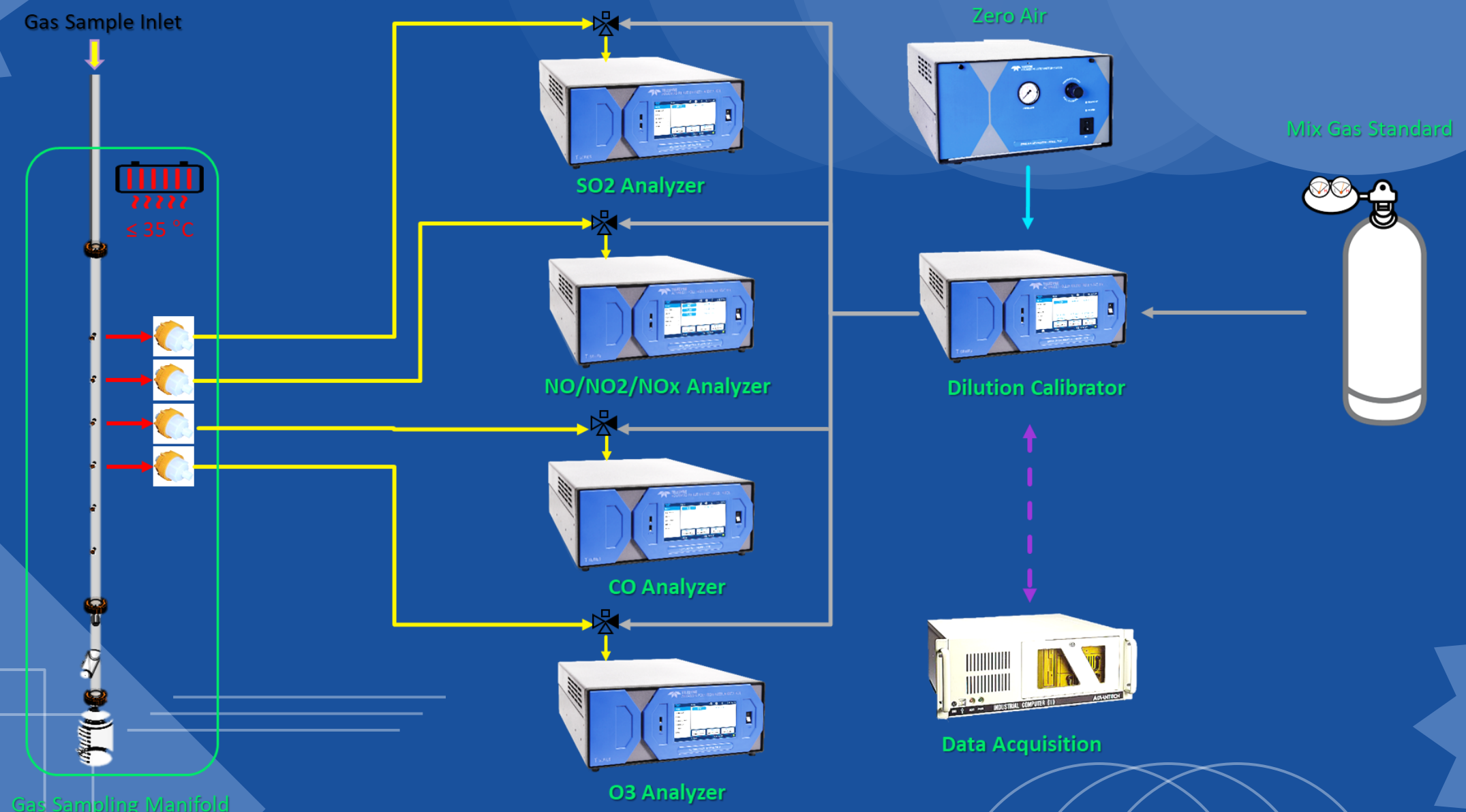

Air Quality Monitoring System

สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติ

System Overview

KINETICS

ชุดตรวจวัดทางอุตุนิยมวิทยา (METEOROLOGICAL SYSTEM)

เครื่องวัดความเร็วลมและเครื่องวัดทิศทางลม

Wind speed and Direction Sensor

เครื่องวัดความกดอากาศ

Barometric Pressure

เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน

Rain Gauge

เครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

Thermohygrometer

เครื่องบันทึกและประมวลผลข้อมูลการตรวจวัด
(DATA LOGGER)

ดัชนีคุณภาพอากาศ

ดัชนีคุณภาพอากาศ

Air Quality Index : AQI

ดัชนีคุณภาพอากาศ (AIR QUALITY INDEX : AQI)

- เป็นการรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนทั่วไป
- เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบถึงสถานการณ์มลพิษทางอากาศในแต่ละพื้นที่ว่าอยู่ในระดับใด
- มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือไม่

เกณฑ์ของดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI)	ค่าปริมาณฝุ่น $PM_{2.5}$	ความหมาย (ระดับคุณภาพอากาศ)	ข้อควรปฏิบัติ
0 - 25	0-15.0	ดีมาก	ประชาชนทุกคนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ
26 - 50	15.1-25.0	ดี	ประชาชนทั่วไป : สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอบ่อย หายใจลำบาก หายใจถี่ หายใจไม่ออก หายใจมีเสียงวี้ด แน่นหน้าอก เจ็บหน้าอก ใจสั่น คลื่นไส้ เมื่อยล้าผิดปกติ หรือ วิงเวียนศีรษะ
51 - 100	25.1-37.5	ปานกลาง	ประชาชนทั่วไป : ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM2.5 ทุกครั้ง ที่ออกนอกอาคาร - ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก - หากมีอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์
101 - 200	37.5-75.0	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ	ประชาชนทั่วไป : - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM2.5 ทุกครั้งที่ออกนอกอาคาร - จำกัดระยะเวลาในการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก - ควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ประชาชนกลุ่มเสี่ยง : - ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น หน้ากากป้องกัน PM2.5 ทุกครั้งที่ออกนอกอาคาร - เลี่ยงการทำกิจกรรมหรือการออกกำลังกายกลางแจ้งที่ใช้แรงมาก - ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์
201 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	ประชาชนทุกคน - งดกิจกรรมกลางแจ้ง - หากมีความจำเป็นต้องทำกิจกรรมกลางแจ้งให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองทุกครั้ง เช่น หน้ากากป้องกัน - หากมีอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์ - ผู้ที่มีโรคประจำตัว ควรอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยจากมลพิษทางอากาศ ให้เตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมและปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

AQI	$PM_{2.5}$ (มคก./ลบ.ม.)	PM_{10} (มคก./ลบ.ม.)	O_3 (ppb)	CO (ppm)	NO_2 (ppb)	SO_2 (ppb)
	เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 1 ชั่วโมง	
0 - 25	0 - 15.0	0 - 50	0 - 35	0 - 4.4	0 - 60	0 - 100
26 - 50	15.1 - 25.0	51 - 80	36 - 50	4.5 - 6.4	61 - 106	101 - 200
51 - 100	25.1 - 37.5	81 - 120	51 - 70	6.5 - 9.0	107 - 170	201 - 300
101 - 200	37.6 - 75.0	121 - 180	71 - 120	9.1 - 30.0	171 - 340	301 - 400
201 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	181 ขึ้นไป	121 ขึ้นไป	30.1 ขึ้นไป	341 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป

การคำนวณดัชนีคุณภาพอากาศรายวัน ของสารมลพิษทางอากาศแต่ละประเภท

$$I_i = \frac{I_{ij+1} - I_{ij}}{X_{ij+1} - X_{ij}} (X_i - X_{ij}) + I_{ij}$$

กำหนดให้

X_i = ความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศจากผลการตรวจวัด

X_{ij} = ความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศที่เป็นค่าต่ำสุดของช่วงพิสัยที่มีค่า X_i นั้น

X_{ij+1} = ความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศที่เป็นค่าสูงสุดของช่วงพิสัยที่มีค่า X_i นั้น

I_i = ค่าดัชนีย่อยคุณภาพอากาศ

I_{ij} = ค่าดัชนีย่อยคุณภาพอากาศที่เป็นค่าต่ำสุดของช่วงพิสัยที่มีค่า I_i นั้น

I_{ij+1} = ค่าดัชนีย่อยคุณภาพอากาศที่เป็นค่าสูงสุดของช่วงพิสัยที่มีค่า I_i นั้น

AQI = ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ

คำนวณค่า AQI ของ PM2.5 ค่าความเข้มข้น 60 มคก./ลบ.ม.

$$I_i = \frac{I_{ij+1} - I_{ij}}{X_{ij+1} - X_{ij}} (X_i - X_{ij}) + I_{ij}$$

$$AQI = \frac{(200-101)}{(75-37.6)} (60-37.6)+101$$

	$PM_{2.5}$ (มคก./ลบ.ม.)	PM_{10} (มคก./ลบ.ม.)	O_3 (ppb)	CO (ppm)	NO_2 (ppb)	SO_2 (ppb)
AQI	เฉลี่ย 24 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง		เฉลี่ย 1 ชั่วโมง	
0 - 25	0 - 15.0	0 - 50	0 - 35	0 - 4.4	0 - 60	0 - 100
26 - 50	15.1 - 25.0	51 - 80	36 - 50	4.5 - 6.4	61 - 106	101 - 200
51 - 100	25.1 - 37.5	81 - 120	51 - 70	6.5 - 9.0	107 - 170	201 - 300
101 - 200	37.6 - 75.0	121 - 180	71 - 120	9.1 - 30.0	171 - 340	301 - 400
201 ขึ้นไป	75.1 ขึ้นไป	181 ขึ้นไป	121 ขึ้นไป	30.1 ขึ้นไป	341 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป

$$AQI = 59.3+101$$

$$= 160.3$$

แนะนำการใช้งาน Air4Thai

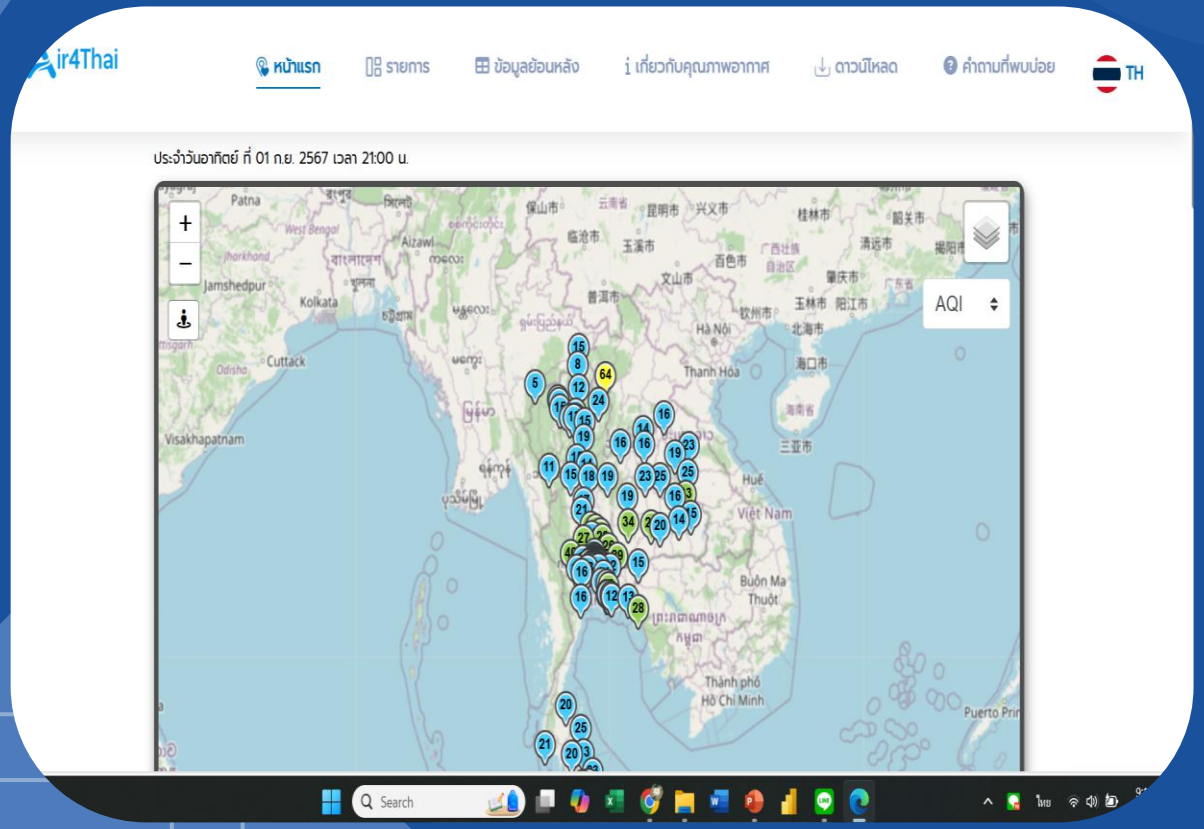

สถานการณ์คุณภาพอากาศ

สถานการณ์ฝุ่น PM2.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

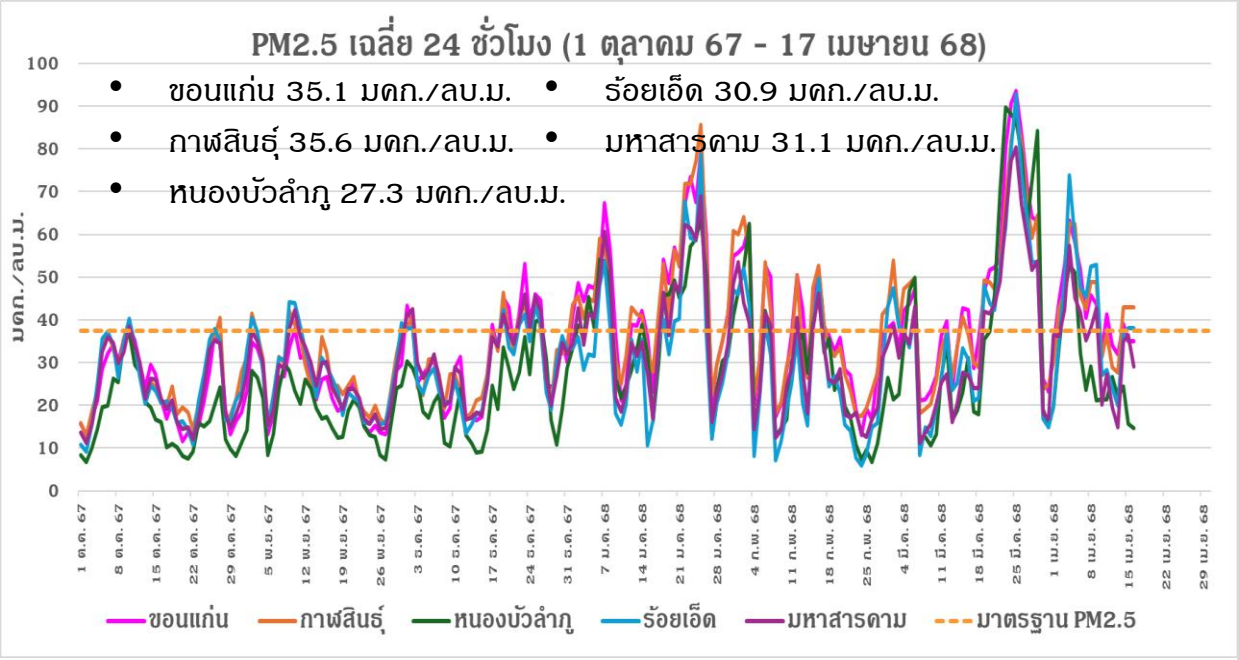
PM2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (1 ตุลาคม 67 - 17 เมษายน 68)
ขอนแก่น 35.1 มคก./ลบ.ม.
ร้อยเอ็ด 30.9 มคก./ลบ.ม.
กาฬสินธุ์ 35.6 มคก./ลบ.ม.
มหาสารคาม 31.1 มคก./ลบ.ม.
หนองบัวลำภู 27.3 มคก./ลบ.ม.
มคก./ลบ.ม.
ขอนแก่น
กาฬสินธุ์
หนองบัวลำภู
ร้อยเอ็ด
มหาสารคาม
มาตรฐาน PM2.5

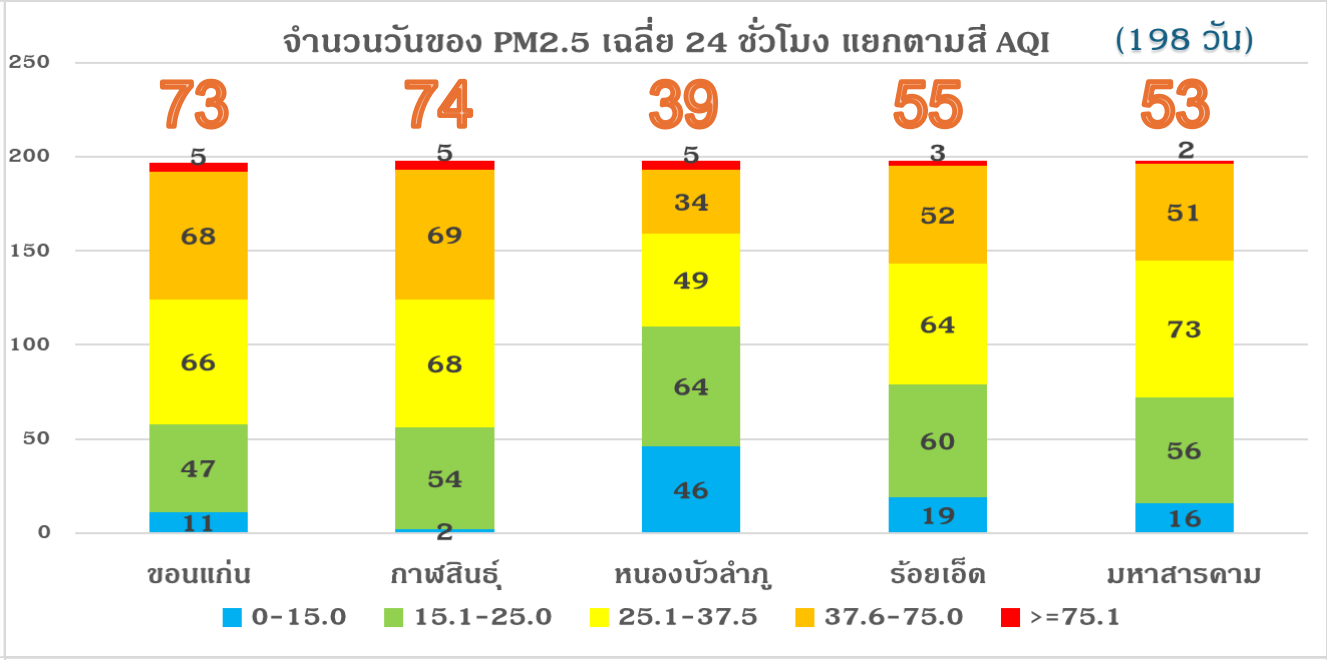
จำนวนวันของ PM2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง แยกตามสี AQI
(198 วัน)
73
74
39
55
53
ขอนแก่น
กาฬสินธุ์
หนองบัวลำภู
ร้อยเอ็ด
มหาสารคาม
0-15.0
15.1-25.0
25.1-37.5
37.6-75.0
>=75.1

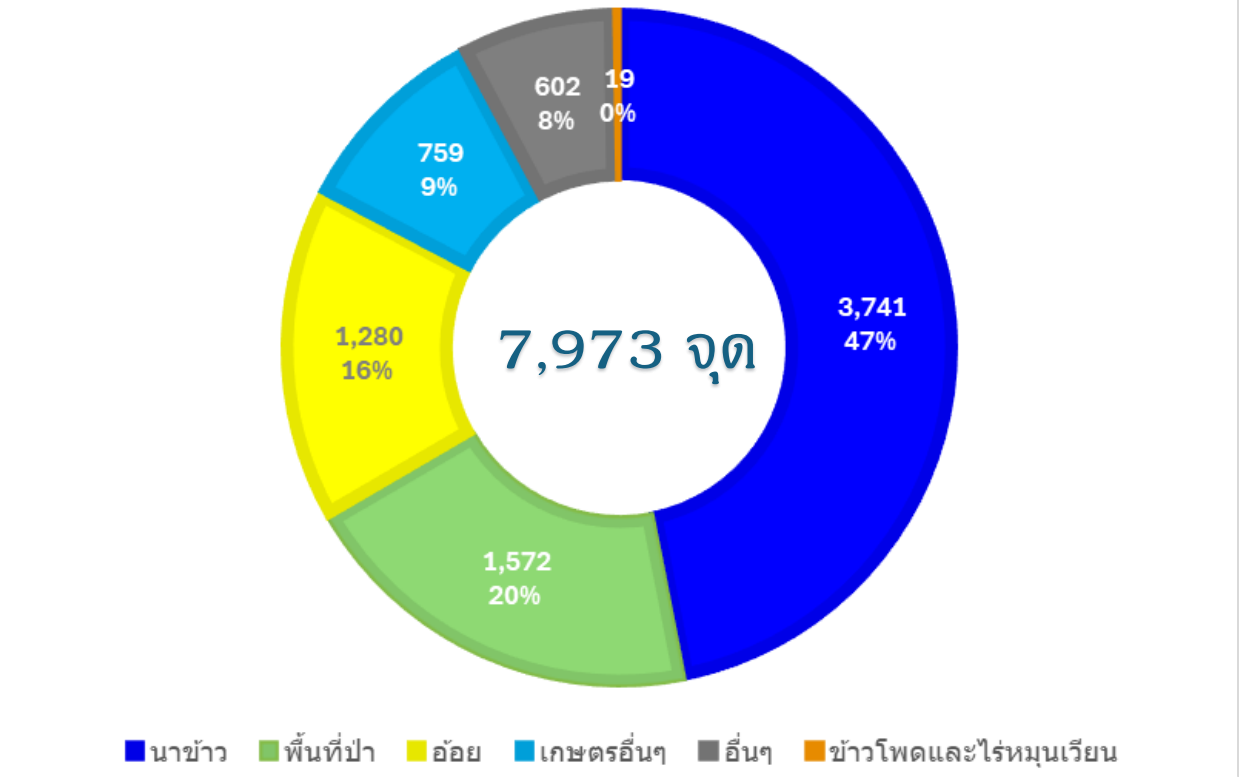
7,973 จุด
3,741 47%
1,572 20%
1,280 16%
759 9%
602 8%
19 0%
นาข้าว
พื้นที่ป่า
อ้อย
เกษตรอื่นๆ
อื่นๆ
ข้าวโพดและไร่หมุนเวียน

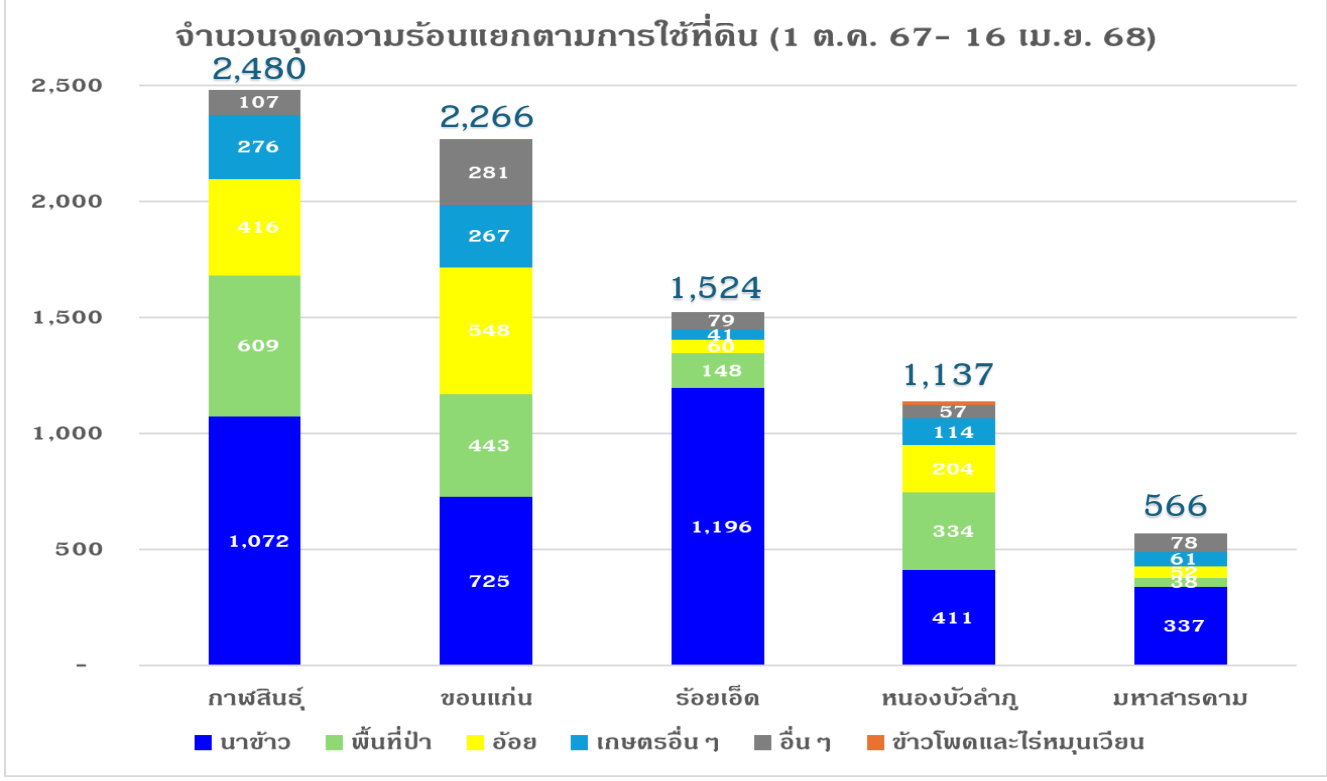
จำนวนจุดความร้อนแยกตามการใช้ที่ดิน (1 ต.ค. 67- 16 เม.ย. 68)
2,480
2,266
1,524
1,137
566
กาฬสินธุ์
ขอนแก่น
ร้อยเอ็ด
หนองบัวลำภู
มหาสารคาม
นาข้าว
พื้นที่ป่า
อ้อย
เกษตรอื่น ๆ
อื่น ๆ
ข้าวโพดและไร่หมุนเวียน

กรณีศึกษา : ขอนแก่น

ปฏิทินความเสี่ยงด้าน มลพิษสิ่งแวดล้อม พื้นที่ สคพ.10

มกราคม

- ฝุ่น PM 2.5
- กลิ่นเหม็น จากอุตสาหกรรมกระดาษ ฟาร์มสุกร กลุ่มอ้อยและน้ำตาล และลานตากกากมันสำปะหลัง

กุมภาพันธ์

- ฝุ่น PM 2.5
- ออกซิเจนต่ำในแม่น้ำพอง

มีนาคม

- ฝุ่น PM 2.5
- ออกซิเจนต่ำในแม่น้ำพอง
- น้ำชีเค็ม
- ปัญหา Algae bloom
- ไฟไหม้ บ่อขยะ

เมษายน

- ฝุ่น PM 2.5
- ออกซิเจนต่ำในแม่น้ำพอง
- น้ำชีเค็ม
- ไฟไหม้ บ่อขยะ

พฤษภาคม

- **ปลาตาย** จากฝนแรกและการปล่อยน้ำเสีย
- **ปัญหา Algae bloom**
- **น้ำซะขยะ**แพร่กระจาย

มิถุนายน

- **ปลาตาย** จากฝนแรก และการปล่อยน้ำเสีย
- **น้ำซะขยะ** แพร่กระจาย

กรกฎาคม

- **ปลาตาย** จากฝนแรกและการปล่อยน้ำเสีย
- **น้ำเสีย** ฟาร์มสุกรและแหล่งมลพิษอื่น
- **น้ำซะขยะ**แพร่กระจาย

สิงหาคม

- **น้ำเสีย** ฟาร์มสุกรและแหล่งมลพิษอื่น

กันยายน

- **น้ำเสีย** ฟาร์มสุกรและแหล่งมลพิษอื่น

ตุลาคม

- **น้ำเสีย** ฟาร์มสุกรและแหล่งมลพิษอื่น
- **กลิ่นเหม็น** จากอุตสาหกรรมกระดาษ ฟาร์มสุกรและลานตากกากมันสำปะหลัง

พฤศจิกายน

- ฝุ่น PM 2.5
- **กลิ่นเหม็น** จากอุตสาหกรรมกระดาษ ฟาร์มสุกร กลุ่มอ้อยและน้ำตาล และลานตากกากมันสำปะหลัง

ธันวาคม

- ฝุ่น PM 2.5
- **กลิ่นเหม็น** จากอุตสาหกรรมกระดาษ **กลุ่มอ้อยและน้ำตาล** ฟาร์มสุกรและลานตากกากมันสำปะหลัง

กราฟสถิติปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM $_{2.5}$ จังหวัดขอนแก่น ปี 2562 – 2568

(ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)

ข้อมูล app air4Thai ณ เวลา 07.00 น.

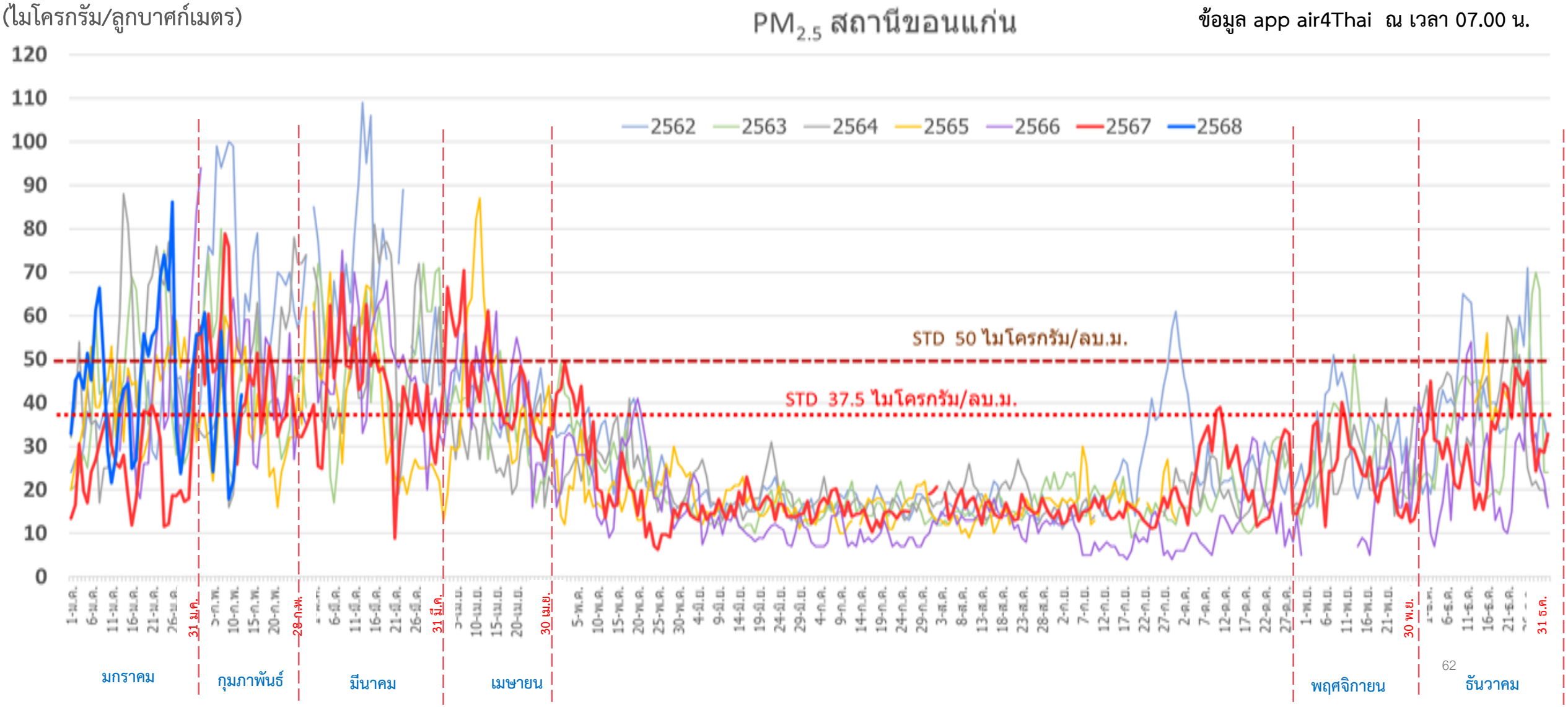

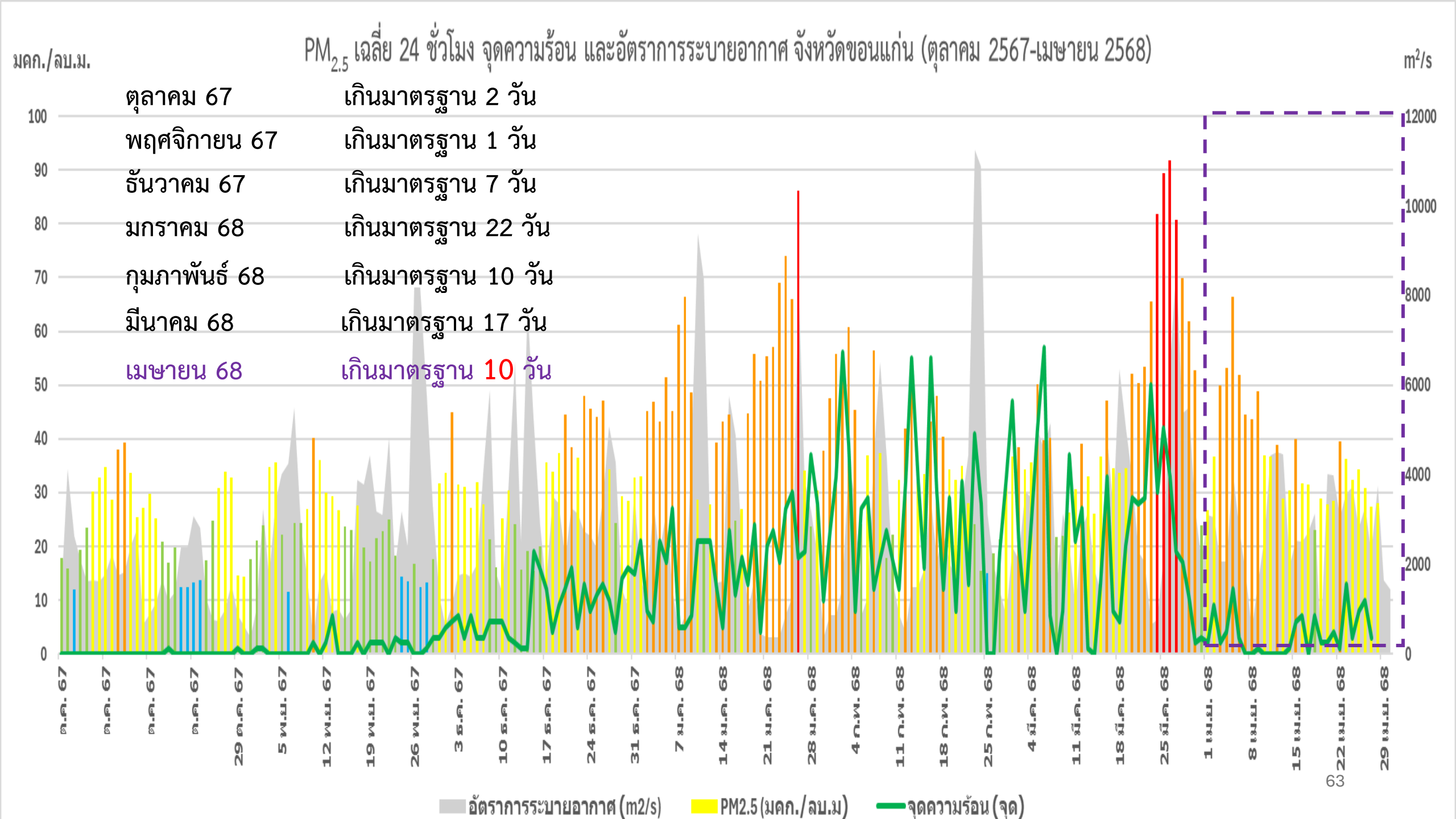
PM2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง จุดความร้อน และอัตราการระบายอากาศ จังหวัดขอนแก่น (ตุลาคม 2567-เมษายน 2568)
มคก./ลบ.ม.
m²/s
ตุลาคม 67 เกินมาตรฐาน 2 วัน
พฤศจิกายน 67 เกินมาตรฐาน 1 วัน
ธันวาคม 67 เกินมาตรฐาน 7 วัน
มกราคม 68 เกินมาตรฐาน 22 วัน
กุมภาพันธ์ 68 เกินมาตรฐาน 10 วัน
มีนาคม 68 เกินมาตรฐาน 17 วัน
เมษายน 68 เกินมาตรฐาน 10 วัน
อัตราการระบายอากาศ (m2/s)
PM2.5 (มคก./ลบ.ม)
จุดความร้อน (จุด)

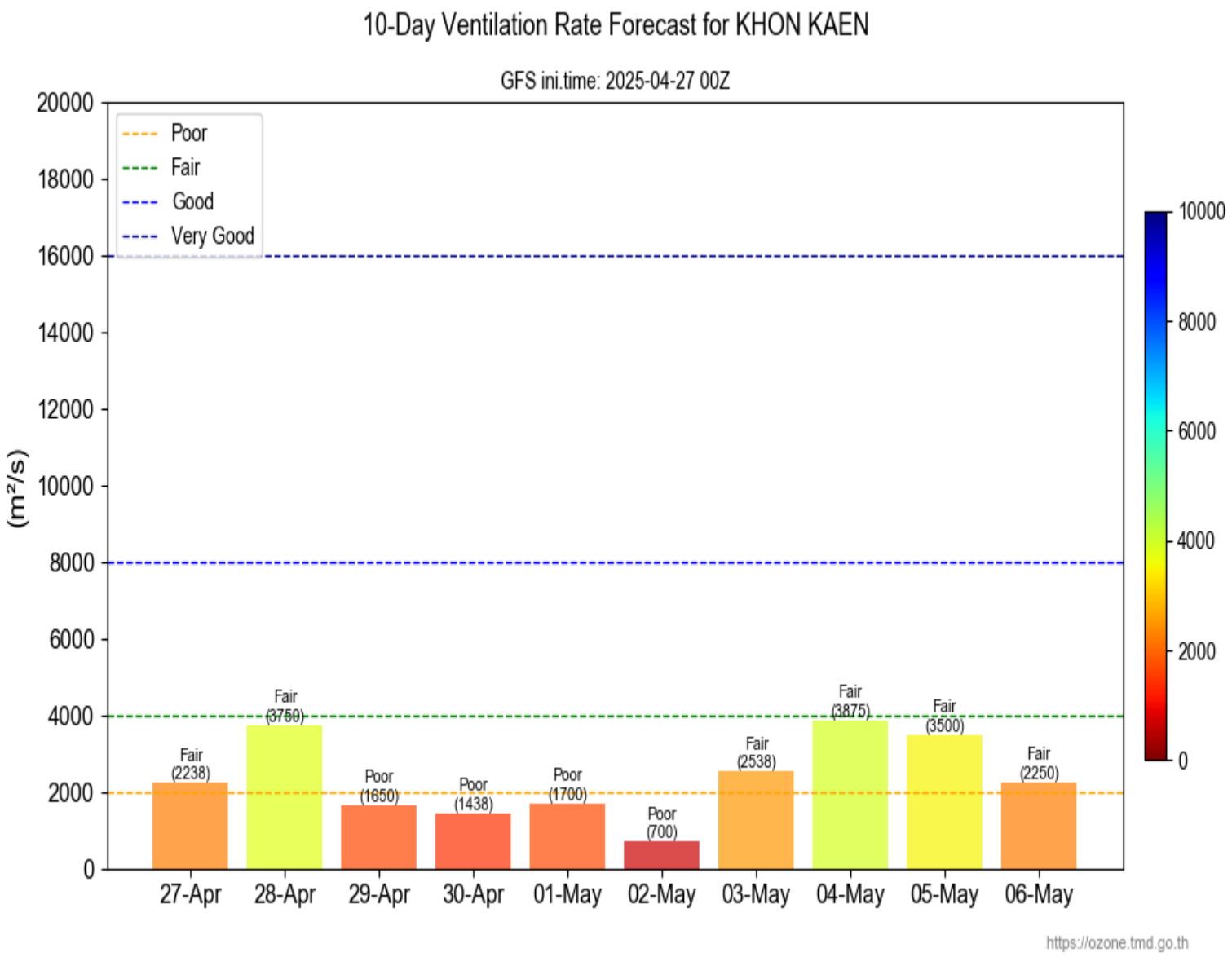

แนวโน้มการระบายอากาศ

วันที่ 28 เมษายน 2568 ณ เวลา 07:00 น.

สคพ.10

วันที่ 27 เมษายน - 6 พฤษภาคม 2568

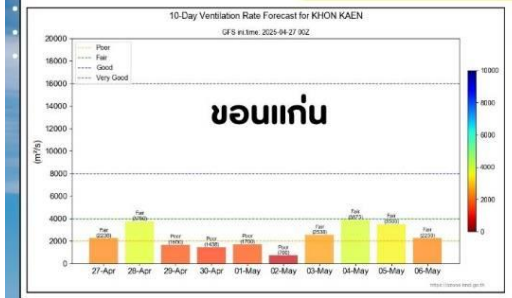

ทิศทาง/ความเร็วลม

SW 12 km/hr

อุณหภูมิสูงสุด/ต่ำสุด

40° C 25° C

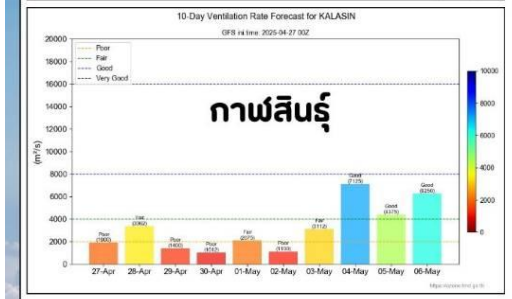

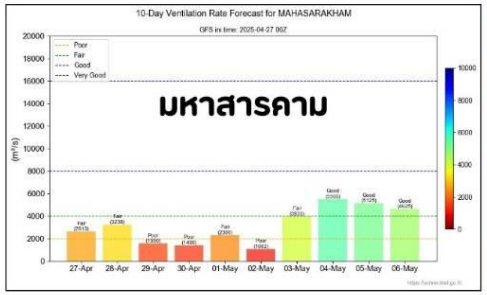

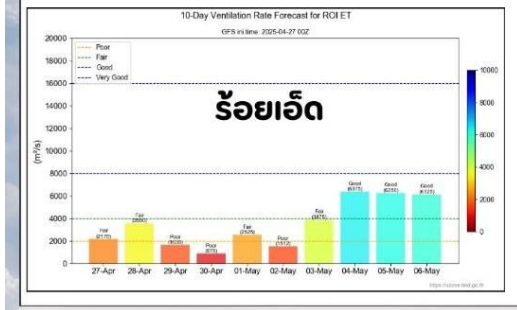

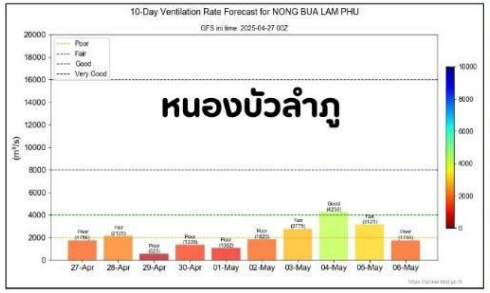

เกณฑ์อัตราระบายอากาศ (Ventilation Rate, m^2/s)

> 16000	ดีที่สุด (Excellent)	อากาศไม่มีเสถียรภาพ ลมแรง การเผาในที่โล่งด้วยความระมัดระวัง ส่งผลกระทบน้อย
8000-15999	ดีมาก (Very Good)	การเผาในที่โล่ง ส่งผลกระทบค่อนข้างน้อย
4000-7999	ดี (Good)	การเผาในที่โล่ง ในเวลากลางวันเมื่ออากาศมีการยกตัว ส่งผลกระทบปานกลาง
2000-3999	อ่อน (Fair)	การเผาในที่โล่ง ก่อน 11.00 น. และหลัง 16.00 น. ส่งผลกระทบค่อนข้างมาก
< 2000	ไม่ดี (Poor)	การเผาในที่โล่ง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศมาก

ที่มา : ศูนย์โอโซนและรังสีกองบริการดิจิทัลอุตุนิยมวิทยา

รวบรวมโดย ส่วนการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 10 (ขอนแก่น) โทรศัพท์ : 043-246772

การรายงานคุณภาพอากาศประจำวัน

- กลุ่ม Line
- FB สคพ.10

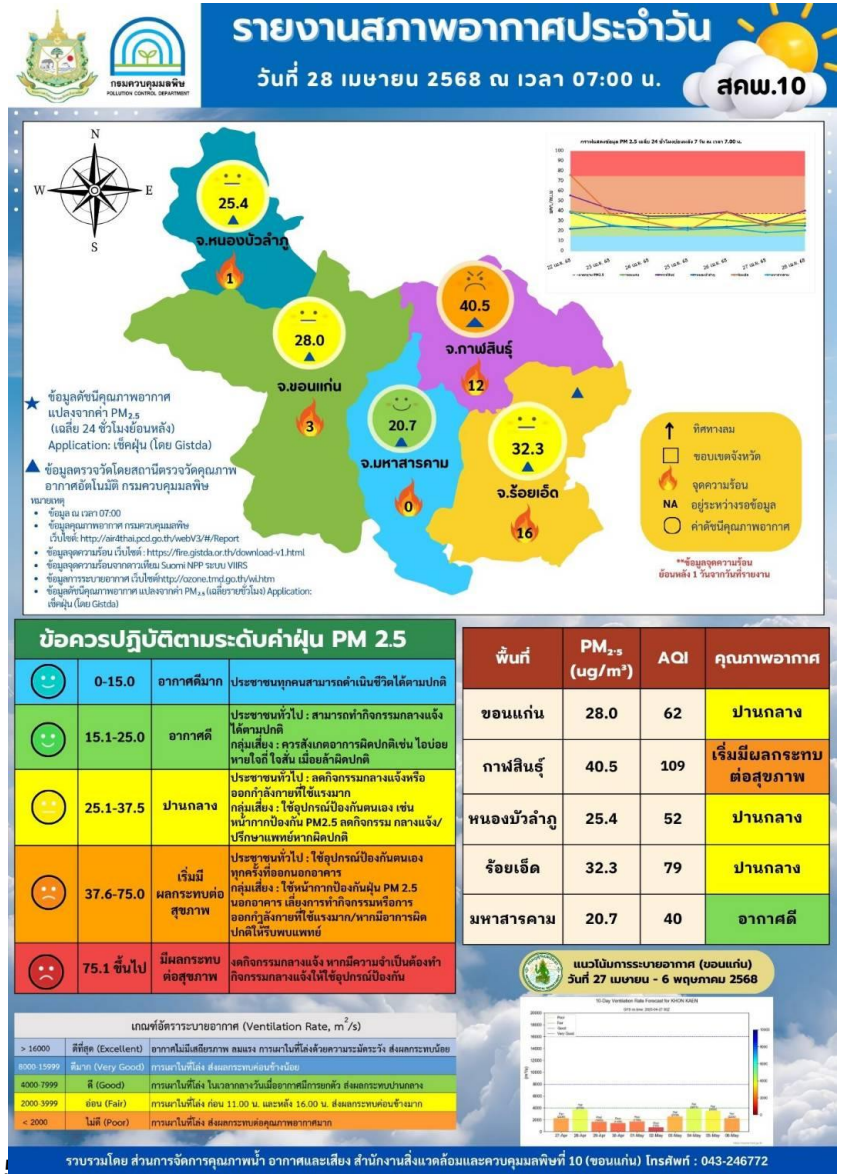

จาก application air4thai

กรมควบคุมมลพิษ

ข้อมูล จังหวัดขอนแก่น สถานีตรวจวัดอัตโนมัติ ข้อมูล จังหวัดกาฬสินธุ์ สถานีตรวจวัดอัตโนมัติ

ผลการคาดการณ์สถานการณ์ฝุ่นละออง 7 วันข้างหน้า ระหว่างวันที่ 29 เมษายน – 5 พฤษภาคม 2568

PM2.5 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นวันที่ 29 เม.ย. – 5 พ.ค. 2568 และยังคงต้องเฝ้าระวังในบางพื้นที่

การรายงานคุณภาพอากาศประจำวัน

- กลุ่ม Line
- FB สคพ.10

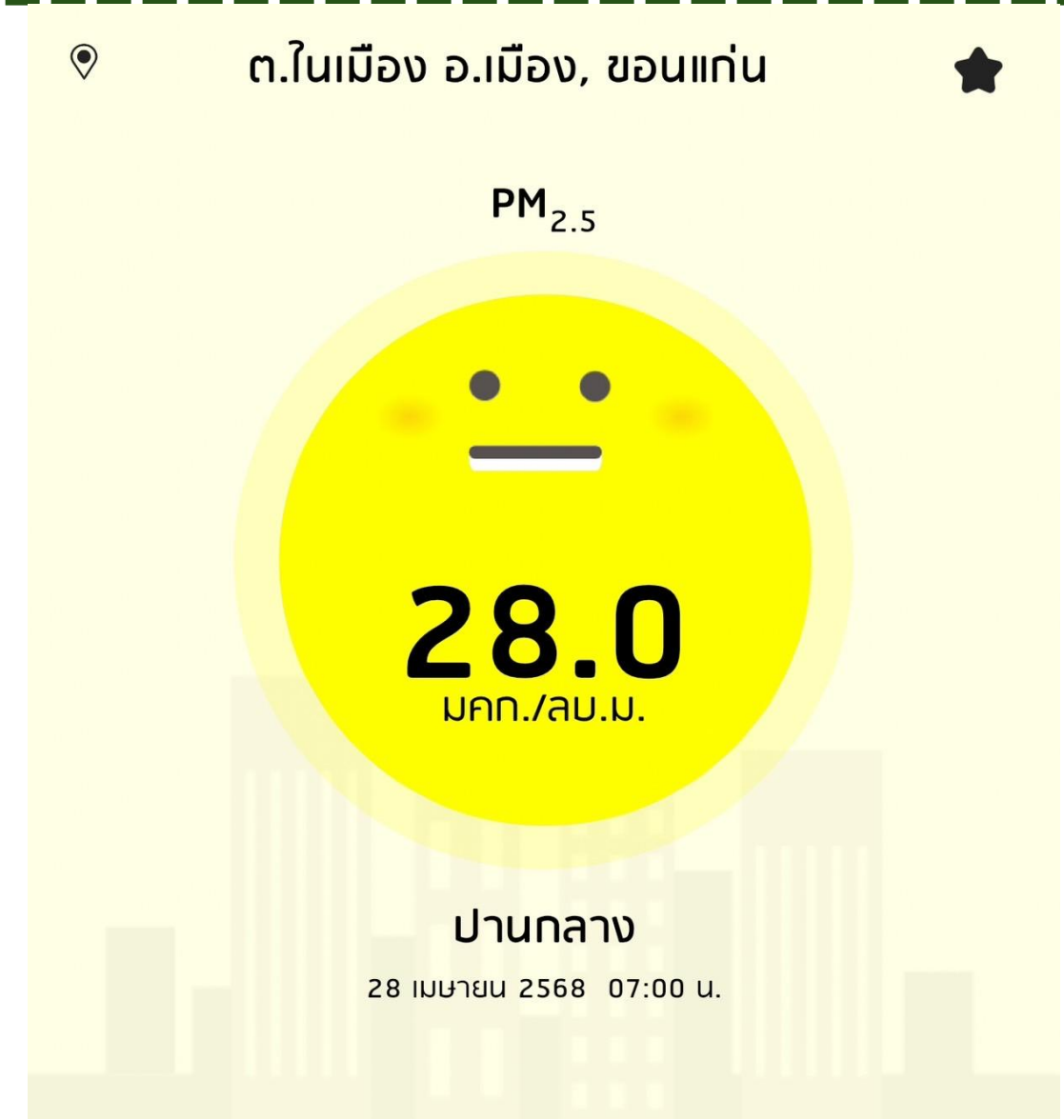

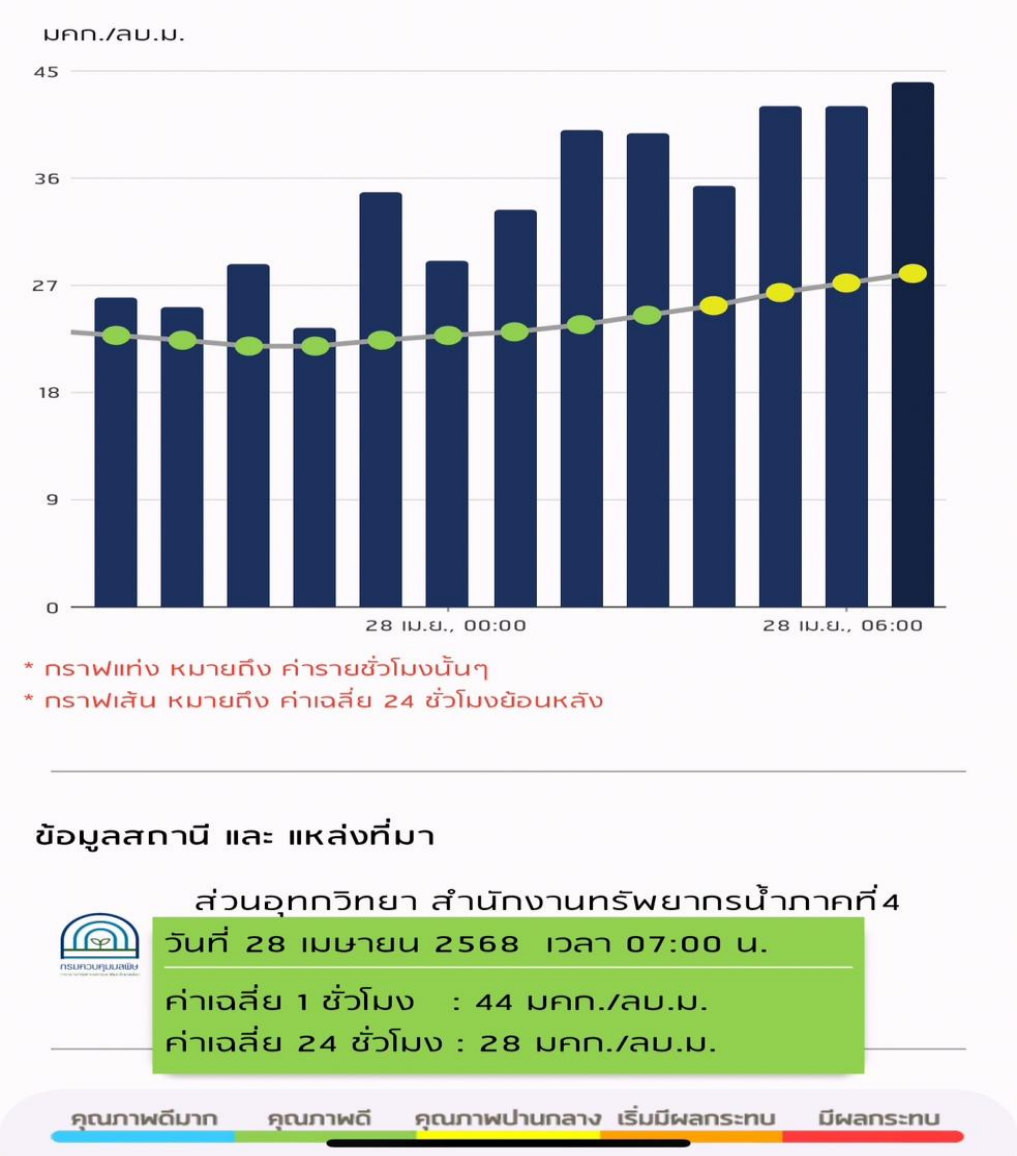

PM2.5 เฉลี่ย 24 ชม. @ 07.00 น. วันที่ 28 เมษายน 2568 ขอนแก่น ลำดับที่ 19

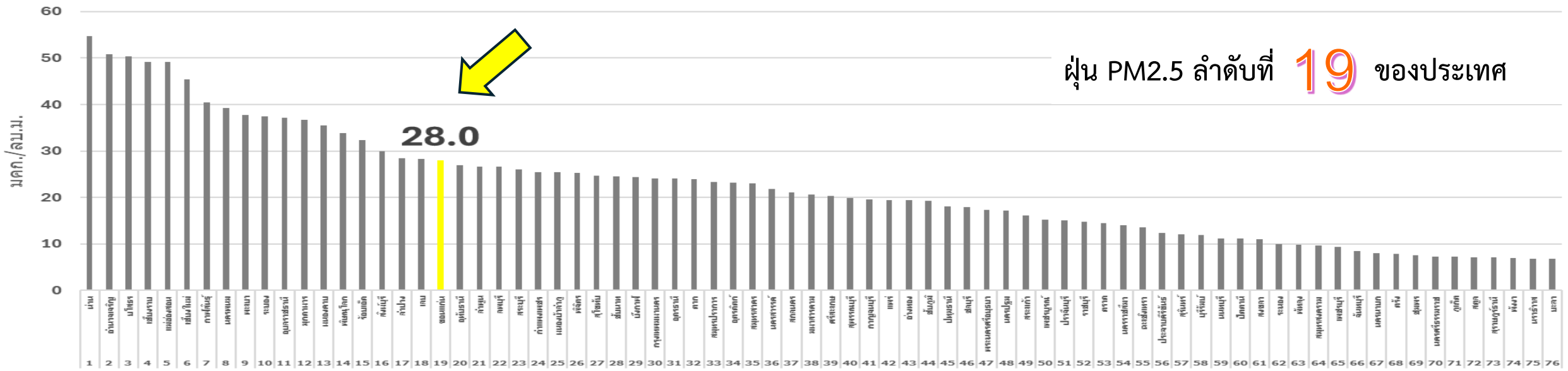

PM2.5 เฉลี่ย 24 ชม. @ 07.00 น. วันที่ 28 เมษายน 2568 ขอนแก่น ลำดับที่ 10

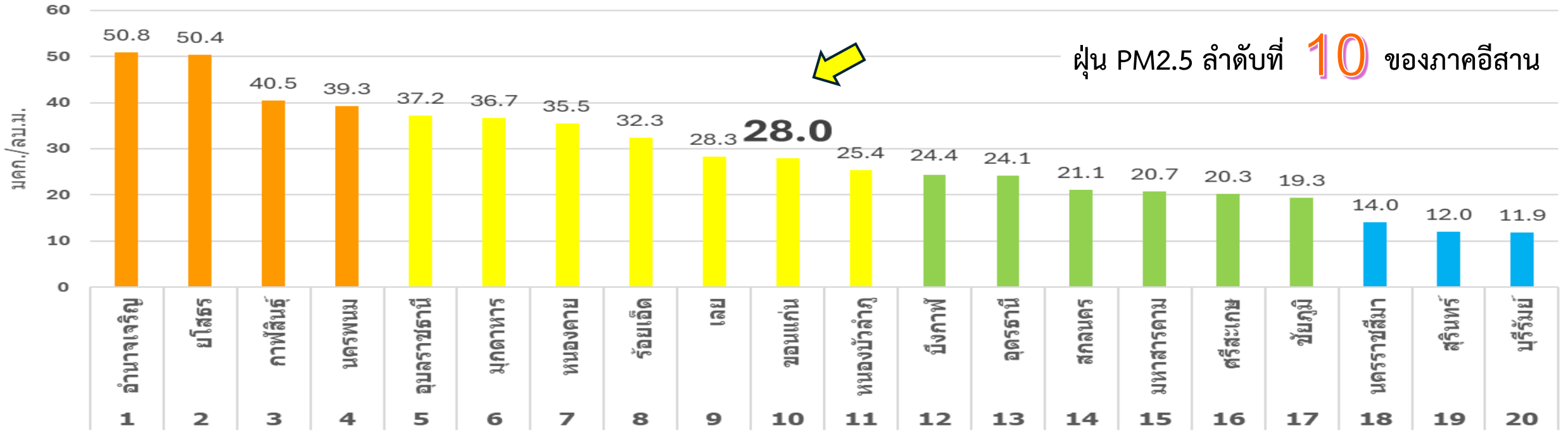

เปรียบเทียบจำนวนวันแยกตามสีของคุณภาพอากาศ จังหวัดขอนแก่น

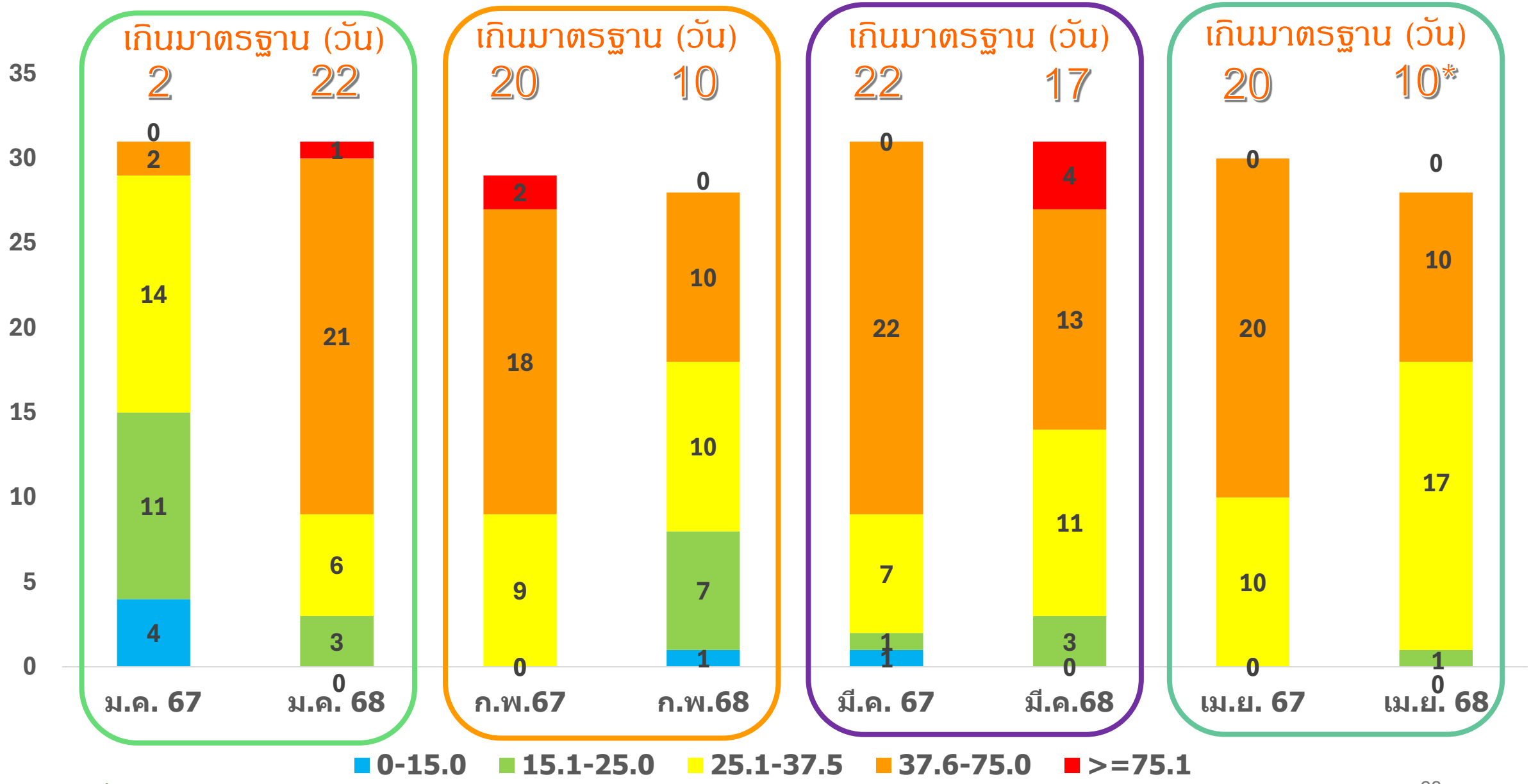

*ข้อมูล ณ วันที่ 28 เมษายน 2568

จำนวนจุดความร้อนแบ่งตามลักษณะการใช้พื้นที่ จังหวัดขอนแก่น ปี 2566-2568

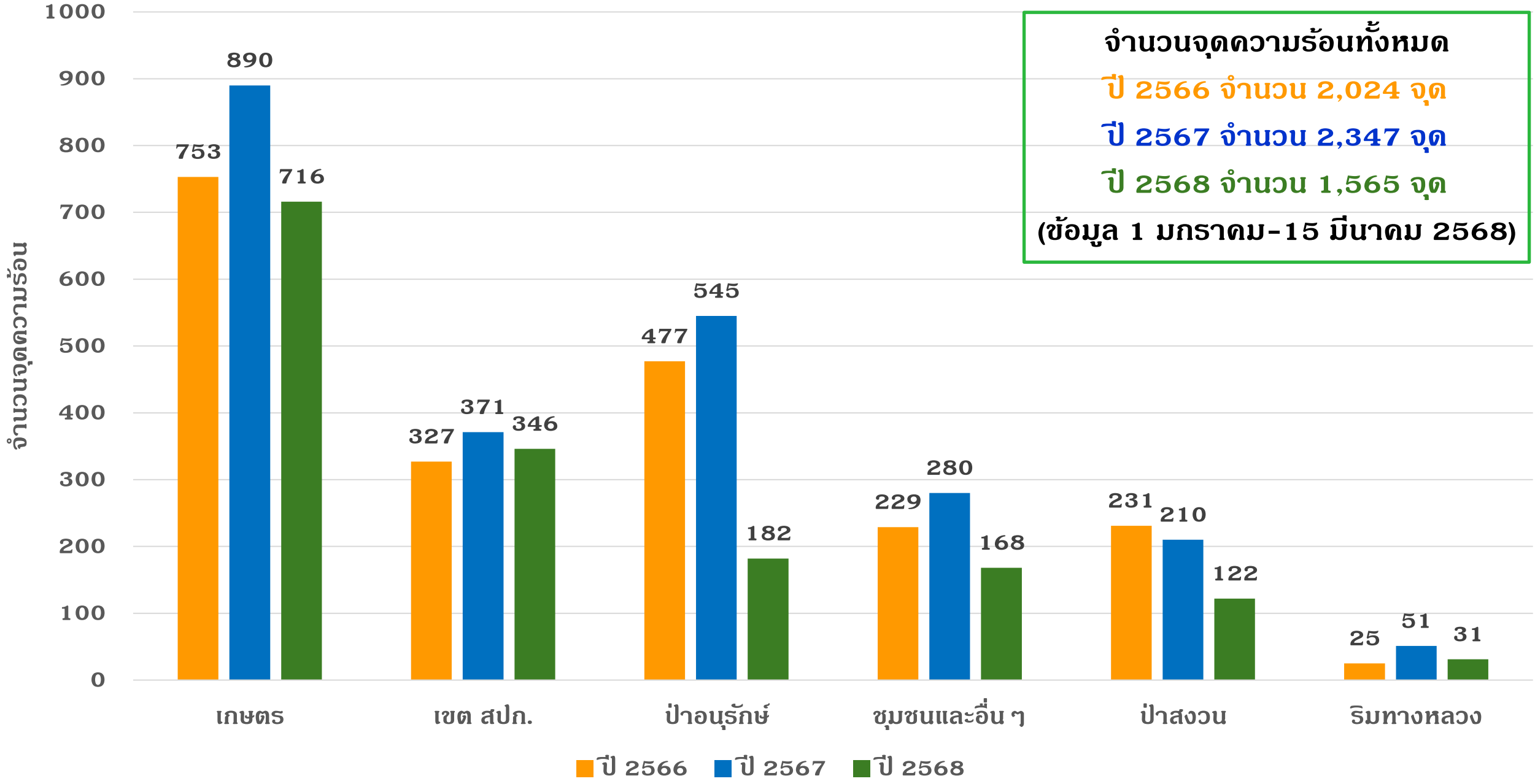

1 ม.ค. 2025 - 15 มี.ค. 2025

จังหวัด: ขอนแ... (1)

การใช้ที่ดิน

download report.pdf

พื้นที่รับผิดชอบ

ตารางจุดความร้อน (การใช้ที่ดิน)

การใช้ที่ดิน / hotspot

จังหวัด	อำเภอ	นาข้าว	อ้อย	พื้นที่ป่า	เกษตรอื่น ๆ	อื่น ๆ	ข้าวโพดและไร่...	รวมทั้งหมด
ขอนแก่น	กระนวน	69	122	4	38	20	0	253
	น้ำพอง	71	56	6	18	41	0	192
	สีชมพู	32	76	20	7	12	0	147
	มัญจาคีรี	29	25	43	32	8	0	137
	ภูผาม่าน	15	18	85	6	3	1	128
	เขาสวนคว...	21	31	23	26	9	0	110
	เมืองขอนแ...	44	11	1	16	32	0	104
	อุบลรัตน์	13	17	27	17	7	0	81
	ชุมแพ	25	13	30	2	5	0	75
	ภูเวียง	15	11	9	3	5	0	43
	บ้านฝาง	7	9	21	2	2	0	41
	ชำสูง	11	5	10	7	0	0	33
	พระยืน	12	2	5	7	4	0	30
	หนองสอง...	16	4	1	7	0	0	28
	หนองนาคำ	18	4	0	0	4	0	26
	บ้านไผ่	6	8	1	1	4	0	20
	หนองเรือ	8	8	2	1	1	0	20
	ชนบท	6	0	0	3	10	0	19
	บ้านแฮด	6	5	0	0	4	0	15
	เวียงเก่า	7	1	3	1	0	0	12
	พล	5	2	1	4	0	0	12
	โคกโพธิ์ไช...	2	2	2	2	4	0	12
	แวงใหญ่	2	1	2	3	2	0	10
	แวงน้อย	9	0	0	0	0	0	9
	โนนศิลา	1	2	0	2	0	0	5
	เปือยน้อย	1	1	0	1	0	0	3
รวมทั้งหมด		**451**	**434**	**296**	**206**	**177**	**1**	**1,565**

จุดความร้อนภายในประเทศ (ตามการใช้ที่ดิน)

1 ม.ค. 2025 - 15 มี.ค. 2025

จังหวัด: ขอนแ... (1)

การใช้ที่ดิน

download report.pdf

พื้นที่รับผิดชอบ

ตารางจุดความร้อน (การใช้ที่ดิน)

			การใช้ที่ดิน / hotspot					
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	อ้อย	นาข้าว	พื้นที่ป่า	อื่น ๆ	เกษตรอื่น ๆ	รวมทั้งหมด
ขอนแก่น	หนองเรือ	กุดกว้าง	4	3	0	0	0	7
		โนนสะอาด	1	2	0	0	1	4
		โนนทัน	1	1	0	1	0	3
		โนนทอง	1	1	0	0	0	2
		ยางคำ	0	0	2	0	0	2
		บ้านเม็ง	1	1	0	0	0	2
รวมทั้งหมด			**8**	**8**	**2**	**1**	**1**	**20**

จุดความร้อนจากการเผารายอำเภอ จังหวัดขอนแก่น 1 มกราคม - 13 มีนาคม 2567

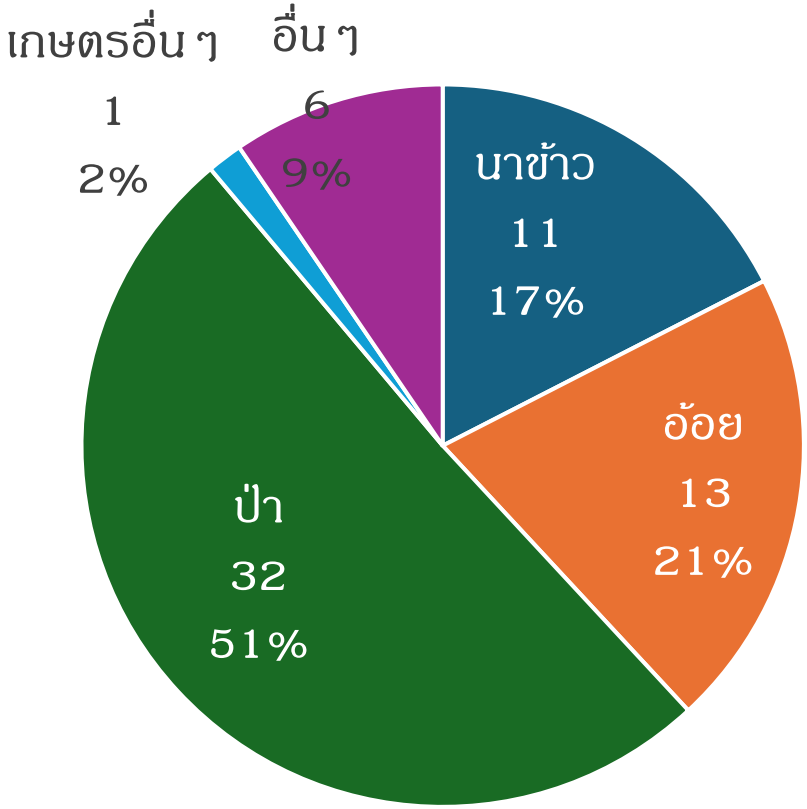

ตารางจุดความร้อน (พื้นที่รับผิดชอบ)

พื้นที่รับผิดชอบ / hotspot

จังหวัด	อำเภอ	พื้นที่เกษตร	ป่าอนุรักษ์	เขต สปก.	ป่าสงวนแห่ง...	ชุมชนและอื่น ๆ	พื้นที่ริมทางห...	รวมทั้งหมด
ขอนแก่น	มัญจาคีรี	29	80	44	32	6	0	191
	น้ำพอง	81	0	21	4	43	11	160
	ภูผาม่าน	12	95	11	8	0	1	127
	ชุมแพ	33	54	7	12	5	1	112
	เมืองขอนแก่น	75	0	6	1	13	2	97
	สีชมพู	38	2	29	17	8	2	96
	อุบลรัตน์	14	70	0	0	10	2	96
	กระนวน	38	2	34	6	3	2	85
	หนองเรือ	21	22	2	12	5	1	63
	เขาสวนกวาง	33	0	4	14	7	3	61
	โคกโพธิ์ไชย	10	27	13	2	1	1	54
	ภูเวียง	22	6	8	8	7	0	51
	บ้านฝาง	13	14	0	14	6	1	48
	ชนบท	4	8	24	4	3	1	44
	บ้านไผ่	14	0	13	8	0	0	35
	พระยืน	22	0	0	3	5	3	33
	แวงใหญ่	2	0	19	8	3	0	32
	เวียงเก่า	6	8	1	9	6	0	30
	ซำสูง	9	0	7	6	1	0	23
	หนองสองห้อง	15	0	1	0	4	0	20
	พล	13	0	0	0	1	0	14
	แวงน้อย	3	0	2	5	1	1	12
	บ้านแฮด	3	0	5	0	4	0	12
	หนองนาคำ	4	0	0	0	1	2	7
	เปือยน้อย	0	0	4	1	0	0	5
	โนนศิลา	0	0	1	0	0	0	1
รวมทั้งหมด		514	388	256	174	143	34	1,509

จุดความร้อนจากการเผารายอำเภอ จังหวัดขอนแก่น 1 มกราคม - 13 มีนาคม 2568

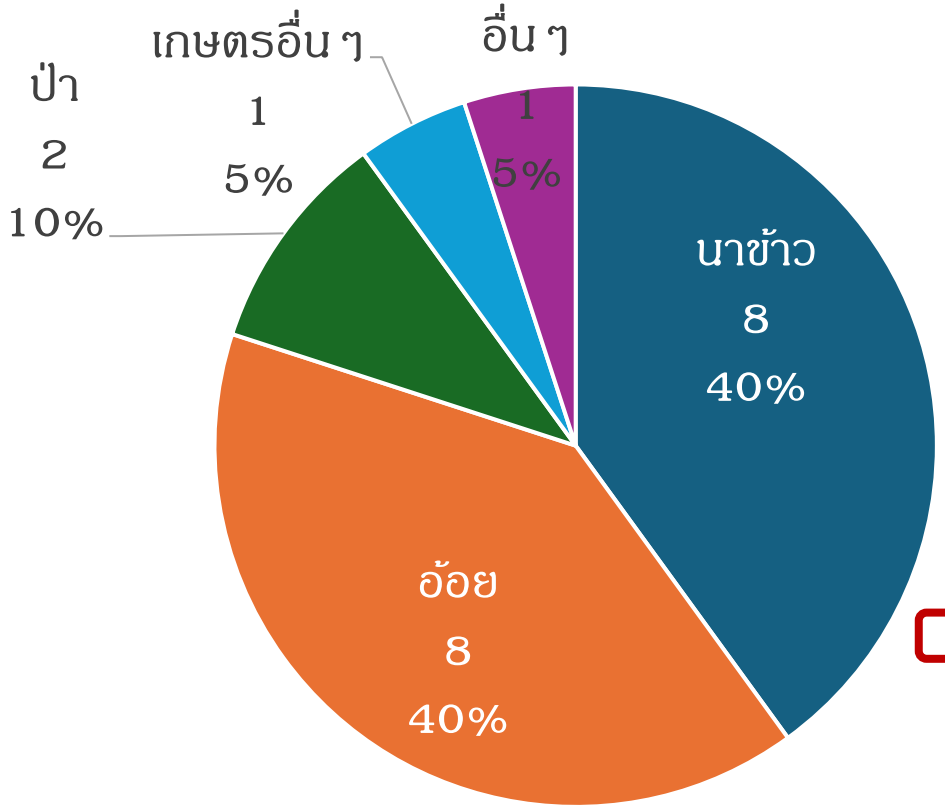

ตารางจุดความร้อน (พื้นที่รับผิดชอบ)

จังหวัด	อำเภอ	พื้นที่เกษตร	เขต สปก.	ป่าอนุรักษ์	ชุมชนและอื่น ๆ	ป่าสงวนแห่ง...	พื้นที่ริมทางห...	รวมทั้งหมด
		พื้นที่รับผิดชอบ / hotspot						
ขอนแก่น	กระนวน	134	88	0	14	15	2	253
	น้ำพอง	117	22	0	40	4	8	191
	สีชมพู	41	64	1	14	23	3	146
	มัญจาคีรี	37	44	19	3	28	4	135
	ภูผาม่าน	26	5	92	2	1	0	126
	เขาสวนกวาง	64	10	1	19	10	4	108
	เมืองขอนแก่น	55	21	0	22	1	5	104
	อุบลรัตน์	43	0	25	9	1	3	81
	ชุมแพ	28	8	23	8	8	0	75
	ภูเวียง	22	9	0	9	3	0	43
	บ้านฝาง	10	5	18	1	7	0	41
	ซำสูง	11	11	0	0	11	0	33
	พระยืน	15	5	0	5	3	1	29
	หนองสองห้อง	21	5	0	1	0	0	27
	หนองนาคำ	22	0	0	4	0	0	26
	บ้านไผ่	10	7	0	3	0	0	20
	หนองเรือ	17	0	1	1	1	0	20
	ชนบท	3	11	0	3	0	0	17
	บ้านแฮด	4	8	0	3	0	0	15
	เวียงเก่า	7	0	2	0	3	0	12
	พล	11	0	0	1	0	0	12
	โคกโพธิ์ไชย	1	4	0	5	0	1	11
	แวงใหญ่	0	8	0	0	2	0	10
	แวงน้อย	9	0	0	0	0	0	9
	โนนศิลา	0	5	0	0	0	0	5
	เปือยน้อย	0	2	0	0	1	0	3
รวมทั้งหมด		708	342	182	167	122	31	1,552

การดำเนินการภาครัฐ

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ

“การแก้ไขปัญหามลพิษ ด้านฝุ่นละออง”

การดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ

ระดับที่ 1

PM2.5 มีค่าไม่เกิน 50 หน่วย

ส่วนราชการทุกหน่วย

ดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วนตามสภาวการณ์ปกติ เพื่อควบคุมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับปกติ

ระดับที่ 2

PM2.5 มีค่า 51-75 หน่วย

ผู้ว่าราชการจังหวัด

เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบให้ทุกส่วนราชการต้องดำ เนินการเพิ่มและยกระดับมาตรการต่างๆ ให้เข้มงวดขึ้น

ระดับที่ 3

PM2.5 มีค่า 76-100 หน่วย

ผู้ว่าราชการจังหวัด

ใช้กฎหมายที่มีอยู่เข้าไปควบคุมพื้นที่หรือควบคุมแหล่งกำเนิดที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือมีผลกระทบต่อประชาชน เพื่อให้คุณภาพอากาศกลับสู่สภาวะปกติโดยคำ แนะนำ ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

ระดับที่ 4

PM2.5 มีค่ามากกว่า 100 หน่วย

นายกรัฐมนตรี

พิจารณาในการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นแนวทางหรือมาตรการในการลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานต่างๆ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

การเมือง

ศาล ปค.เชียงใหม่พิพากษาให้ ปชช.ชนะคดีนายกฯ ปมแก้ฝุ่น PM 2.5 ล่าช้า

20 ม.ค. 2567 เวลา 11:26 น. | 1.8k

ศาลปกครองเชียงใหม่ พิพากษาให้ภาคประชาชน ชนะคดี 'ประยุทธ์' เมื่อครั้งนั่งเก้าอี้นายกฯ ปมปล่อยปละละเลยให้เชียงใหม่ เผชิญฝุ่นพิษ PM 2.5 แถมการแก้ไขเป็นไปอย่างล่าช้า

การเมือง

"พัชรวาท" สั่ง "ตรวจจับ - ปรับจริง" รถควันดำ ป้องกันฝุ่น PM2.5 เพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

วันเสาร์ ที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2567, 09.55 น.

แชร์ แชร์ แชร์

ติดตามข่าวด่วน กระแสข่าวบน Facebook คลิกที่นี่

Follow 160K people are following this. Be the first of your friends to follow this.

ศาลจึงพิพากษา ให้นายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมาตรการระยะสั้น และระยะยาว ตาม พ.ร.บ.รักษาและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางแก้ปัญหา และบูรณาการทุกภาคส่วนแก้ปัญหาให้ทันท่วงที โดยกำหนดทำแผนฉุกเฉินภายใน 90 วัน นับตั้งแต่คำพิพากษา

เป้าหมายการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM2.5 ปี 2567

เป้าหมายและผลลัพธ์จากมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ $PM_{2.5}$ ปี 2567

พื้นที่มุ่งเป้า $PM_{2.5}$

- 10 ปาอนุรักษ์
- 10 ป่าสงวน
- พื้นที่เกษตรที่เผาไหม้

รวมพื้นที่เผาไหม้ 6.5 ล้านไร่
(66 % ของพื้นที่เผาไหม้ปี 66)

เป้าหมาย

1. ป่าเผาไหม้ ลดลง 50%
2. พื้นที่เกษตรกรรมเผาไหม้ ลดลง 50%

พื้นที่เผาไหม้ลดลง 3.25 ล้านไร่
(50% ของพื้นที่เป้าหมาย)

พื้นที่รอง

- พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนอื่น
- พื้นที่เกษตรกรรมอื่น
- พื้นที่เมือง

เป้าหมาย

1.พื้นที่ป่า ลดลง 20%
2.พื้นที่เกษตรกรรม ลดลง 10%
3.ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง

ผลลัพธ์คุณภาพอากาศ

รายภาค	ค่าเฉลี่ย $PM_{2.5}$ ลดลงร้อยละ	จำนวนวันที่ $PM_{2.5}$ เกินมาตรฐาน ลดลงร้อยละ
17 จังหวัดภาคเหนือ	40	30
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	20	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	5
ภาคกลาง	20	10

ผลกระทบทางบวก (IMPACT)

1.คุณภาพชีวิตของประชาชน
2.ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
3.ลดต้นทุนการฟื้นฟูเยียวยา

The PM + 30 Green Business (GB)

การสนับสนุน และลงทุน

1.รัฐบาลจัดสรรทรัพยากร งบประมาณ สนับสนุนที่เพียงพอ

2.การร่วมลงทุนของภาคเอกชน เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการที่เข้าร่วม
1. ยกเว้นภาษีเงินได้ 200 %
2. รายงาน ESG, SDGs
3. Carbon Credit

THAILAND BOARD OF INVESTMENT

วันที่ 9 มกราคม 2567

ร่วมประชุมติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ จังหวัดขอนแก่น

สคพ.10 ร่วมบูรณการการตรวจวัดควันดำในพื้นที่จังหวัด

ข้อสั่งการสำคัญ **(รองยุทธพร พิรุณสาร)** ได้แก่

- สำนักงานขนส่งจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการตรวจควันดำรถยนต์ราชการ ณ ที่ตั้งของหน่วยงาน
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น รายงานผลการตรวจมลภาวะทางอากาศของโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะ จำนวน 36 โรงงาน
- อำเภอทุกอำเภอ รณรงค์ลดการเผาอ้อย ตอซังข้าว และลดการเผาในที่โล่ง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ออกประกาศจังหวัดขอนแก่น เรื่อง มาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเพื่อลดปัญหาสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการของภาครัฐ

ประกาศจังหวัดขอนแก่น

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ปี พ.ศ. 2566 – 2567

๑. **มาตรการควบคุมและลดมลพิษด้านการคมนาคมและขนส่ง** เข้มงวดระบบขนส่งทางบก ไม่ปล่อยควันดำเกินมาตรฐานกำหนด บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และรณรงค์ให้ใช้รถโดยสารสาธารณะ พร้อมทั้งขอความร่วมมือผู้ใช้รถ บำรุงรักษา/ซ่อมบำรุง/เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องยนต์

๒. **มาตรการควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่งและพื้นที่ริมทาง** งดการเผาตอซังข้าว ไร่อ้อย ซากพืช/เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร หญ้า ขยะมูลฝอย พื้นที่ริมทางหลวงและทางหลวงท้องถิ่นโดยเด็ดขาด และรณรงค์ให้นำไปใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การไถกลบหรือใช้จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น หากพบไฟไหม้ป่า ริมทางหลวงต่างๆ และริมทางหลวงท้องถิ่น ขอให้ช่วยดับไฟ หากไม่สามารถดำเนินการได้ขอให้แจ้งหน่วยควบคุมไฟป่า หน่วยงานที่รับผิดชอบเขตทางหลวง อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการระงับเหตุ และให้ทำความสะอาดบริเวณผิวการจราจร และพื้นผิวถนนในความรับผิดชอบ โดยให้ปฏิบัติเป็นประจำ สม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๓. **มาตรการควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม** ตรวจสอบ กำกับ และให้ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมควบคุมฝุ่นละอองจากโรงงานอุตสาหกรรม ลดการระบายฝุ่นและมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๔. **มาตรการควบคุมด้านการก่อสร้าง** กำกับ/ควบคุม/ป้องกัน การฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองจากสถานที่ก่อสร้าง และมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามมาตฐานที่กำหนด

๕. **มาตรการส่งเสริม สนับสนุน และการประชาสัมพันธ์** ในกรณีมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เกินมาตรฐานที่กำหนด คือ ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้จัดหาพื้นที่ปลอดภัยหรือศูนย์พักพิงชั่วคราวและหน้ากากอนามัยแจกจ่ายประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้ง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหลีกเลี่ยงลด จำกัด และงดเวลา การทำกิจกรรมกลางแจ้ง โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก สตรีมีครรภ์ หรือบุคคลที่มีโรคประจำตัว หากมีความจำเป็นต้องทำกิจกรรมกลางแจ้งให้สวมหน้ากากอนามัย และให้ติดตามข่าวสารสถานการณ์คุณภาพอากาศอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง จากแอพลิเคชั่น Air4Thai และเว็บไซต์ กรมควบคุมมลพิษ www.pcd.go.th และให้ผู้ใช้รถใช้ถนนเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ เนื่องจากทัศนวิสัยในการมองเห็นอาจจะลดลง และกรณีมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เกินมาตรฐาน (๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ที่กำหนด ให้หน่วยงานด้านสุขภาพเตรียมความพร้อมเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์ และการสาธารณสุข

๖. **บทลงโทษกรณีฝ่าฝืน** บุคคลใดฝ่าฝืน มีความผิดทางอาญา ซึ่งมีโทษจำคุกและปรับ โดยเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด อาทิ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔, พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗, พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒, พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒, พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕, พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕, พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น

ลงนามวันที่ 25 ธันวาคม 2566

โดยนายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

ข้อสั่งการ
ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดขอนแก่น
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ ๐ ๔๓๒๓ ๗๓๔๑ โทรสาร ๐ ๔๓๓๓ ๑๓๕๘

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดขอนแก่น ขอสรุปข้อสั่งการในคราวการประชุมการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดขอนแก่น ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น (หลังใหม่) ชั้น ๒ ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นายอำเภอ และเกษตรอำเภอ โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ดังนี้

๑. ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการตรวจควันดำรถยนต์ราชการ ณ ที่ตั้งของหน่วยงาน ตามมาตรการลดควันดำจากรถยนต์

๒. ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่นรายงานผลการตรวจมลภาวะทางอากาศของโรงงานอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะจำนวน ๓๖ โรงงาน ในการประชุมทุกครั้ง

๓. ให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการกวาด ล้าง ทำความสะอาดถนน เฝ้าระวังการเกิดเพลิงไหม้บ่อขยะ และดำเนินการลงโทษแก่ผู้ลักลอบเผาอย่างเด็ดขาด

๔. ให้อำเภอทุกอำเภอ รณรงค์ลดการเผาอ้อย ตอซังข้าว และลดการเผาในที่โล่ง

๕. ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น รวบรวมข้อมูลผู้ประสบปัญหาโรคระบบทางเดินหายใจ และให้แจ้งอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) รณรงค์ป้องกันโรคระบบทางเดินหายใจ และรณรงค์ลดการเผาทุกชนิด ให้รายงานผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๕ ในการประชุมครั้งต่อไป

๖. ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ออกประกาศจังหวัดขอนแก่น เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ภายในสัปดาห์นี้

๗. ให้แขวงทางหลวงขอนแก่น ที่ ๑ - ๓ และแขวงทางหลวงชนบทขอนแก่น กำกับดูแลเรื่องฝุ่นละอองที่เกิดจากการก่อสร้างถนนและฝุ่นละอองจากรถบรรทุกดิน กำจัดเศษวัสดุจากการขุดถนน ฝุ่นข้างทาง ทางเท้า เกาะกลางถนน ขยะ วัชพืชริมทาง เพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้ริมถนน พร้อมเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ที่ทำให้กรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือวัสดุก่อสร้างตกหล่น รั่วไหล ปลิว ฟุ้งกระจายลงบนถนน

๘. ให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดขอนแก่นประสานโครงการก่อสร้างที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างใกล้บริเวณศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการกวาด ล้าง ทำความสะอาดถนน เพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองโดยให้รายงานพร้อมภาพถ่ายด้วย

๙. ให้เทศบาลนครขอนแก่นทำการ กวาด ล้าง ทำความสะอาดถนนบริเวณถนนจอมพล และถนนทุกแห่งในเขตพื้นที่โดยเร่งด่วน ให้อำเภอเมืองขอนแก่น ดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่ดำเนินการกวาด ล้าง ทำความสะอาดถนน เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง

๑๐. ให้อำเภอทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง สำรวจ ติดตาม และเฝ้าระวังผู้ได้รับผลกระทบจากภัยหนาว เพื่อดำเนินการช่วยเหลือให้ทันท่วงที

/๑๑. ให้สำนักงาน...

๑๑. ให้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์แผนการกวาด ล้าง ทำความสะอาดถนน และกิจกรรมเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$), แผนการดำเนินการรณรงค์งดการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร เน้นย้ำการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ประชาสัมพันธ์บทลงโทษตามกฎหมาย สร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการของภาครัฐ

****

ล้างถนนลดฝุ่น

จังหวัดขอนแก่น ทำความสะอาดถนน เพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ในพื้นที่เขตเทศบาลนครขอนแก่น
วันที่ 11 มกราคม 2567 ที่บริเวณศาลหลักเมืองขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
นำโดย นายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

เผาหญ้าเผาขยะมีความผิดทางกฎหมาย

- การเผาหญ้าหรือขยะแม้จะเผาในที่ของตนเอง แต่ทำให้เกิดกลิ่น ควัน เขม่า ฯลฯ สร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่น เจ้าพนักงานในท้องถิ่นมีอำนาจสั่งห้ามให้หยุดเผา และห้ามมิให้มีการเผาอีกต่อไป หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 25,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- แต่หากการเผาทำให้เกิดอันตรายหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 140,000 บาท

- หากการเผานั้นลุกลามรุนแรงถึงขั้นเป็นอันตรายต่อบุคคล หรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุก 5 ปี ถึง 20 ปี และหากรู้อยู่แล้วว่าการเผาดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดเพลิงไหม้อันตรายต่อทรัพย์สินของบุคคลอื่นได้อย่างแน่นอน ถือว่ามีความผิดฐานวางเพลิงโดยเจตนา มีโทษสูงสุดถึงประหารชีวิต

ร้อยละอ้อยสดเข้าโรงงาน (รายจังหวัด) พื้นที่ สคพ.10

แผนการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้ ตามมติคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.)
ฤดูการผลิตปี 2564/2565 มีอ้อยไฟไหม้ไม่เกิน 10% (อ้อยสด 90%) ฤดูการผลิตปี 2565/2566 มีอ้อยไฟไหม้ไม่เกิน 5% (อ้อยสด 95%)
ฤดูการผลิตปี 2566/2567 มีอ้อยไฟไหม้ไม่เกิน 0% (เป็นศูนย์) (อ้อยสด 100%)

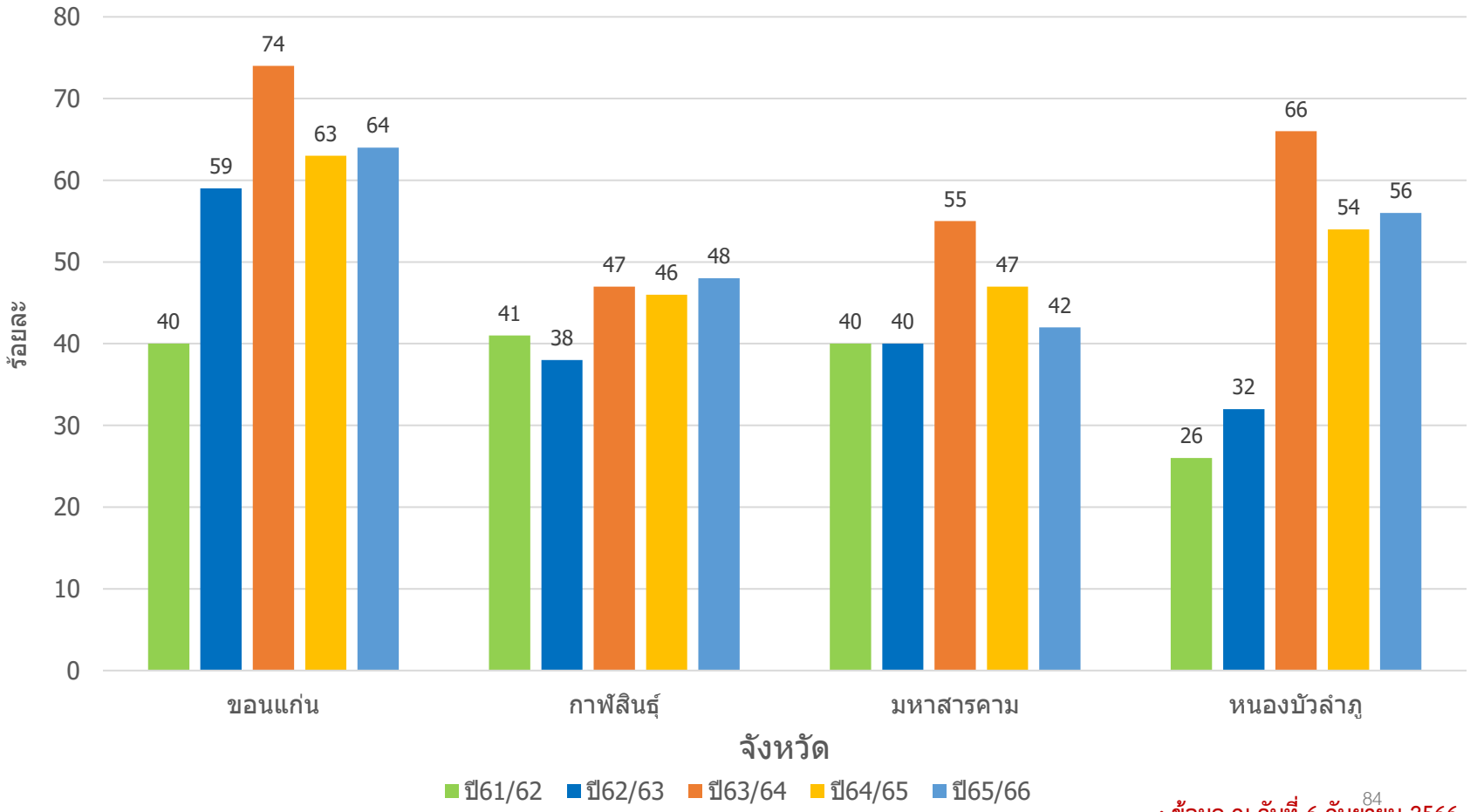

; ข้อมูล ณ วันที่ 6 กันยายน 2566

ผู้ว่าฯอุดร
สั่งรองผู้ว่า, ปจ., นอภ.
ลงไปช่วยชาวไร่ตัดอ้อยสด
ลดการเผา..
จังหวัดอุดรธานี
1. เตือน ห้าม ปราม
การเผาอ้อยก่อนตัด ทุกรูปแบบ
2. จับ ดำเนินคดี
เมื่อมีการเผาทันที
3. ให้ไปร่วมตัดอ้อยสดกับชาวไร่
เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
4. ให้จัดรถเทศบาล อบต. ออกเก็บเศษไม้ในหญ้า
ทุกชนิดตามครัวเรือน
*อย่าให้ ปชช.อ้างว่า
ไม่มีใครเก็บ จึงต้องเผา

KResearch
ตัดอ้อยสด
ด้วยเครื่องจักรกล
ลดฝุ่น...PM 2.5
เพิ่มมูลค่า...ผลผลิต

ผมไม่เผา!

ไถต่อซังลดการเผา

ส่งเสริมภาคประชาชน : เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โดยมอบเงินอุดหนุนให้เครือข่ายในท้องที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ เครือข่ายละ 50,000 บาท จำนวน 772 เครือข่าย

พื้นที่	จำนวนเครือข่าย
ภาคเหนือ	772
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	208
ภาคกลาง	144
ภาคใต้	80
รวม	1,204

กิจกรรม

- จัดหาอุปกรณ์ดับไฟป่า
- ประชาสัมพันธ์
- ลาดตระเวนตรวจหาไฟในช่วงฤดูไฟป่า
- จัดทำแนวกันไฟ
- ร่วมดับไฟป่า

การจัดการเชื้อเพลิง

ชิงเก็บ ลดเผา

นโยบาย ทส.
ให้ดำเนินการโครงการ
"ชิงเก็บ ลดเผา"
อย่างต่อเนื่อง เพื่อบริหารจัดการเชื้อเพลิง
และลดจำนวนจุดความร้อนในพื้นที่

อส.ดำเนินการโครงการ

"ชิงเก็บ ลดเผา" ป่าอนุรักษ์ ปี 2566
17 จังหวัดภาคเหนือ เป้าหมาย 1,500 ตัน
สำหรับพื้นที่ชิงเก็บในภาคอื่นๆ
ให้พิจารณาชิงเก็บตามความเหมาะสม
ของพื้นที่

แนวกันไฟ

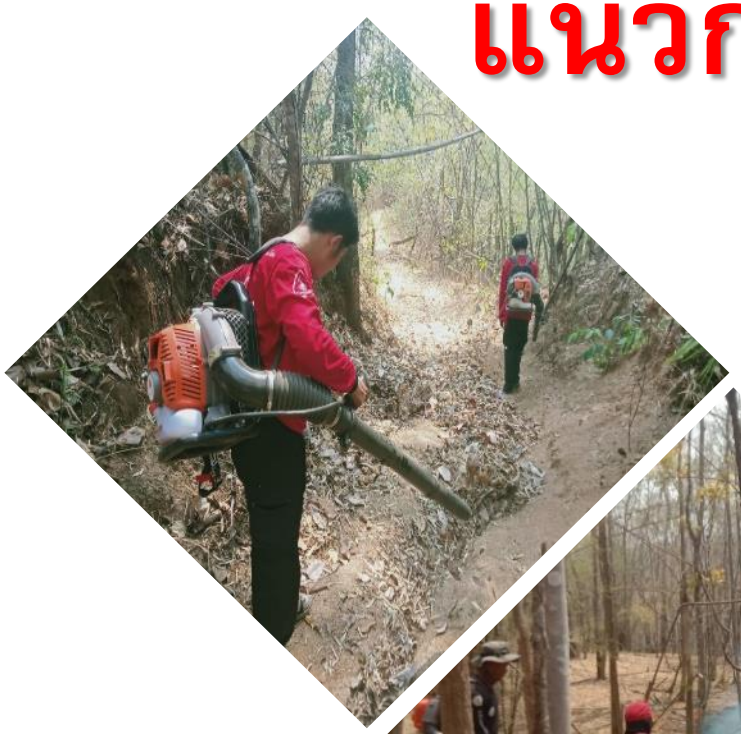

อยู่ระหว่างการดำเนินงานของ
หน่วยงานด้านควบคุมไฟป่าในพื้นที่

PRD3 NEWS
region3.prd.go.th
ร่วมใจทำเสวียน ลดเผา !!
ได้ปุ๋ย ลดมลพิษทางอากาศ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การตรวจสอบและห้ามใช้รถควันดำ

ควันดำจากรถยนต์ดีเซล

ควันดำ จากรถยนต์ที่จุดระเบิดด้วยการอัด (เครื่องยนต์ดีเซล)

- อนุภาคของคาร์บอนเป็นผงขนาดเล็กที่เกิดจาก การเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันดีเซล
- ไอเสียจากเครื่องยนต์ดีเซลมีสารมลพิษมากกว่า 100 ชนิด
- ร้อยละ 90 ของควันดำ มีขนาดเล็กกว่า 1 ไมครอน ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$)
- $PM_{2.5}$ สามารถแพร่กระจายเข้าสู่ ระบบทางเดินหายใจ เข้าสู่ถุงลมในปอด และกระแสเลือดโดยตรง เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

องค์ประกอบของควันดำ

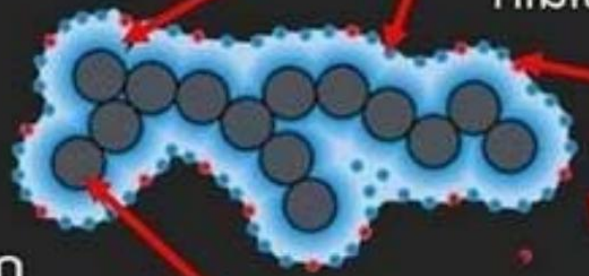

- Soluble Organic Fraction (SOF) ซึ่งเป็นส่วนของน้ำมันดีเซลและน้ำมันหล่อลื่นที่ไม่ได้เผาไหม้
- ซัลเฟต (Sulfate) เกิดจากซัลเฟอร์ (S) ในน้ำมันดีเซลถูกออกซิไดซ์เป็น SO_4
- ผงเขม่า (Soot) จากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของน้ำมันดีเซลและน้ำมันหล่อลื่น

๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

- ใช้บังคับกับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
- เป็นรถส่วนบุคคลหรือรถขนาดเล็ก อาทิ รถเก๋ง รถปิ๊กอัพ รถตู้ รถจักรยานยนต์ เป็นต้น

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษ แก้ไขปัญหา PM2.5 จากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทรถยนต์ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด และใช้ในทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

"ทาง" หมายความว่า ทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

"ควันดำ (Smoke)" หมายความว่า ส่วนประกอบของไอเสียจากเครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด ที่สามารถดูดกลืนแสงและสะท้อนแสง หรือหักเหแสงได้

"ไม่มีภาระ" หมายความว่า ภาวะที่เครื่องยนต์ไม่ได้มีการใช้กำลังขับเคลื่อนให้ล้อรถยนต์หมุน

ข้อ ๓ มาตรฐานค่าควันดำจากรถยนต์เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือตรวจวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๓๐ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐานและระยะความยาวคลื่นแสงมาตรฐาน

ข้อ ๔ มาตรฐานค่าควันดำจากรถยนต์เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือตรวจวัดควันดำระบบกระดาษกรอง ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๔๐ และให้มาตรฐานดังกล่าวมีผลใช้บังคับได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๕ วิธีการตรวจวัดค่าควันดำของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

วราวุธ ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีผลบังคับใช้ 13 เมษายน 2565

สาระสำคัญ

-ปรับมาตรฐานค่าควันดำ

-ปรับปรุงวิธีการตรวจวัด

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด พ.ศ. 2564

เครื่องมือและวิธีการตรวจวัด	ค่าควันดำสูงสุด
วัดด้วยระบบความทึบแสง (ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ)	ไม่เกินร้อยละ 30
วัดด้วยระบบกระดาษกรอง (ขณะเครื่องยนต์ไม่มีภาระ)	ไม่เกินร้อยละ 40

มีผลบังคับใช้ ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567

บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2565 เป็นต้นไป

กรมควบคุมมลพิษ | กรมควบคุมมลพิษ | pcd_epu | PCD_CHANNEL

วิธีการตรวจวัดควันดำตามที่กฎหมายกำหนด

การตรวจวัดควันดำ
ขณะสภาพเครื่องยนต์ไม่มีภาระ
(No-load Condition)

การตรวจวัดควันดำ
ขณะสภาพเครื่องยนต์มีภาระ
(Full-load Condition)

กฎหมายที่ใช้บังคับกับรถที่ระบายมลพิษเกินมาตรฐาน

กฎหมาย	รถภายใต้บังคับ	เจ้าพนักงาน	สภาพบังคับ
1. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522	รถทุกประเภท	1. หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร[๑] ๒. เจ้าพนักงานจราจร[๑] ๓. ผู้ตรวจการ[๒]	1. ห้ามใช้รถ *(ยังไม่มีสภาพบังคับ)* 2. ปรับ 1,000 บาท
2. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522	รถยนต์ขนาดใหญ่ (รถโดยสาร รถบรรทุก เป็นต้น)	ผู้ตรวจการ[๓]	1. ห้ามใช้รถ 2. ปรับ 50,000 บาท
3. พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	รถขนาดเล็ก (รถตู้ รถปิ๊กอัพ จักรยานยนต์ เป็นต้น)	พนักงานเจ้าหน้าที่[๔]	1. ห้ามใช้รถ *(ชั่วคราว, เด็ดขาด)*

หมายเหตุ : [๑] มาตรา ๔(๓๗) (๓๘) แก้ไขเพิ่มเติมตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒)

[๒] ผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ มาตรา ๔ (๔๐) แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒

[๓] หมายถึง ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งให้มีหน้าที่ตรวจการขนส่ง

[๔] หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

สภาพบังคับ

- โทษปรับ

  - ไม่มี (มลพิษเกินมาตรฐาน)

- การห้ามใช้

  - มีอำนาจสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ "ห้ามใช้ชั่วคราว" หรือ "ห้ามใช้เด็ดขาด" แก่รถคันนั้น (มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖)

ฟรี สามารถนำรถเข้าตรวจวัดค่าควันดำเบื้องต้นได้ที่สำนักงานขนส่งและสถานตรวจสภาพรถ (ตรอ.)

วิธีสังเกตรถเสี่ยงค่าควันดำเกินมาตรฐานเบื้องต้น

1. เริ่มมีคราบเขม่าควันดำบริเวณท้ายรถ
2. รถที่มีการใช้งานหนัก หรือรถเก่าที่ไม่ได้ดูแล

3. เร่งเครื่องแล้วมีควันดำออกมา

ค่าควันดำเกินที่กฎหมายกำหนด เปรียบเทียบปรับ 5,000 บาท

พบ รถควันดำ โปรดแจ้ง

- กรมควบคุมมลพิษ 1650
- กองบังคับการตำรวจจราจร 1197
- กรมการขนส่งทางบก 1584

วิธีแก้ไขรถที่ปล่อยควันดำเบื้องต้น

1. ทำความสะอาด หรือ เปลี่ยนกรองอากาศใหม่

2. เปลี่ยนกรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามระยะเวลา

3. เปลี่ยนน้ำมันเครื่องและกรองน้ำมันเครื่องตามระยะเวลา

4. ปรับตั้งปั๊มน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งตามจังหวะการฉีดเชื้อเพลิงให้ถูกต้อง
5. ตรวจเช็กและปรับตั้งหัวฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นละอองและมีแรงดัน

6. ตรวจเช็กและซ่อมเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์อยู่เสมอ

ขอขอบคุณข้อมูลจากกรมการขนส่งทางบก

กรมควบคุมมลพิษ | กรมควบคุมมลพิษ | pcd_epu | PCD_CHANNEL | shieldman.pcd

ศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.)
Center for Air Pollution Mitigation (CAPM)

EPU10

ผลการดำเนินการตามแผนงานการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ในช่วงวิกฤติ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 10 (ขอนแก่น) กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	วันที่	กิจกรรม/จุดตรวจ	รถยนต์ราชการ		รถยนต์ตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อมฯ		รถยนต์ตาม พ.ร.บ.ขนส่ง		รวม (1)+(3)	เกิน std. (2)+(4)
			ตรวจ	เกิน Std.	ตรวจ (1)	ควันดำเกิน std. และออกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว (2)	ตรวจ (3)	ควันดำเกินค่ามาตรฐาน (4)		
1	14/02/2566	รถยนต์ราชการ สังกัด ทส. 6 หน่วยงาน (สคพ.10)	23	1	-	-	-	-	-	-
3	17/02/2566	ด่านควันดำ ถ.มิตรภาพ (สวนประตูเมือง)	-	-	66	18	14	1	80	19
2	22/02/2566	รถยนต์ราชการ 21 หน่วยงาน (ศาลากลาง)	78	13	-	-	-	-	-	-
4	24/02/2566	ด่านควันดำ ถ.กลางเมือง หน้า รร.กัลยาฯ	-	-	60	16	17	3	77	21
5	3/03/2566	ด่านควันดำ ถ.ศรีจันทร์ (หน้าเรือนจำ)	-	-	66	18	4	1	70	19
6	10/03/2566	ด่านควันดำ ถ.มิตรภาพ (สวนประตูเมือง)	-	-	72	10	12	2	84	14
7	17/03/2566	ด่านควันดำ ถ.กลางเมือง หน้า รร.กัลยาฯ	-	-	69	14	17	4		
8	21-22/03/2566	รถยนต์ราชการ สังกัด ทม.ศิลา จ.ขอแก่น	52	1	-	-	-	-	-	-
9	24/03/2566	ด่านควันดำ ถ.ศรีจันทร์ (หน้าเรือนจำ)	-	-	65	13	14	-		
10	31/03/2566	ด่านควันดำ ถ.มิตรภาพ (สวนประตูเมือง)	-	-	47	10	10	3	57	-
รวม			**153**	**15**	**445**	**99**	**88**	**14**	**533**	**113**
ยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว (ข้อมูล 25 มีนาคม 2566)						**36**	ไม่มายกเลิกคำสั่ง		-	

หมายเหตุ 1.รถยนต์ราชการสังกัด ทส. กำหนดมาตรฐานค่าควันดำในระดับเข้มข้น ไม่เกินร้อยละ 25

2.รถยนต์ราชการอื่นๆ และรถยนต์ทั่วไปใช้มาตรฐานค่าควันดำตามประกาศกระทรวงฯ ไม่เกินร้อยละ 30

ตรวจทั้งหมด 686 เกินมาตรฐาน 128 (ร้อยละ19)

โครงการ "รถรัฐ ลดมลพิษ"28 หน่วยงาน	
ตรวจ	เกิน Std.
153	15

โครงการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำ			
รถยนต์ตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ.2535		รถยนต์ตาม พ.ร.บ.ขนส่ง พ.ศ. 2522	
ตรวจ	เกิน std. และออกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว	ตรวจ	เกิน std.และออกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว
445	99	88	14
รวมทั้งหมด 533 คัน ยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว 36 คัน			

ช่วงสถานการณ์วิกฤต PM 2.5

การยกระดับมาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ PM2.5 จากฝุ่นละอองในช่วงสถานการณ์วิกฤต

จัดสรรงบบูรณาการ และอุดหนุน อปท. ปี 2567

	มาตรการเร่งด่วน	มาตรการระยะยาว ปี 2567 - 2570
ป่า	• ปิดป่า • ห้ามเผาทุกพื้นที่	• ลดความร้อนในพื้นที่ป่า (รายแห่ง)
เมือง	• จำกัดเวลา พื้นที่ จำนวนรถบรรทุกเข้าเมือง • เข้มงวดกฎหมาย เน้นตรวจจับปรับควันดำ ลงโทษผู้ลักลอบเผา	• นำรถเก่าออกจากระบบ • จำกัดปริมาณรถและโรงงาน • เพิ่มระบบติดตามตรวจสอบ บ่งชี้แหล่งกำเนิด
เกษตร	• งดรับซื้ออ้อยไฟไหม้	• เกษตรปลอดการเผา • เพิ่มการรับซื้อชีวมวล • ลดการนำเข้าสินค้าเกษตร ที่ทำให้เกิด $PM_{2.5}$
ปกป้องประชาชน	• ทำฝนหลวง • จัดห้องปลอดฝุ่น แจกอุปกรณ์ป้องกัน ยารักษาโรค • เร่งสื่อสารต่อเนื่อง	• สร้างความเข้มแข็ง ประชาชน เร่งพัฒนานวัตกรรม • จัดห้องปลอดฝุ่น หน่วยตรวจ สุขภาพ คลินิกมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ | กรมควบคุมมลพิษ | pcd_epu | กรมควบคุมมลพิษ | กรมควบคุมมลพิษ

ร่วมประชุม ติดตามสถานการณ์และการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) จังหวัดขอนแก่น

1-28 กุมภาพันธ์ 2568 เวลา 10.00 น. จำนวน 19 ครั้ง

ประเด็นติดตาม >> รายงานสถานการณ์และคาดการณ์แนวโน้มปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก

รายงานผลการจัดการไฟป่าในพื้นที่เกษตร /รายงานผลการจัดการฝุ่นละอองในเขตเมือง

รายงานการลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน /การประชาสัมพันธ์

ร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายใต้แนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$)

2 กุมภาพันธ์ 2568 กิจกรรม ไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน ฟื้นสิ่งแวดล้อม อ. กระนวน จ. ขอนแก่น

24 กุมภาพันธ์ 2568 ร่วมจัดนิทรรศการ วันรณรงค์ให้ปลอดควันพิษจากไฟป่า ประจำปี 2568 จัดโดย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 8 ขอนแก่น

13 กุมภาพันธ์ 2568

เวทีเสวนาวิชาการสร้างการรับรู้สถานการณ์ฝุ่น $PM_{2.5}$ เพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดปัญหามลพิษทางอากาศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สนอ. ขอขอบคุณ สคพ.10 ทุกคน

กิจกรรม อบรม สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน หยุดการเผาในที่โล่ง

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568

เทศบาลตำบลหัวนาคำ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568

เทศบาลตำบลหินกอง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

กิจกรรม >> สาธิตการไถกลบตอซังข้าว / การใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายในนาข้าว / การเพิ่มมูลค่าวัสดุทางการเกษตร

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ร่วมประชุมชี้แจงมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ระดับจังหวัด

สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ส่งเสริมและรณรงค์หยุดการเผาในที่โล่ง

-จัดเวทีเสวนาวิชาการสร้างการรับรู้สถานการณ์ฝุ่น PM2.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับมือ PM2.5

วิทยากรบรรยายสร้างการรับรู้สถานการณ์ฝุ่น PM2.5

กิจกรรมรณรงค์ลดการเผาในที่โล่ง วัสดุการเกษตร

กิจกรรม

-ตรวจจับรถควันดำ

(ตรวจ 1,021 คัน เกิน 93 คัน)

-ตรวจรถราชการ (6 หน่วยงาน 39 คัน)

ตรวจสอบและรายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศประจำวัน

ดูแลสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศฯ

Q
&
A